Profnummer.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka.

Profnummer. | Fredagen den 30 Oktober. | 1868.

Prenumerations-Anmälan.

"**Bikupan,**" tidning för arbetare, utgifwes från och med medio af November en gång i weckan och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare i af sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode blifwer 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad. För återstående delen af innewarande år prenumereras å tidningen med 50 öre. Anteckningslistor för prenumeration finnes å Malmö Arbetareförenings läslokal.

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas endast till ett inskränkt antal.

Så wida ett tillräckligt antal prenumeranter tecknat sig, utkommer N:o 1 af "Bikupan" första Fredagen efter den 15 nästkommande November.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpus rad. Malmö den 29 Oktober 1868.

Redaktionen.

Malmö.

Publicistens pligter.

I allmänhet råder ett mycket swäfwande begrepp om de pligter, som en publicist ikläder sig, då han framträder inför allmänheten. Många skriftställare tro sig wara ofelbara, menande att deras öfwertygelse är den enda rätta, och att hwarje annan bör undertryckas till hwad pris som helst. De anse hwar och en för sin fiende, som wågar hysa andra tänkesätt, samt söka att göra honom förhatlig inför den allmänna opinionen, genom att framställa honom såsom en motståndare till allt framåtskridande. Pressen blir på sådant sätt mera ett uttryck för enskilda åsigter, än den allmänna opinionen. En preß, som stödjer sig på folkets åsigter, är den enda rätta, och dessa åsigter kunna ej inhemtas på annat sätt, än att man fördomsfritt låter hwar och en uttala sin öfwertygelse, samt låter sanningen af sig sjelf framträda ur den sålunda uppkomna diskussionen. Men härtill hör icke blott att låta hwars och ens åsigter göra sig gällande till den kraft och werkan de kunna hafwa; utan äfwen att man underordnar sin individuella öfwertygelse under den allmänna wiljan, då denna en gång är uttalad. Detta är det enda wilkoret för enighet.

Enligt dessa åsigter inbjuda wi derföre hwar och en att genom insända artiklar diskutera allmänna ämnen.

Fanatism och förföljelse mot olika tänkande för deras ärligt uttalad åsigter ware långt ifrån oß, och wåra enda wapen blifwe sanning och rättwisa!

Malmö Arbetareförening.

Föreningen har sedan deß stiftelse gått med en werkligen owanlig raskhet framåt. Se wi på alla de wigtiga saker som blifwit utförda, skola wi finna att de arbetareföreningar äro så, om ens någon, som under första året af sin tillwaro utwecklat en sådan werksamhet som Malmö Arbetareförening. Wi komma framdeles att närmare redogöra härför och inskränka oß till att i detta nummer endast meddela styrelsens förhandlingar sedan sista allmänna månadssammanträdet.

Föreningens byggnadskomité hade redan länge ventilerat frågan om bästa och billigaste sättet för festsalens uppwärmning under wintren, samt kommit till det resultat, att man borde söka anskaffa en wärmeluftsapparat. Komitén satte sig i förbindelse med patentegarne för dylika apparaters tillwerkning, Kockums Mekaniska Werkstads Aktiebolag, och från nämnda aktiebolag inkom till styrelsen, jemte ett särskildt anförande af byggnadskomitéen, en så lydande skrifwelse: "Till Malmö Arbetareförening! Wi åtaga oß härmed leverera och uppsätta en af wåra patenterade luftwärmningsapparater wid föreningens samlingssal till ett pris af 1,600 Rdr. Wi åtnöja oß med en årlig afbetalning af 400 rdr, dock så att hela kapitalet skall wara inbetalt inom 4 år med upplupen ränta efter 6 procent om året, räknadt från första eldningsdagen, emot föreningens reverser. Sådant jernarbete som tillhör huset, i hwilket apparaten står jemte sådant som fordras wid bjelkars utwexlande och arbeten i gamla magasinet, tillhör ej wårt åtagande. Kolåtgången kommer att i medeltal under wintern blifwa 15 ℔ hwarje eldningstimma. — — Tillwerkningen af sjelfwa apparrten bedrifwes så, att eldningen kan börja under instundande November månad."

Malmö den 29 Sept. 1868.

G. Kockum."

Kostnaden för huset till apparaten hade byggnadskomitéen upptagit till 440 rdr, hwilken kostnad likwäl icke skulle blifwa någon särskild utgift, emedan man genom wissa förändringar i festsalens inredning trodde sig kunna inbespara nämnda summa, hwarmed husets kostnad skulle bestridas. Ärendet bordlades emellertid och förekom åter till behandling wid sammanträdet den 6 Oktober. Ett par af ledamöterne, som wid förra sammanträdet yttrat sig emot förslagets antagande, återtogo nu, sedan de erhållit närmare kännedom om apparatens företräde framför uppwärmning genom kakelugnar, sina förra yttranden och förordade densamma. Då föreningen kommer att begagna festsalen hufwudsakligen för sina månadssammankomster, ansågs någon inkomst böra beredas föreningen genom att wid wissa tillfällen uthyra densamma, och således skulle deß uppwärmning oftare ifrågakomma. I anseende till festsalens storlek cirka 9,100 kubikalnar, skulle swårligen uppwärmning genom kakelugnar blifwa tillräcklig, och deßutom blefwe wedåtgången betydlig. Genom apparaten erhölls både en behaglig wärme och nödig luftwexling. Betalningswilkoren befunnos wara billiga, isynnerhet som första årets afbetalning mottogs i föreningens obligationer. Styrelsen beslutade således, att den af herr Kockum föreslagna wärmeapparaten skulle anskaffas och i föreningens festsal anbringas. Mot beslutet reserverade sig en ledamot.

Wid derefter hållen extra föreningsstämma antogs likaledes förslaget.

Wid styrelsens sammanträde den 20 dennes meddelade byggnadskomitéen i särskild skrifwelse, att herr Kockum wid framläggande af ritning å wärmeapparaten gjort det tillägg i kostnaden, att föreningen skulle sjelf bekosta den i apparaten nödiga murningen, hwarföre komitéen afstyrkte antagande af apparaten på dessa wilkor. I anledning häraf beslöts att en skrifwelse med anhållan om närmare upplysning i saken skulle till herr Kockum aflåtas, samt att om nämnda wilkor widhölls, skulle, med godkännande af byggnadskomitéens utlåtande, i stället för den föreslagna wärmeapparaten, fyra kakelugnar anbringas.

Föreningens handelsrörelse. Denna för föreningen så wigtiga angelägenhet skrider mer och mer till sin fullbordan. Oaktadt obligationsförsäljningen icke gått så som man i början hoppades och önskade, har dock så stort kapital erhållits, att förwaltningsstyrelsen trott sig rätt snart kunna sätta rörelsen i gång. Bodlägenhetens inredning har byggmästare Djurberg åtagit sig för 750 rdr; 200 rdr betales den 1 nästkommande Maj, 200 rdr den 1 Augusti, 200 rdr den 1 derpåföljande December, för 100 rdr mottager hr Djurberg obligationer. Men utom boden erfordras packhus och upplagsrum. Wid styrelsens sammanträde den 3 d:s föredrog ordföranden i förwaltningsstyrelsen de lokaler, som han i samråd med byggnadskomitéens och föreningens ordförande utsett för detta ändamål. Halfwa källaren under festsalen behöfdes för upplag af potatis, men för att kunna begagnas måste den draineras samt golfläggas med murtegel. Loftet öfwer stallbyggnaden i gården hade man funnit passande för att dit upplägga, mjöl korn och torra waror, hwarföre detsamma skulle omläggas med nya hyflade bräder, samt brädklädsel anbringas wid sidorna. De i bakgården befintlige ladorna borde iordningsättas, så att der kunde förwaras wed, stenkol o. d.

Sedan byggnadskomitéen öfwer dessa reparationer upprättat kostnadsförslag, uppgående till 535 rdr, deri inberäknadt kostnaden för ett nytt aftrådeshus; takunderstrykning och stensättning å gården, godkändes de föreslagna reparationerne och öfwerlemnades åt byggnadskomitéen att låta werkställa arbetet till nämnda summa, hwilket af muraren Malmqwist åtogs mot det, att han erhåller betalning i föreningens obligationer.

Af obligationerne har blifwit afsatt för omkring 4,000 rdr. Det bestämda rörelsekapitalet utgjorde 10,000 rdr. Således har icke hälften af detta kapital genom obligationerne kunnat erhållas, och då det är af ganska stor wigt för föreningen, att få sin handelsrörelse åtminstone försedd med sådana waror i tillräcklig mängd, som äro behöfliga för hwarje hushåll, så har styrelsen beslutat, att, för erhållande af ett större kapital, skulle obligationerne utgifwas äfwen till personer utom föreningen, samt att hwar och en hädanefter inträdande medlem af föreningen, som will hafwa del af winsten i rörelsen, bör hafwa tagit en obligation på minst 5 rdr.

Förwaltningsstyrelsen hade föreslagit att tills widare skulle endast en bokhållare tillsättas wid rörelsen; till denna plats hade efter tillkännagifwande i tidningarne 7 sökande anmält sig, och blef wid föreningsstyrelsens sammanträde den 20 dennes herr O. Andersson antagen till bokhållare mot en årlig lön af 1,000 rdr, fria husrum samt wedbrand. I stället för borgen lemnar herr Andersson åt föreningen ett lån af 3,000 rdr kontant, samt rättighet att öfwertaga ett honom tillhörigt warulager med wigter och hwad widare till rörelsen hörer till det wärde som af gode män bestämmes, och lemnas äfwen detta såsom lån åt föreningen. Hela lånet kommer sålunda att belöpa sig till öfwer 4,000 rdr, hwarigenom man erhållit ett rörelsekapital på 8,000 rdr. Den antagne bokhållaren kommer att förestå rörelsen under förwaltningsstyrelsens tillsyn, som utöfwas turwis af ledamöterne.

Reparationsarbetet å handelslokalen är i det närmaste färdigt.

Wid styrelsens sammanträde den 6 beslöts, att nya obligationer skulle af föreningen utställas i stället för de af handelsrörelsens obligationer, hwilka icke blifwit afsatte. Föreningen skulle sålunda kunna anwända de upplånte penningarne för hwad ändamål som helst.

Wid sammanträde den 3 d:s beslöts, att hwar och en som infinner sig i läslokalen skall förewisa band eller tecken.

Wid styrelsens sammanträde den 5 d:s hade komitéen för bildning och nöje i inlemnad skrifwelse föreslagit anskaffande af inträdesbiljetter för föreningens sammankomster, emedan det nu öfliga sättet, att mot förewisande af band eller tecken lemna inträde till föreningens sammankomster, ej lemnar behörig kontroll, äfwensom missbruk derigenom kunde ske, att en medlem i början af året erlägger den bestämda afgiften, men sedan underlåter att widare inbetala densamma och eger likwäl lika tillträde till de fördelar föreningen lemnar, som de hwilka ordentligt fullgöra sina förbindelser. Biljetterna skulle anskaffas i fem olika färger för års- och qwartalsbiljetter. Styrelsen godkände förslaget. Wid inbetalning af qwartalsafgiften erhålles biljett af uppbördskomitéen eller waktmästaren. Biljettutdelningen börjar med fjerde qwartalet.

Styrelsen bewiljade sekreteraren wid sammanträde den 20 att utgifwa en tidning med namnet "Bikupan", i hwilken föreningens angelägenheter kunde på ett mera offentligt sätt framställas, och medlemmarne derigenom erhålla en fullständigare kännedom om styrelsens åtgärder; och skulle för detta ändamål en särskild afdelning upplåtas i tidningen, äfwensom uppsatser af enskilda medlemmar i styrelsen eller föreningen i densamma intagas, såwida dessa uppsatser äro förenliga med redaktionens answarsskyldighet, samt för öfrigt affattade i ett humant språk. Derjemte beslöt styrelsen, att då annonskostnaden uppgick till en ganska betydlig summa för året, genom det nu öfliga sättet att annonsera i stadens alla tidningar, skulle hädanefter föreningens annonser endast införas i nämnda tidning.

Föreningens boksamling utgör nu omkring 200 band, som blifwit skänkte af wälwillige personer, och blir ytterligare ökad genom en gåfwa af industriföreningen på åtskilliga böcker, som förut tillhört bildningscirkeln; dessutom har hr ingeniören Gustafsson lemnat ett betydligt och wärderikt bidrag af böcker till densamma. På förslag af komitéen för bildning och nöje har styrelsen bestämt, att boksamlingen skall delas uti ett handbibliothek och ett lånbibliothek. Det förra, som består af alla illustrerade arbeten, planchwerk och lättare lektyr, anwändes endast på läslokalen. Från det sednare utlånas böcker till medlemmar mot en afgift af 2 öre för hwarje band; längre än en månad får ingen utlånt bok behållas, i annat fall afhemtas den af waktmästaren, som för beswäret erhåller 5 öre. Skolläraren Joh. Nilsson är antagen att wara bibliothekarie.

De praktiska medlen att höja arbetaren.

I.

För arbetaren är owedersägligen hans ekonomiska ställning af stort inflytande på hans framkomst och existens. Och hwilken arbetare söker ej i detta fall att winna en så betryggad ställning som möjligt. Han arbetar i sitt anletes swett för att försörja sig och de sina, men har tillika i sigte att kunna förwärfwa något mer, än som behöfwes för dagen; han will såsom lön för sin swett och möda äfwen förskaffa sig någon beqwämlighet, eller åtminstone undanrödja bekymren om det nödwändigaste. Detta är ett ämne, som för arbetaren alltid måste blifwa en wigtig fråga, en fråga om att wara eller icke wara. Wi meddela här något ur ett föredrag af doktor Schultze-Delitsch, hållet för arbetareföreningen i Berlin, och som kan tillämpas äfwen på wåra förhållanden:

"Den hufwudsakliga klagan wi möta hos en stor del arbetare, gäller den knappa förtjenst som de hafwa af sitt arbete, och som ganska hårdt träffa många arbetarefamiljer. Förtjensten skaffar blott tarflig utkomst, och är för liten i förhållande till de anspråk man gör på arbetarens krafter och hälsa. Till följe deraf måste han äfwen ofta öfweranstränga sig. Arbetstiden utsträckes så långt, att ingen tid blifwer till wederqwickelse och sträfwanden efter bildning. Men en ännu wigtigare punkt är det **osäkra** i arbetarens ställning. Äfwen de som förtjena något mera — och det måste medgifwas, att icke så få hafwa en god förtjenst — äro utsatta för en plötslig förändring och kunna icke med någon säkerhet räkna på framtiden. Härwid måste wi skilja mellan twenne klasser af arbetare. För dem som drifwa rörelse för egen räkning, handtwerkare och "småmästare", ligger grunden till den osäkra ställningen i fabriksindustriens öfwerlägsenhet. Arbetare, som söka sysselsättning hos andra mot lön hafwa swårt för att någonsin kunna upparbeta sig till sjelfständighet, deras ställning blir mer eller mindre beroende af arbetsgifwarne och dessas bestånd. Jag will blott nämna de stora handelskriser och stoppningar i affärer, som ske till följd af politiska förwecklingar, omslag i allmänna rörelsen; wid sådana tillfällen måste arbetsgifware stänga sina etablissementer och arbetarne blifwa utan förtjenst.

Till dessa missförhållanden i arbetarens läge, komma dessutom andra omständigheter i betraktande: sjukdom, swaghet och andra olyckor kunna inträffa, som nedtrycka honom i hjelplöshetens djup. Huru eländet här herrskar hafwa wi ej swårt att öfwertyga oss om. Men den andliga och sedliga kraften hos flertalet af arbetarne, som bestått under missgynnande förhållanden af många slag, wittna om menniskonaturens stora egenskaper, rätt brukade; och tanken härpå uppmuntrar och gifwer hopp.

Menniskan har behof som måste tillfredsställas, men hon har också erhållit krafter genom hwilkas riktiga bruk hon sättes i stånd till tillfredsställande af sina behof. Hon är alltså sjelf answarig för sin existens. Men hon fordrar i följd häraf äfwen frihet i sin werksamhet. De som mena att medlen till arbetsklassens lyftning skola komma från annat håll, än från den sjelf, gifwa dermed ett fattigdomsbewis åt den menskliga naturen. Det är ett misstroendevotum mot Gud, som icke skulle hafwa skapat menniskan sådan, att hennes förmögenheter tillräckligt motswarade hennes behof — wi tänka naturligtwis icke på krymplingar och wanföre. Om en främmande hjelp wore nödwändig, hwarifrån skall den komma? Utan menskligt arbete kan samhället och den enskilde icke bestå.

Den mest omtyckta hjelpen, som man ansett sig befogad att taga i anspråk för arbetarne är organiserandet af understödsanstalter i stort, i motsats till den enskilda wälgörenheten. Denna slags hjelp afser icke att undanröja de missförhållanden i samhället, som bringa arbetarne i en betryckt ställning, utan man håller på den gamla inrättningen sådan den är, och will endast i de fall, då arbetsförtjensten icke förslår för behofwet, bispringa genom tillskott af främmande medel. En sådan hjelp är wisserligen bättre än ingen hjelp i nödens stund, men den förblifwer endast på ytan och tränger icke ned på djupet; den tillstoppar icke sjelfwa källan till eländet. Antingen påbördas staten denna hjelpsamhet, eller inrättas särskilda anstalter och wälgörenhetsinrättningar, eller de rikare samhällsklasserna bilda föreningar, grunda räddningshus, hospitaler och kokanstalter. Så lofwärda och hedrande sådane företag än äro, förmår man derigenom icke åstadkomma en waraktig lyftning af en hel folkklass. Detta sker icke genom almosor. Frågan gäller att förebygga fattigdomen, att försäkra sig mot nöden och upprätthålla arbetarne i goda ekonomiska omständigheter. Den humana hjelpsamhet som har till mål att uppsöka utfattige och redan genom lifwets beswärligheter nedtryckte warelser, öppnar på sin höjd utsigten för den under bördan släpande arbetaren att en gång såsom slutpunkt på sin lefnadsbana hamna i wälgörenhetens armar. Dessutom skall den liknöjde derigenom stärkas i sin lättja, och fortsätta att tanklöst bortlefwa sin dag. Der man icke bekymrar sig om folket förr än de blifwa sjuke och nedtyngde, der man så att säga klemar med sjukdomen på hälsans bekostnad; der skola flere af de friska öfwergå till de sjuke, emedan de då få det bättre, än de förut hade. Det bästa bewiset på, hwarthän man på denna wäg kommer, lemnar oss Belgien. Det kapital, som här anwändes på wälgörenhet, belöper sig till 14 millioner francs *) om året, och med denna storartade wälgörenhetsapparat, har man bragt det derhän, att 25 procent af befolkningen, alltså hwar 4:de person, erhåller fattigunderstöd af offentliga medel. Hwilket kapital drages icke här ifrån den produktiva rörelsen!

Detta döda kapital tillwexte mer och mer på samma gång bristen i statskassan blef större och allmän ruin hotade att inbryta; krisen 1857, som sammanhängde dermed, bragte den klerikala ministéren från rodret, och ett uppehåll på den olycksbringande banan inträdde. Statens inkomster reducera sig till folkets fickor, och dessa måste utplungas starkare, så snart skatten anwändes för andra ändamål, än de allmänna statsutskylderna. Statens bestånd i financielt hänseende hwilar derpå, att hwarje medborgare gifwer något af sin inkomst till statskassan — att denne medborgaren således förtjenar något mer, än han sjelf nödwändigt behöfwer. Men om den, som skattar till staten, icke förtjenar så mycket som han sjelf behöfwer, utan måste hafwa understöd af statsmedlen, då går man ju en allmän bankrutt till mötes, och omöjligheten af ett dylikt förfarande ligger klart i dagen.

Arbetarens sak skall icke hwila på almosor, slutmålet för hans sträfwanden skall icke blifwa att hemfalla åt fattigwården. Han skall genom sin werksamhet och duglighet tillkämpa sig en oberoende ställning, om den ock skulle blifwa anspråkslös. Det banér, under hwilket arbetaren kämpar, är den sociala sjelfhjelpen; buret i känslan af egen kraft, skall han aldrig för priset af ett understöd, som han icke behöfwer, låta nedtrycka sig i det beroende, hwilket träffar en hwar, som i den wigtiga existensfrågan stödjer sig på andras goda wilja och solar sig i andras nåd.

I stället för denna fordran på en och hwad att sjelf draga omsorg för sin existens, gå er så kallade socialisterne derhän att begära, det staten skall sörja för sina medborgares och isynnerhet arbetarnes materiella existens. Planen att förwerkliga denna fordran, har blifwit mycket olika framställd. Jag will blott erinra om Louis Blancs förslag om nationalwerkstäderna år 1848 i Frankrike. Enligt detta skulle staten öfwertaga handel och näringar, samt för det allmännas räkning bedrifwa desamma. Derigenom wille man undanröja den, som man menade, förderfliga konkurrensen och privatkapitalets öfwermakt. Staten skulle sysselsätta alla arbetare och gifwa dem för deras arbete, hwad de behöfde för sina familjer. Är sådant öfwerhufwud möjligt, och hwilka följder skulle häraf uppstå? För det första innebär förslaget en krigsförklaring mot kapitalisterne; deras makt skulle utträngas, men på samma gång gick man äfwen miste om deras kapitalinsättningar i lönande företag. Desse skulle nog weta att placera sina penningar; om de också icke förmådde att uträtta något emot statsmakten, så skulle de helt enkelt utwandra, och med dem skulle företagsandan upphöra. Kapitalet är lika så känsligt för alla ingrepp och inskränkningar, som det lätt wet att hjelpa sig deremot. Öfwerallt skaffar det sig plats och mottages med fröjd.

Man talar allmänt om rätt till arbete och arbetsförtjenst. Det beror nu på hur man förstår detta. Rätt till arbete, att genom egen werksamhet försörja sig, härpå göra wi anspråk och anse det till och med för wår pligt. Men en och hwar må nu se till hur han kan bestå wid sitt arbete. Arbetets ändamål, är att tillfredsställa menskliga behof. Ingen kan twinga en annan att betala ett arbete, som han icke behöfwer. Derföre måste arbetaren, innan han företager sig något, hafwa klart för sig, om han med sin werksamhet är nyttig för sina medmenniskor, så att han kan göra anspråk på lön för densamma. Sedan får han betänka under hwilka wilkor han förmår förrätta arbetet, derpå beror den lön han kan begära. Härwid tages icke i betraktande den tid och möda som ett arbete kostar den enskilde, utan hwad wärde detsamma har för den som deraf betjenas. Rätt till arbete är arbetets frihet, och rätt till lön för ett arbete är ett fritt byte; endast sålunda blir den enskildes rätt bewakad. Begär man att arbetaren skall sjelf bära answaret för sin existens, så må han också ega att sjelf wälja det arbete, som för honom är det bäst lönande.

Ett annat wackert ord som man ofta för i munnen är "broderskap". Men i hushållssaker kunna wi omöjligen anwända broderskapet såsom den ordnande och reglerande principen. Grunden för näringarne är det ömsesidiga behofwet. "Ingenting utan betalning", så lyder den lag efter hwilken de ekonomiska förhållandena regleras. Annorlunda är det icke tänkbart. Wi äro en gång anwisade till att försörja oss genom wårt arbete. Hwad skulle det blifwa, om jag wille skänka bort mitt arbete åt andra, så skulle nödwändigt äfwen desse skänka mig hwad jag behöfde, såwida jag icke wille blifwa tomhändt. Och så snart rätten behöfde träda emellan, wore det ju slut med broderskapet. Detta sednare är en stämma som ljuder i mitt eget bröst och hör till den sedliga känslan. Ingen kan derföre

*) En francs 75 öre.

under förewändning af broderskap undandraga sig de medborgliga pligterna. Man måste först göra sin skyldighet innan man tillfredsställer känslan. Antag att en af staten aflönad professor eller embetsman icke skötte sin tjenst blott för att utöfwa kärlekswerk mot sina medmenniskor, såsom att leda allmännyttiga föreningar, hålla bildande föredrag o. s. w. Hade ett sådant handlingssätt, äfwen om det föreskafwades af det mest broderliga sinne, något sedligt wärde? Om en läkare arbetar från morgon till qwäll att bistå fattiga patienter och under tiden uppgifwer alla andra, mottager icke betalning af någon, låter hustru och barn hemma tarfwa och måste sjelf med de sina lefwa af wälgörenheten; kan man gilla sådant? Om en person lånar 1,000 rdr af en annan för att dermed drifwa en rörelse, och han derpå förjenar widare 1,000 rdr, samt i stället för att återbetala de lånta penningarne skänker hela summan 2,000 rdr till en wälgörenhetsinrättning och af pur broderskänsla hjelper den andre utaf med sina penningar, kan detta kallas en ädel handling? Först måste man fullgöra sina pligter mot sitt hus, åtagna förbindelser mot sina medborgare och samhället efter borgerliga lagen; sedan om man har medel och tid öfrigt, och man uppträder för en human idé till lindrande af nöden och eländet, då börjar det rätta broderskapet. Hwarken ekonomi, lag eller pligt höra till deß område; det lyder intet twång, utan är ett werk af den fria kärleken.

Slutligen kommer jag att tala om jemnlikheten, som ockjå spelar en wigtig rol i frågan om folkets rättigheter. "Frihet och jemnlikhet" utgjorde lösen i den stora politiska rörelse, som en gång utgick ifrån Frankrike och spridde sig öfwer hela wår werldsdel. Äfwen här måste wi akta oß att förwexla begreppen. Det gifwes en jemnlikhet, som wi måste eftersträfwa, nemligen allas jemnlikhet inför lagen. Men en samhällsjemnlikhet, d. w. s. att intaga en lika ställning och åtnjuta ett lika anseende bland menniskor i samhällslefnaden, är en omöjlighet, emedan naturen icke har welat det. Menniskorna äro af naturen så olika begåfwade; det finnes icke en som är alldeles lika skapad med en annan. En är mera insigtsfull och klok, en annan kan wara enfaldig och inskränkt; den ene har en pålitlig karakter, den andre är lättsinnig och wankelmodig. Styrka och skicklighet äro icke heller lika fördelade. Deraf att menniskorna äro olika begåfwade måste äfwen följa deras olika anseende i samhället. Fastän det icke alltid är blott den omständigheten som förorsakar skillnaden. Hwad wi än göra kunna wi likwäl icke bringa det derhän, att den enfaldige aktas lika mycket som den kloke; att flit, mod och arbetskraft icke skulle hafwa mera anseende än lättja, feghet, orkeslöshet och okunnighet. På dessa egenskaper, och om jag så får säga naturlagar, beror framgången i lifwet, de gifwa makt och egendom samt skicklighet att anwända dem. En man som på detta sätt förskaffat sig en ställning, der hans werksamhet befordrar medborgares och det allmännas wäl, han har naturligtwis mycket inflytande och anseende, emedan de som stå efter honom och understödja honom hafwa sin egen wälgång nära förbunden med hans. Naturen har ordnat det på ett wist sätt. Om en och hwar skulle kunna göra allt, och hade lika gåfwor då wore wi icke längre menniskor utan gudar. Derföre bort med onyttiga drömmerier, och låtom oß taga tingen sådana de äro! I stället för en omöjlig jemnlikhet wilja wi hafwa jemnlikhet inför lagen, den rättsliga och politiska jemnlikheten. Denna fordran är berättigad och grundar sig just på den naturliga olikheten; att icke denna olikhet ännu mera framhäfwes genom dåliga d. ä. orättwisa lagar. Ty om den oförmögne, mindre begåfwade och mindre bildade redan derigenom står tillbaka, så bör statsinrättningen icke lägga hinder i wägen för att han skulle kunna sträfwa framåt och arbeta upp sig till en bättre ställning, utan twertom befordra densamma. Den som är utrustad med goda anlag eller har fått en god bildning samt eger förmögenhet, har derigenom wunnit ett betydligt försprång framför den som saknar sådana fördelar. Samhällets wäl tillwexer i samma mån det står bättre till med de enskilde och dessa befinna sig i wälstånd; detta är en obestridlig sanning.

Göteborgs arbetareförening hade den 27 Sept. sin första sällskapssammankomst. Föreningens inkomster sedan den 16 Aug. utgjorde 1,200: 94 och utgifterna 451: 11. Talrika gåfwor hade till biblioteket influtit, 1,409 volymer hade under nämnda tid warit utlånte. — Sedan den 26 April hade handelsrörelsens omsättning stigit till 137,495: 85, deraf 84,355: 79 af medemmarne och af personer utom föreningen 53,854: 45. — Reglemente till folkbank är upprättadt. — En komité är tillsatt för anskaffande af en sommarlokal.

Jönköpings arbetareförenings handelsrörelse uppköper ätbara swampar, för att sedan hålla dem till salu; ett företag som förtjenar att efterföljas. Önskligt wore om dessa för hushållet anwändbara wäxter blefwo allmännare kända och wärderade.

Gefle arbetareförening hade den 27 Sept. sin första sammankomst för denna höst. Wid detta tillfälle förewisades utmärkt wackra halmflätningar, förfärdigade af en Fröken Wetterlund. — Förslag till en underwisningsanstalt för arbetare föredrogs och diskuterades.

Helsingborgs arbetareförening. Styrelsen är betänkt på att inrätta en handelsrörelse, sjuk- och begrafnings-kassa, samt bibliothek så fort sådant blir möjligt.

Kristianstads arbetareförening hade den 15 dennes ett talrikt besökt sammanträde, då enligt § 4 i föreningens stadgar fyra nya styrelseledamöter utsågos i stället för dem, som woro berättigade att afgå, samt revisorer för granskning af förflutna årets räkenskaper.

Wid föreningens föregående sammanträde höll doktor Bergman ett föredrag, innehållande några behjertanswärda råd till arbetareföreningen: "Förakten icke Guds ord! Warer ingen något skyldige! Waren flitiga skarpskyttar!"

Lidköpings arbetareförening winner utbredning. Wid sednaste sammanträde tecknade sig 24 nya medlemmar och fattades beslut, att af styrelsen skulle ntarbetas stadgar för en sjuk- och begrafnings-kassa, samt en pantlåneanstalt.

I Götheborg lär det wara fråga om att bygga arhetarebostäder. Ett bolag har för detta ändamål bildats, och man hoppas att detta bolag skall snart träda i werkhamhet.

Utrikes och Inrikes.

Den spanska revolutionen, som innehåller så många wigtiga lärdomar, wisar äfwen bland annat, huru mäktigt den nuwarande tidsandan ingriper i folkets öden, trots inrotade fördomar och sekelsgammalt förtryck. Hela den moderna civilisationen synes som genom ett trollslag hafwa kommit öfwer denna nation, hwilken warit wan att betraktas såsom helt och hållet förfäad och ett blindt redskap i hierarkiens händer. Då man nu ser spanjorerna proklamera såsom sina naturliga rättigheter allt hwad som utgör resultatet af den menskliga bildningen på deß närwarande ståndpunkt, kan man icke förklara detta på annat sätt, än att i sjelfwa tidsandan måste ligga en oemotståndlig makt, som genomtränger och beherrskar massorna i deras innersta djup, werkar nedifrån uppåt samt öfwerwinner alla hinder.

Med allt det glädjehwimmel som revolutionen uppwäcker i Spanien blanda sig dock nödens utmärglade gestalter. De äro skuggan i solskenet. Wi känna, att man i Madrid till nödens mötande upprättat nationalwerkstäder, i hwilka finnas inskrifna ej mindre än 13,000 arbetare. En person, som besökt flera af dessa werkstäder, säger sig nästan öfwerallt ha gjort den erfarenheten, att arbetarne inskränkte sig till att wara tillstädes, utan att göra sig omaket med att arbeta. Under sådane förhållanden kan detta tillgripna medel ej länge hålla sig.

Från Amerika berättas om ett universitet för handtwerksstudenter. En bekant Engelsk professor, historieforskaren Goldwin Smith, hwilken såsom talare för det framskridna liberala partiet äfwen spelat en politisk roll, skall inom kort tillträda en plats wid ett hittills enstaka stående universitet i Ithaca, staten Newyork. Denna högskola har icke sin like hwarken på denna eller andra sidan atlantiska werldshafwet. Deß grundläggare är en man, som ifrån fattigdom genom egen kraft arbetat sig upp till en ansedd ställning, hr Esra Cornell. Enligt den af honom och dem, som biträdt honom wid skolans grundläggande, träffade bestämmelse, skola studenterna genom sina händers arbete förwärfwa sig medlen för sitt underhåll och sin underwisning. De samtidigt med hand och hufwud arbetande studenterna erhålla till sitt förfogande en jordlott om 300 acres, hwars afkastning skall förse dem med deras akademiska middag. Säd, grönsaker och frukter af alla slag bli der odlade, och ladugården lemnar kött, mjölk, smör och ost. I en maskinfabrik, hwilken är försedd med en ångmaskin om 25 hästars kraft, lära studenterna att sjelfwa förfärdiga sina werktyg; byggnadshandtwerket skola de inhemta wid uppförandet af bibyggnader till universitetet, hwarjemte de äfwen erhålla gator och trädgårdar. För deras arbete, hwilket sker under uppsigt af sakkunniga män och lärare, bli de betalta med de på landet wanliga löner. Man får aldrig lemna ur sigte planen att göra arbetet så tilldragande, lärorikt och stärkande som möjligt. Det af hr Cornell för ändamålet anslagna kapitalet är tillräckligt, för att jemte denna kroppsliga werksamhet förse studenterna med alla medel till den högsta andliga utweckling, och stiftaren menar, att en hwar, som hyser allwarlig önskan att få en god och nyttig uppfostran, skall få denna önskan uppfylld wid Cornell-universitetet. Ty om studenten endast wille förrätta fjerdedelen af det arbete, han sjelf utfört som gosse, och hwilket han ännu som sextioårig gubbe icke undandroge sig, så skulle han med ringa möda och utan någon egen förmögenhet kunna bestrida kostnaderna för sina studier.

Då denna idée riktigt utwecklat sig, will det synas som att hwilken ung arbetare som helst skall wid en dylik stiftelse kunna förwärfwa sig medborgerlig bildning och höja sin intelligens, på samma gång han för sitt uppehälle arbetar i sitt yrke eller brukar sin jord".

Regeringsärender.

Den länge omtwistade rösträtten enligt kommunalförfattningen har ändteligen undergått någon förändring:

Den, som wid allmän rådstuga röstberättigad är eger en röst för bewillning efter artikeln 2 Bewillningsstadgan, till och med en riksdaler, samt widare en röst för hwarje derutöfwer efter nämnda artikel påförd hel riksdalers bewillning till staten. En hwar wälfrejdad swensk undersåte, som är medlem af en kommun samt förbunden att till kommunen erlägga skatt, och icke häftar för oguldna kommunalutskylder, skall wara berättigad att deltaga i kommunalstämmans öfwerläggningar och beslut. I öfwerläggningar och beslut, som angå ärender, gemensamma för hela kommunen deltaga samtlige röstberättigade; men i öfwerläggningar och beslut, som angå endast i mantal satt jord, må ej andra taga del än de, som sådan jord innehafwa. Röstwärdet beräknas efter åsatt fyrktal för hwar röstegande.

En förändring har således wäl blifwit widtagen; men af hwilken beskaffenhet? I stället för att inskränka rösträtten **uppåt**, har man utsträckt den **nedåt**, hwarmed föga eller intet är wunnet. Just det så enträget öfwerklagade mißförhållandet, att **en enda person**, som på grund af arf, lyckade spekulationer, indrägtiga befattningar eller dylikt blifwit försatt i sådana ekonomiska omständigheter, att han af taxerings-komitéen kan kännas skyldig att till statswerket betala en årlig tribut af 100 rdr, skall hafwa mer att säga wid afgörandet af kommunens gemensamma angelägenheter, än 99 andra af kommunens medlemmar, hwilka hwar för sig icke kunna åläggas större skatt till staten än 1 rdr, — detta ofta omskrifna förhållande qwarstår ännu.

Fatta mod.

Det är sannt att lifwet eger
Många sorger och beswär,
Men om rätt man öfwerwäger,
Det ej någon sorg beskär,
Som man ej i tid kan dämpa,
Blott man wet att kraftigt kämpa,
Blott man wet att fatta mod.

Om din ljusa stjerna slocknar,
Eller går i molnen ned,
Och det rundtomkring dig tjocknar,
Der du står på ödslig hed;
Fatta mod; — ej foten slinter
På din nattomhöljda stig,
Genom tidens labyrinter
För ett högre wäsen dig.

Söka hwassa tungor piska
Dig med tadlets nässelblad,
Bry dig ej om hwad de hwiska,
Utan modig war och glad;
Wäl de kunna etter spruta
I din lefnadswarma blod,
Men de måste skamligt sluta
Blott du wet att fatta mod.

Om du är så fattig worden
Att du werkligt lider nöd,
Trampa icke modlös jorden
För att få en beta bröd;
Lyft din blick mot himlens salar
Och fall ned i ödmjuk bön,
Gräf se'n uti berg och dalar
Och du får en riklig lön.

Jorden nekar ingen födan,
Som med mod arbeta will,
Rikligt gifwer hon i grödan
Hwad din nödtorft hörer till;
Sjelfwa bergen kunna dägga,
Kunna gifwa märg och must
Om du blott med flitens slägga
Dundrar på af hjertans lust.

När som Engelbrecht utsträckte
Armen mot förtryckta här,
I mång' tusen bröst han wäckte
Samma modiga begär;
Modigt wißte han att frälsa
Swea ifrån slafweri,

En den andra kunde helsa
Åter såsom Swenskt och fri.

Den som modigt will, kan timra
Sjelf sin egen ärestod,
Se hur hoppets stjernor skimra
Klart i werklighetens flod;
Skapa sjelf sin egen lycka,
Under måttliga begär
Och sin lefnadsbana smycka
Med hwad Gud behagligt är.

Derför bör du aldrig klaga
Uppå ödets hårda lott,
Ödet är en gammal saga,
Gjord till tröst för fega blott;
En och hwar kan ödet dämpa,
Genom bön och tålamod,
Blott man wet att kraftigt kämpa
Blott man wet att fatta mod.

Pehr Thomasson.

Rike Per och Slarf Pelle.

1.

I samma by bodde twänne bröder. Den ena hette Per Erik Olsson och den andra Per Johan Olosson, ty fadren, gamle häradsdomaren, wille att slägtnamnet Per ej skulle dö ut, och derför hade han gifwit båda sönerna farfadrens namn, men i bygden nämndes den förre "rike Per", för han war rik och mäktig, men den sednare kallades "slarf Pelle", icke just för han war en slarfwer, men han war godtrogen, hade gått i borgen för komministerns son, som sedan dog innan han ännu slutat sina studier, och då hade han fått betala alla skulderna, hwilka medtogo en stor del af hans förmögenhet. Mißwäxtår fullbordade sedan olyckan, och slarf Pelle hjelpte alla, så långt det räckte.

Då kom han en dag till sin broder och bad honom hjelpa sig.

Brodren såg föraktligt på honom.

— Ser du, slarf Pelle — sade han — den råd lyder är wis — hade du gjort som jag sade, så hade du setat lugn på din gård liksom jag.

— Kunde jag låta gossestackarn fara utan att hjelpa honom?

— Hwad hade du med prestens barn att göra. När hwar och en sin syßla sköter, så går det wäl ehwad oß möter.

— Än flickan min, då — hon war ju som barn i huset hos pastorn, de hade läst fram sig tillsammans han och hon — kunde jag ha hjerta att neka hwad barnet begärde.

— Gud förlåte mig mina synder, Per Johan, men slikt snack kan reta döden på en. Gå hwart du will, hos mig får du intet.

— Will du se mig som tiggare stryka bygden omkring, Per Erik?

— Stryk hwart du will, Per Erik Olosson kan bättre använda hwad han har, än kasta bort det på den första den bästa. Gå till presten, det är ej mer än billigt att han hjelper dig igen.

— Så du talar, Per Erik, det wet du wäl att han har knappt om det, han ock.

— Ja, nu kan det wara slut med det der snacket.

— Du talar hårda ord, Per Erik, men jag kan wäl förstå att af dig är intet att hoppas.

— Nehej, icke ett öre af mig får du, så bror min du också är.

Så skiljdes bröderna åt. Så der mot aftonen satt Per Johan i sin stuga, och djupa fåror lägrade sig på hans panna, synnerligast då han såg på dottren, som stod wid fönstret med ryggen åt fadren, för att ej wisa sina tårar.

— Men wet far — afbröt slutligen dottren tystnaden — wi skola icke sörja. Det skall wara ett så godt herrskap på Helagsnäs. Jag wet att en tjenst der är ledig efter gamla Maja. Jag skall söka få den, och då kunna wi nog berga oß.

— Fadren wände sig åt sidan och lutade hufwudet mot handen.

I detsamma öppnades dörren och rike Per trädde in. Hans min war mera myndig än wanligt och i wenstra handen bar han ett papper.

— Se här du, slarf Pelle — sade han och höll papperet framför brodrens ögon — du kännes wäl wid det här papperet, wet jag. Det är din namnteckning under det. Stugan och gårdstäppan äro ej wärda den summan, som du är bunden för.

Per Johan såg upp på brodren, men denne sneglade undan.

— Du kör mig då från gård och grund, Per Erik?

— Skulle tro, att jag är närmare till den, än hwilken annan som helst. Gården har warit i slägten sedan urminnes tider, och det är derför nu mitt ord, att du ger mig swart på hwitt att du öfwerlåtit gården åt mig.

Och det blef som Per Erik wille. Gården blef hans såsom lösen för en revers med Per Johans borgen.

Någon tid derefter war bonden Per Johan statkarl under Helagsnäs, och dottren, den wackra Karin, ladugårdspiga dersammastädes.

2.

Många år förgingo sedan. Men då war den wackra Karin, ladugårdspigan, grefwinna på Helagsnäs. Huru dermed tillgått, wore här allt för långtrådigt att beskrifwa. Nog af, unga grefwen hade blifwit kär i henne, hade gifwit henne uppfostran, och, när gamle grefwen dog, gift sig med henne. Wi behöfwa ej säga, att den gamle Per Johans dagar då blefwo helt andra, än fordom, men han war dock alltid samma goda, genomhederliga och flärdfria man, som han alltid warit.

Hos Per Erik stod det deremot illa till. Det hade alldeles gått ut sig för honom, och han war nära att i sin ordning få gå från gård och grund.

Detta hade så slagit det stolta sinnet, att han fallit i en tärande sjukdom, som han sjelf ansåg wara till döds. Men han kunde dock gå uppe, fast han war som en skugga af hwad han fordom warit och dertill ännu mera ondsint och pockande än någonsin. "Slarf Pelle" och "slarf Pelle" gick litet emellan öfwer hans läppar, och det war ej mera om än att han fick skulden för alla hans motgångar.

Då stannade en dag en ståtlig ryttare utanför hans stugudörr. Det war grefwen på Helagsnäs

— God dag, fader Per — ropade grefwen, i det han hoppade af hästen och steg öfwer tröskeln in i stugan.

— Wäl helsadt — swarade gubben och kastade en wresig blick på den unga mannen.

— Gubben är knarrig till lynnes, men det får ej hjelpa, jag har en wigtig sak att tala om. Äro wi ostörda här?

Rike Per, ty så kallades den fordom myndige bonden, fast det numera skedde på spe, Rike Per gjorde en jakande åtbörd med hufwudet, hwarpå grefwen började orda om åtskilligt ur det förflutna, manande bonden liksom till försoning med sig och förnämligast med brodern, Per Johan, Men rike Per slog näfwen i bordet och sade:

— Kom det innerligen ihåg, grefwe, att i mina ögon är och blir han ingenting annat än slarf Pelles måg, och widare will jag ej höra den wisan sjungas.

— Slutet skall du dock höra, Per Erik!

Grefwen tog dermed upp ur fickan ett papper. Det war en revers med Per Johans borgensförbindelse.

— Det här papperet — sade grefwen kunde kosta dig mycket, Per Erik. Det är inlöst af din broder, som du en gång dref bort från hans ärfda gård, inlöst med de sparpenningar, som han ämnat sin dotter i hemgift, om hon behöft någon sådan. Papperet lemnades honom på hans dottersons födelsedag, han infriade det och — grefwen såg skarpt på bonden — han lemnar det åt dig.

Dermed lade grefwen reversen på bordet framför Per Erik. Denne stirrade en stund derpå, en skälfning genomfor honom, handen darrade, när den sträcktes ut för att fatta papperet. Slutligen utbrast han i den häftigaste gråt.

— Per Johan, Per Johan! — war det enda, som han redigt kunde utsäga.

Det war om Lördagsqwällen. Klockorna i Helagsnäs gamla kyrktorn hade långt för detta ringt helgsmål, och Per Johan befann sig efter sin wana på kyrkogården, der man hwarje Lördagsqwäll kunde se honom sitta under det stora kastanjeträdet till wenster om kyrkogårdsgrinden, och i hwars närhet twenne trädkors utwisade hans faders och hans hustrus hwiloställen.

Solen war just i nedgången, och gubben knäppte ihop sina händer till bön. Då skymde en skugga öfwer hans ansigte, och en man stod wid hans sida.

Han märkte det dock icke, förr än den nykomne sagta widrörde hans axel.

— Per Johan — likson hwiskades i hans öra.

Gubben såg upp, det war Per Erik som stod framför honom.

— Per Johan — upprepade brodern — jag har syndat i himmelen och inför dig.

Per Erik fattade broderns hand och såg honom in i ögat. Kan du glömma, Per Johan, kan du förlåta?

Per Johan kunde icke swara, men en stund derefter följdes bröderna åt från kyrkogården.

Der de hade stått under kastanjen, wäxte några styfmorsblommor, och när det sedan blef tyst och månen gick upp, glänste det i blommorna, som om der legat ädelstenar.

Det war wäl endast tårar ur brödernas ögon, men det war ångerns och förlåtelsens tårar, och skönare ädelstenar brynas icke ur ett menniskohjerta.

Men trasten slog sin drill i skogen, och de små blommorna waggade sagta sin dyrbara börda — det war en högtid på Helagsnäs kyrkogård, och det borde wäl så wara, sedan klockorna ringt helgsmål.

Lars.

(Insändt.)

Charad.

Hwad will fadren, då sitt barn han agar?
Hwad will modren, då förmaning hon det ger?
Jo, fast barnet ofta derför klagar.
Blott mitt *första* man dermed afser.

Om blott lättjan han får ostörd njuta
Makligt han mitt *andra* då sig gör tror.
Ack, men hur skall det för honom sluta,
I hwars hjerna sådan galen tanke bor?

Skall här fås mitt *tredje*, må jag bedja,
Om ett l, så blir det tror jag som sig bör;
Om man det i slutet kan fastkedja,
Fås hwad tuppen hwarje morgon gör.

Hwar och en som strider här på jorden
Kan med arbete mitt *hela* nå
Och ej bättre gifs — märk dessa orden —
Här i lifwet än att detta få.

H. H—m.

Blickar i Tittskåpet.

Tumen Tiris.

Erkebiskop Stefan Wydzga, en mycket berest och lärd herre, befann sig i ett sällskap, der en högadlig storpratare widt och bredt ordade om sina resor i främmande länder. Erkebiskopen hörde lugnt på, men inlät sig slutligen i samtal med honom och frågade, om han icke ockå hade warit i slottet Tumen i Italien? Den förnäme och widt bereste narren bejakade frågan och berättade deßutom om alla de sköna och märkwärdiga saker, han der hade sett, samt hwilka höga och angenäma bekantskaper han wunnit. Erkebiskopen frågade widare: hwad heter strömmen, som flyter förbi stället? "Den adlige herren kunde icke så noga erinra sig namnet. Om jag minnes rätt", sade biskopen, "så heter den Tiris". "Ja, så war det, ganska riktigt" inföll den andre. Erkebiskopen smålog. — tu mentiris — heter på ren swenska "du ljuger".

Samtal. A. (till en bodbetjent) God dag! Är hr B. hemma? Jag wille ha betalning i dag.

Bodbetjenten. Hr patron kan inte träffas; han har blifwit galen.

A. (öfwerraskad) kors, men då har han wäl ställt så att jag får mina penningar.

Bodbetjenten. Nej, så galen war han då inte.

Skräddare-statistik. Från Eutin skrifwer en skräddare: "Jag började år 1857 räkna de stygn, jag behöfde sy för att få en rock åt en fullwuxen karl färdig. Deras antal steg till 40,000, och som arbetslön erhöll jag 8 mark, alltså 5,000 stygn för en mark och 313 stygn för en skilling. År 1868 räknade jag åter stygnen för arbetet med en karlrock och fick antalet 21,000. Nu erhöll jag för en sådan rock 7 mark i arbetslön, alltså måste jag sy 3,000 stygn för en mark och 188 stygn för en skilling. Således betalas nu för 3,000 stygn detsamma som förut för 5,000, hwilket gifwer en stegring af arbetslönen med 66 ⅔ procent."

War ytterst nogräknad i walet af sällskap. I umgänget med dina jemlikar skall du finna mesta nöje, af umgänge med de personer, hwilka äro dig öfwerlägsna, skall du draga mesta nyttan. Att wara den bäste i ett sällskap, är ett sätt att bli försämrad. Säkraste sättet att bli förbättrad, är att wara den sämste i sällskapet.

Malmö, tryckt hos B. Cronholm, 1868.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka.

N:r 1. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 20 November. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1868.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

"Bikupan," tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearwode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad. För återstående delen af innewarande år prenumereras å tidningen med 50 öre.

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är affedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpus rad. Malmö den 29 Oktober 1868.

Redaktionen.

Malmö.

Behjertanswärda ord. Från London skrifwer Göteborgs-Postens korresp. den 5 d:s: Ehuru man här i landet ej är owan wid långa och storartade tal af de mera framstående politiska personligheterna, har man swårt att på sednare tider uppwisa något på samma gång mera innehållsrikt och wältaligt än de ord, med hwilka John Bright tackade staden Edinburgh för den ära som blifwit honom bewisad, då han i förrgår gjordes till "fri borgare" derstädes. Han fästade sig till en början wid det uttryck, hwilket resolutionen om hans utnämnande till denna wärdighet innehöll, hwari han kallades "wältalare och statsman". "För mer än 30 år sedan", sade han, "då jag war mycket ung och började tänka i allmänna frågor, läste jag en gång följande ord af Milton: "Sann wältalighet finner jag ej wara annat än allwarlig och innerlig kärlek till sanningen", och jag har försökt, så widt jag warit i tillfälle tala offentligt, att strängt hålla mig wid denna sats. Jag har widare alltid sökt afhålla mig från att tala i frågor, hwilka jag icke noga undersökt och wäl öfwertänkt, och måhända är det emedan jag sträfwat i denna riktning som mina tal rönt ett wälwilligt mottagande och kanske äfwen utöfwat något inflytande på mina landsmän. Hwad beträffar titeln af statsman, har jag alltid funnit så mycken intrig, ärelystnad, egenkärlek och oståndaktighet hos de flesta så kallade statsmän, att jag alltid warit angelägen att afstå från denna titel".

I Tisdags middag blefwo stadens inwånare wittne till en lika enkel som wacker begrafning, i det arbetaren wid jernwägens mekaniska werkstad, Anders Göransson, följdes till sitt sista hwilorum af kamrater och wänner. Processionen öppnades af skarpskyttemusiken, hwilken utförde en wacker sorgmarsch, samt skarpskyttekåren i full parad, hwarefter kistan bars af kamrater, med den aflidnes blåsinstrument hwilande på locket. Liktåget afslutades af sörjande slägtingar och wänner. Wid grafwen utfördes twenne koraler. Akten war enkel, men gripande och qwarlemnade ett waraktigt minne hos hwar och en, som mer ser till menniskowärdet än på börd och rikedomar.

Landshöfdingen Troil jemte grefwinnan besökte i tisdags Malmö arbetareförenings handelslokal, samt besågo derjemte äfwen läslokalen och den under arbete warande festsalen. Det intresse som härwid wisades för föreningens angelägenheter måste wara glädjande för medlemmarne; och gifwer tillika hopp om, att den goda saken skall alltmer winna erkännande och framgång.

Föreningens medlemmar göres uppmärksamma på, att ingen erhåller inträde wid allmänna sammanträdet, som icke betalt fjerde qwartalsafgiften och erhållit biljett.

Från Göteborgs arbetareförening ankom den 10:de dennes kl. 10 e. m. följande telegram:

Arbetareföreningen
Malmö.

Hjertligt helsa Wi Eder, i det Wi tillönska Edert nya företag framgång och framtid

Axel Krook.

(Insändt.)

Medlemmar af Malmö Arbetareförening!

Deltagen alla i det förestående styrelsewalet! Hysen inga betänkligheter, utan röften på dem, till hwilka i hysen det mesta förtroendet, de må för öfrigt wara unga eller gamla, herrar eller tjenare, rika eller fattiga. Inom wår förening måste alla wara lika. I kunnen icke hafwa förtroende till någon, som föraktar dygd och goda seder. I kunnen icke heller hafwa förtroende för någon som är eller wisat sig likgiltig för föreningens bästa. Likgiltighet wid wal är alltid en betänklig sak. Köpenhamns arbetareförening af 1860 är större än wår; men inom densamma har så småningom insmugit sig en betänklig likgiltighet wid walen. I år röstade der endast tre medlemmar af 100. Inom danska industriföreningen har förhållandet warit ännu betänkligare. Må wi här aldrig upplefwa något sådant.

Wi wilja att wår förening skall blifwa nyttig och stark; och derjemte wänta wi att inom densamma tillbringa mången angenäm stund, erhålla mången god lärdom, som gör oß ädlare, wisare, förnuftigare. Derföre omfatta wi föreningen med warm tillgifwenhet, och draga hwar sitt strå till stacken.

Ws.

Af ofwanstående uppsats hafwa wi för utrymmets skull tillåtit oß utesluta några mindre wäsendtliga meningar. Då insändaren bland dem, som kunna wäljas, nämner "unga" personer och "tjenare", så anse wi oß böra anmärka: att ehuru en yngling wid 15 års ålder kan blifwa medlem af föreningen, så är likwäl endast den till myndiga år komne walbar till styrelseledamot, samt att det för styrelsens sammanträden är nödwändigt, att ledamöterne i någon mån ega att sjelfwe förfoga öfwer sin tid, hwilket icke är händelsen med dem, som man wanligtwis benämner "tjenare". Deßutom tro wi det wara till föreningens sanna fördel, att deß styrelse består af oberoende och i allmänna wärf erfarne män, som ega både insigter och förmåga att hafwa ledningen af föreningens angelägenheter omhänder. I afseende på uttrycket: "någon som föraktar dygd och goda seder," hoppas wi att så få som möjligt af det slaget måtte räknas bland föreningens medlemmar, isynnerhet som reglementet i den delen är temligen bestämdt. I likhet med insändaren önska wi att medlemmarne så allmänt som möjligt måtte deltaga i walet; ty likgiltighet i detta fall, wisar alltid att man icke stort bekymrar sig om hur det går. Det ligger i sakens natur, att icke hwar och en kan få se den person blifwa inwald, som han röstat på; men så får man tro, att pluralitetens wal träffar den som har mesta förtroendet, och man eger likwäl den tillfredsställelsen att hafwa åsyftat föreningens bästa, samt att man i allt will werka derhän, att den gemensamma saken befrämjas.

Malmö Arbetareförening.

Wid styrelsens sammanträde den 31:ste oktober företogs utlottning af de styrelseledamöter, som för året skola afgå; de hwilka blefwo utlottade woro: skolläraren Carl Forsén, redaktören F. Björling, fabriksarb. N. O. Friberg, ingeniören J. Johansson, muraren J. P. Malmqwist, qwartersm. C. P. Olsson, tapetseraren C. F. Furst, diskontwaktm. B. Paulsson, hofslagaren A. G. Olsson, löjtnanten N. O. Hedström, trädgårdsmästaren H. Möller, sadelmakaren Th. F. Krook och exekutionswaktm. B. Swensson. Enligt reglementet kan ledamot i styrelsen, som är i tur att afgå, åter af föreningen inwäljas.

Efter den sålunda anställda utlottningen blefwo följande ledamöter i styrelsen qwarstående: skolläraren A. Ekeroth, redaktören J. B. Westenius, handl. L. O. Osberg, materialförwalt. N. Nilsson, målaren J. A. Norling, slagtaren C. F. Dheijne, waktm. A. Eriksson, stadsingeniören G. Gustafsson, målaren A. W. Rundqwist, materialwakten A. Hallengren, stadstjenaren J. Andersson och målaren Borgström.

Tryckta walblanketter kunna afhemtas å läslokalen i dag och sednast i morgon, båda dagarne kl. 5—9 e. m. På dessa walblanketter skrifwes namnen på ordföranden och vice ordföranden samt elfwa ledamöter; derjemte kommer walsedeln att innehålla namnen på tre revisorer och deras suppleanter; och böra namnen skrifwas tydliga, emedan walsedel, som är oläslig blir kasserad. Walsedlarne aflemnas wid denna månadens allmänna sammanträde den 27:de, och de nyinwalde styrelseledamöterne inträda i styrelsen med nästa års början.

Wid förutnämnde sammanträde hade äfwen förwaltningsstyrelsen föreslagit åtskilliga förändringar i stadgarne för handelsrörelsen, hwilka förändringar af föreningens styrelse godkändes; men enligt sista § af nämnde stadgar kan någon förändring af desamma endast beslutas på ordinarie föreningsstämma, hwarföre förslaget blott tills widare är antaget af styrelsen.

För att wid ingången till festsalen erhålla ett rum till aftagning och upphängning af ytterplagg och dylikt wid samlingstillfällen, samt ett biljettkontor, hade byggnadskomitéen föreslagit att utbygga och inreda det emellan festsalen och läslokalen belägna uthuset; kostnaden härför skulle uppgå till 274 rdr 80 öre, då äfwen en mangelbod i samma hus blir inrättad; styrelsen godkände förslaget. Likaledes anslogos 180 rdr till åtskilliga reparationer i handels-

Malmö Arbetareförening.

Medlemmarne erinras om den allmänna föreningsstämman Fredagen den 27 Nov. kl. 8 e. m. i Östra folkskolans lokal.

Program:

1:o) Ouverture till op. "Don Juan" af W. A. Mozart.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammanträdet.
3:o) Marsch af C. Kuntze.
4:o) Föredrag: Om begreppet af Arbetareföreningens handelsrörelse.
5:o) Chör, Romance och Duette ur Op. Marco Visconti af Petrelli.
6:o) Föredrag: Om arbetarens hvardagslif.
7:o) Marsch med accompagnement af blåsinstrumenter af J. P. Cronhamn.
8:o) "Två Bröder" / "Halkan" } Poemer af Esaias Tegnér.
9:o) The Royde Wedding Marsch af Ruhe.

Obs. Vallistorna aflemnas vid ingången.

Insamlingen till fanan fortfar.

Komitéen för bildning och nöje.

Religiösa böcker, skrifter och planschverk i Missions-föreningens Bokhandel i Malmö.

Att Malmö Missionsförening öppnat en Bokhandel, som hufvudsakligen afse tillhandahållande af religiösa böcker, skrifter och planschverk, i huset N:o 26, hörnet af Norregatan och Nya Grönegatan här i staden, får den härmed inför den ärade allmänheten vördsammeligen anmäla.

I Bokhandeln finnes följande böcker:

Biblar från och med 1 Rdr till högre priser.
Nya Testamenten från 30 öre till högre priser.
Bibeln med utläggning af såväl Gezeli som Fjellstedt.
D:r M. Luthers Kyrkopostilla.
D:o Epistelpostilla m. fl. af honom författade böcker och skrifter.
Predikningar öfver de nya Högmessotexternas 1 & 2 årg,
De heligas eviga ro af Baxter.
Scrivers Guldpredikningar.
Fullständiga upplysningar om läseriet af Torelius.
Den sanna lyckligheten af H. I. Hallander.
Dagens gryning.
Verldens födelsedag af L. Gaussen.
Stenarnes vittnesbörd af Gausland.
Betraktelser öfver 1 & 2 Mose-böcker af Intosh.
Källan af Kristi Evangelium.
Konsten att bosätta sig med litet, af Jeller.
Christen och Christinnans resa af Brujan.
Det heliga kriget af Brujan.
Blickar i nådens rike af Krumacker.
Lefnadsteckningar öfver en del af Kyrkans mest framstående personligheter.
Psalmböcker.
Pilgrims-sångerna med Not & Sifferskrift.
O. Ahnfeldts sånger.
Rutströms sånger.
Barnskrifter med planchverk.
Kolorerade Kartor & Plancher m. m. m. m. Malmö i November 1868.

I Malmö Arbetareförenings handelsbod finnes bland annat följande varor:

Kaffe, flera slag,
Socker, d:o.
Cikoria,

bokhållarens boningslokal, såsom en ny spisel, tre jernugnar, inredning af kök och spiskammare samt ett nytt golf i ett packrum, tillhörande handelsboden. Muraren Malmqwist hade gjort framställning om att få hyra den plats, han kontraktsenligt innehar såsom inkörsel åt sin gård, för att der uppföra ett brädskjul; likaledes hade han anhållit att få hyra det i trädgården belägna huset. På byggnadskomitéens tillstyrkande förhyrdes nämnda lägenheter åt herr Malmqwist mot en afgift af 10 rdr om året för inkörselplatsen samt 3 rdr i månaden för trädgårdshuset.

Wid styrelsens sammanträde den 14 dennes framställde ordföranden i förwaltningsstyrelsen nödwändigheten af, att för föreningen äfwen inrätta en handelsbod i westra delen af staden, sedan det numera wisat sig att en enda bod wore otillräcklig, och den nuwarande boden deßutom wore för långt aflägsen från de medlemmar, som bo i nämnda stadsdel; med godkännande häraf öfwerlemnades åt förwaltningsstyrelsen att så fort som möjligt söka anskaffa lämplig lokal.

För möblering af festsalen bestämdes på byggnadskomitéens förslag en summa af 550 rdr. Derjemte beslöts att 21 rdr skulle utbetalas för brandredskap, hwilka brandsyningsmännen tillkännagifwit skola förefinnas i föreningens gård.

Handelsrörelsen har under denna månad börjat sin egentliga tillwaro. Den 10 dennes, Mårtensdagen, öppnades boden, och en del medlemmar försågo sig redan samma dag med hwarjehanda förnödenheter för mårtensafton från densamma; bokhållaren med hustru, ett par bodpojkar, handelsstyrelsen och ännu ett par af föreningsstyrelsens ledamöter hade fullt upp att göra med expediering och skrifning bakom disken. Lokalen är rymlig och snygg; och nog sörjer handelsstyrelsen för, att warorna också blifwa af prima qwalité. På aftonen hade handelsstyrelsen, dagen till ära, inbjudit föreningsstyrelsens ledamöter till ett sammanträde i lokalen. — Wid tillfället afsändes helsningstelegram till Göteborgs arbetareförening äfwensom till Malmö arbetareförenings ordförande herr Forsén, som wistades i Carlskrona. Rörelsen har sedermera warit mycket liflig, och intill denna dag har försålts för 2,232 rdr — på 9 dagar. Qvittensböcker äro utlemnade till 400 medlemmar. Widare har förwaltningsstyrelsen meddelat följande: "I följd af den dagliga utwidgningen af rörelsen, wore det önskligt och för föreningens bästa nödwändigt, att medlemmarne bidraga till rörelsekapitalets ökande, förmedelst inköp af föreningens obligationer. Att redan nu uttala ett omdöme öfwer resultatet af handelsrörelsen, kan wäl synas något djerft; dock har man godt hopp om en god winstutdelning, synnerligast som den till och med af utlandets större handelshus anses byggd på solid grund, så att de gerna lemna waror åt föreningens handelsstyrelse på tid. De besökande i boden ombedes, att icke mißtycka det, om de wid wissa tillfällen icke blifwa så fermt expedierade, som de hafwa rätt att fordra; man bör taga i betraktande att affären är ny och betjeningen ännu owan wid den utsträckning, rörelsen redan fått."

Uti det af förwaltningsstyrelsen uppgjorda förslaget öfwer de waror, som i och för rörelsen borde anskaffas, upptogs summan för kontanta inköp till 6,894 rdr 83 öre och för waror på tid till 2,803 rdr; härtill kommo äfwen utgifter för nödiga inventarier, upgående till 493 rdr. Genom förwaltningsstyrelsens omtänksamma åtgärder hafwa waror anskaffats på särdeles förmånliga wilkor, så att straxt efter, sedan boden öppnats, insattes likwäl 6,000 rdr af rörelsens kapital på upp- och afskrifningsräkning i Skånes enskilda bank. Obligationsförsäljningen har äfwen gått raskare under sednare tiden. Warulagret är försäkradt i Skånska städernas brandstodsbolag för 12,000 rdr.

Sedan det numera blifwit behöfligt att inrätta ännu en handelsbod till, har man äfwen insett nödwändigheten af att anställa en föreståndare för hela handelsrörelsen; lönewilkoren för denne har förwaltningsstyrelsen anslagit till 1,500 rdr jemte fria boningsrum och wedbrand, deßutom skall han bestå föda och twätt åt de bodgossar, twå eller tre, som komma att biträda i hufwudboden, och för hwilket han erhåller 250 rdr årligen för hwardera.

Boksamlingen har betydligt ökats, och bidrag till densamma inkomma ständigt; utrymmet tillåter oß icke idag att tillkännagifwa de inkomna böckerna, hwilket framdeles kommer att ske.

De praktiska medlen att höja arbetaren.

II.

Hwad arbetaren förnuftigtwis fordrar af staten. — Skydd för allas rättigheter. — Arbetaren måste begagna friheten. — Ingen ståndsskillnad mer. — Allmän rösträtt. — Rättwis fördelning af skatterna. — Arbetaren måste förswara sitt fädernesland. — Men staten måste upprätthålla freden. — Staten ordnar skolwäsendet. — Folkskolan och arbetaren.

I det föregående hafwa wi i korthet widrört frågan om statens hjelp för arbetaren samt afwisat deß inblandning, i de angelägenheter, som röra arbetarens ekonomiska existens. Den enskilde är hänwisad till bruket af sin egen kraft. Men wi måste något närmare se till, hwad arbetaren förnuftigtwis kan fordra af staten, för att rätt kunna använda sin egen kraft och derigenom sjelf sörja för sin existens. Den första fordran, som wi en gång hafwa nämnt, war frihet att få begagna sina krafter. Men denna frihet är icke till endast för en person utan för alla. Deraf uppkommer den naturliga rättsordningen, att då alla äro lika berättigade att bruka sin förmåga för ett wißt ändamål efter eget wal, så måste den enskilde medgifwa andra lika rättigheter, som han sjelf innehar. Skall nu en frihet för alla blifwa möjlig, så måste den wara förenad med en allmän säkerhet, hwarigenom den enskilde icke behöfwer frukta för andras störande ingrepp i sin werksamhet. Detta är just statens hufwudändamål, att för framgången i wåra näringar och sträfwanden skänka oß i sina lagar och regeringsåtgärder: skydd, säkerhet och fred.

Men uppgiften är icke löst med dessa blotta yttre wilkor; det kommer hufwudsakligen an på, om och huru wi begagna oß af desamma. Wi måste sjelfwa bilda oß till duglige och skicklige arbetare samt dertill begagna friheten, eljest skola wi icke hafwa någon nytta af densamma. Så länge wälstånd och bildning icke uppnått ett wißt mått bland arbetarne, så länge bekymren om tillfredsställandet af de dagliga behofwen taga arbetarens tid och krafter uteslutande i anspråk, skall han icke med någon framgång kunna deltaga i de allmänna angelägenheterna. Allmän rösträtt gör ingen mätt. Sjelfständighet och oberoende, dessa frihetens grundpelare, måste arbetaren sjelf upprätta åt sig, genom att förskaffa sig en sann bildning och i idog werksamhet arbeta på att förkofra sin ekonomi.

Wi hafwa förut framställt fordran på likhet inför lagen. Hwarken någon enskild person, eller en wiß samhällsklaß får gynnas med företrädesrättigheter, som kunna lägga hinder i wägen för den mindre bemedlade att lyfta sig till den ställning i samhället, han genom sina förtjenster bör intaga. Rang, börd eller rikedom får ej utestänga talangen och förtjensten. Häraf följer då äfwen den allmänna rösträtten, att hwar och en eger att aflägga sitt votum i walurnan, emedan han har rätt att bewaka sina fördelar. Widare har staten att sörja för en i möjligaste måtto jemn och rättwis fördelning af skattebördan, samt att den blifwer så litet tryckande som möjligt. I synnerhet för arbetarne, hwars inkomster i allmänhet äro små, måste det wara af wigt, att statens financer äro wäl ordnade och att medlen icke förslösas på onyttiga ändamål, så att arbetarne icke mera än tillbörligt beskattas.

Men wi äro icke blott förpligtade till att med penningemedel bidraga till de oundgängliga statsutskylderna, wi skola äfwen, då det gäller, med alla krafter förswara fäderneslandet mot inkräktare. Detta är en af de pligter som allraminst arbetaren undandrager sig; twertom skall han hålla det för en ära att göra sin skyldighet såsom fäderneslandets förswarare. Gemene man är i första rummet den, som får kläda blodig skjorta på slagfältet, och i hans tapperhet har fäderneslandet sitt bästa wärn. Men derför må han billigt begära att icke egennyttig statskonst förer nationen in i förwecklingar, som kunna störa freden och draga arbetskrafterna från den lugna härdens werksamhet. Folket är till för sin egen skull, för att, förenadt med gemensamma rättigheter och ömsesidiga band, uppbära det helas materiella och andliga förkofran; och icke för att wara en lekboll för enskilda tycken och beräkningar.

Slutligen hör det äfwen staten till att beskydda de medborgare, hwilka efter naturens gång icke äro eller kunna wara sjelfständiga. Det åligger wisserligen närmast föräldrar och anhörige att sörja för de omyndiga barnen. Men liksom staten kan pålägga föräldrarne skyldigheten att förskaffa sina barn föda och underhåll, att de hjelplösa små icke lekamligen förkomma, så utöfwar staten denna makt, äfwen i afseende på barnens andliga och sedliga utweckling. Om staten begär af sina medborgare, att de skola sjelfwe sörja för sin existens, måste den äfwen se till att de omyndiga barnen uppfostras så, att de kunna sedermera fullgöra sina medborgerliga pligter. Rätt till uppfostran är att betrakta såsom menniskans första wäsendtliga rättighet; denna börjar med hennes inträde i werlden, och i hwarje civiliseradt samhälle måste denna rättighet skyddas. Derför må staten draga försorg om att skolwäsendet tillbörligen ordnas. Hwarje menniska bör uppfostras till frihet och sjelfständighet — att undandraga någon i sin omyndiga ålder denna uppfostran, är ett angrepp mot menskligheten, som staten har att afwärja. Derför kan man begära att mera göres för folkskolorna, såsom arbetarnes egentliga uppfostringshem. Äfwensom att folkskollärarne, den aktningswärdaste men sämst aflönade arbetsklassen i werlden, befrias från ekonomiskt betryck, då de wälja den i sig sjelf nog törniga skollärarebanan. Folkets framtida bildningsgrad hwilar till största delen i folkskollärarnes händer, och alltså får staten inrätta sådana bildningsanstalter för lärarnes bildande, att folkets behof af upplysning tillfredsställes. Just i skolan, der menniskan gör sin första lärospån i lifwet, mottager den enskilde ett arf af det hängångna slägtets andliga utweckling; han får der en andel af detta menskligheten andliga kapital, som är det säkraste medlet att förhjelpa honom till besittning af materiel egendom. Att höja folkskolan är sålunda detsamma som att höja arbetaren.

Innan wi ännu öfwergå till att tala om arbetareföreningarne såsom utgörande praktiske medel att höja arbetaren, wilja wi äfwen något närmare betrakta, i hwilket förhållande arbetaren står till den fria konkurrensen och kapitalet; emedan dessa just utgöra de egentliga twisteämnena, när frågan gäller huru arbetaren skall kunna lyfta sig till en oberoende ställning. Men wi anse likwäl detta böra blifwa föremål för en särskild artikel, som wi ämna meddela nästa gång.

Göteborgs arbetareförening. Förra månadens allmänna sammankomst war talrikt besökt. Som wanligt omwexlade sång och föredrag. Af den upplästa månadsberättelsen upplystes, att sedan sista sammankomsten allmänna kassans inkomster warit rdr 465: 49 och deß utgifter 328: 66. Sjukkassans inkomster hade warit rdr 131: 50, deß utgifter 179: 66. (Den brist som härigenom uppkom betäcktes af förut gjorda besparingar). Till byggnadsfonden hade under månaden inga kontanter influtit. Deremot hade den haft en utgift af rdr 900: 75 för utdelade priser och liqwider. Biblioteket emottager fortfarande talrika gåfwor. Medlemmarna weta också att begagna sig deraf, så att sedan septembersammankomsten icke mindre än 1,060 volymer warit utlånta. Handelsrörelsen utwecklar sig stadigt och lugnt och röner en utomordentlig wälwilja å allmänhetens sida. Under månaden hade försäljningen i bodarne uppgått till rdr 17,248: 02, hwaraf medlemmarna köpt för 10.427: 65, personer utom föreningen för 6,489: 45, resten kommission. Förslag till folkbanken war utlagdt till afhemtning i bodarne. Detsamma förekommer snart till behandling å allmänt möte.

Kristianstads arbetareförening hade i söndags åtta dagar ett extra sammanträde. Till behandling förekom följande: Swar på Göteborgsarbetareföreningens adreß, som innehöll den frågan: hwad är att göra för att hämma dryckenskapslasten?

Härom diskuterades länge. Man ansåg nemligen såwäl att det förhöjda bränwinspriset, som ock isynnerhet en förbättrad folkupplysning skulle bidraga till superiets aftagande. Man tyckte likwäl att Göteborgarne begått ett mißtag, då de i denna fråga endast hållit sig till arbetaren. Ty alla samhällsklasser woro temligen swaga för denna dryck. För öfrigt ingick man på Stockholmarnes swar på denna fråga. Derefter förekommo twenne frågor: huru bör arbetaren anwända sina fristunder? samt: kan och bör arbetareföreningen något werka för genomförandet af Ni-reformen? Begge frågorna behandlades utförligt; i afseende på den sednare beslöt man antaga ordet De såsom tilltalsord; emedan ordet Ni icke ansågs hafwa någon wacker klang i allmänna lifwet.

Lidköpings arbetareförening. En pantlåneinrättning inom föreningen har blifwit påtänkt, och reglemente för densamma redan utarbetadt. Hwarje ledamot af föreningen eger nemligen rätt att erhålla ett lån af minst 2 Rdr och högst 15 Rdr mot pant, som är wärd minst dubbelt mot lånet. Detta lån lemnas på huru kort tid som helst, och högst på sex månader. Skulle icke låntagaren sednast en månad efter förfallodagen inlösa panten, försäljes densamma på offentlig auktion, och sedan inrättningen af auktionsmedlen erhållit full liqwid, så till kapital som ränta och omkostnader, tillkommer låntagaren öfwerskottet. Det tillhör föreningen att öfwerwaka, det så widt möjligt är ingen pant säljes under sitt wärde. Räntan beräknas till ett öre i månaden för hwarje riksdaler, dock minsta räntan för lån är fem öre. Den behållning, som kan blifwa på denna låneinrättning, tillfaller pantlåningsfonden, som med tacksamhet äfwen emottager friwilliga gåfwor. Twenne revisorer utwäljas årligen af förenin-

-gen till granskning af räkenskaperna. Föreningen i sin helhet eger uppsigt öfwer inrättningen.

Arbeiderforeningen af 1860 i Köpenhamn får i begrepp att skaffa sig en egen lokal. Stället hwarest denna skulle hafwa sin plats är ännu icke fullt bestämdt, men man har föreslagit en ny tomt wid jernbanan, och som mycket förordas. Medlen till byggnaden skola till en del anskaffas genom friwilliga bidrag.

Wexiö hushållsbesparingsförening. Omsättningen i handelsrörelsen hade under 10 månader uppgått till en summa af 49,747 rdr 93 öre i boden och till ungefär 1,000 rdr i wedhandeln. Häraf hade medlemmarne köpt för 28,376 rdr, eller för något mer än hälften.

Den rena winsten uppgick wid räkenskapsårets slut till 2,546 rdr 30 öre. Sedan 10 proc. häraf jemte ett öfwerskott af 21 rdr 68 öre dragits till reservfonden, kommer nu återstoden 2,269 rdr 99 öre att fördelas mellan medlemmarne i mån af deras inköp. Detta gjorde 8 öres eller 4 skillingars winst på hwar riksdaler.

Medlemmarne, hwilkas antal wid räkenskapsårets slut uppgick till 2[illegible]1, ha tecknat sig för inalles 360 aktier, a 25 rdr stycket, motswarande 9,000 rdr. Häraf hafwa de genom erläggande af stadgade weckoafgifter a minst 10 öre i weckan inbetalt 2,283 rdr 18 öre. Genom tillägg af ränta å insatserna a 5 proc. och handelswinsten uppgår medlemmarnes fond wid det nya räkenskapsårets början till 5,652: 67.

Tillika eger föreningen ett kreditiv af 2000 rdr i härwarande bankkontor samt ett hos flera medlemmar inom samhället upplånadt kapital af 2,290 rdr, hwilken skuld dock föreningen redan är i tillfälle att till större delen betala.

Ekonomiskt.

Göteborgs musei-styrelse och Stockholms slöjdförening meddelade i fjol ett resestipendium åt hr C. A. Nyholm, för att i Schweitz taga kännedom om halmflätning. Samme Nyholm som nu återkommit till fäderneslandet, har sednast i Upsala-posten infört en intressant artikel, om halmflätningen i Schweitz, ur hwilken wi meddela följande:

"Det första jag, kommen på tyskt botten, obserwerade, när jag fick tillfälle att blicka in i detta lands kojor eller i deß arbetareklaß' hemlif, war den idoghet, som der rådde, det ifriga sträfwandet hos en och hwar, stor eller liten, gammal eller ung, att ej låta någon stund af arbetsdagen gå gagnlös förlorad. Denna arbetsflit, påminnande om myrans och biets, kunde ej göra annat än ett angenämt och uppfriskande intryck, helst när jag såg deß följder, som uppenbarade sig i jemförelse goda wilkor och den lefnadsglada och förtröstansfulla sinnesstämning hos folket, som alltid födes af ett inkomstbringande arbete, detta må nu wara hwilket som helst. Denna obserwation, som framkallade helt naturliga jemförelser med förhållandet i Swerige — och hwilka jemförelser allsicke utföllo till mitt hemlands fördel — hade jag tillfälle att göra öfwerallt, hwar jag kom under min resa i Tyskland, och jag fick, om möjligt, ännu större anledning att göra den, när jag kom till Schweitz.

I de trakter af detta idoga land, der halmflätning företrädeswis idkas, kan man ej gå tio steg utan att träffa på personer, som äro sysselsatta med flätning. Af detta arbete, som hwarken tröttar ut krafterna eller binder tanken, hafwa flera byar, ja, till och med hela församlingars innewånare sin förnämsta inkomstkälla. Stiger man upp på bergen, råkar man unga herdegossar, som, under det de wakta getterna, hafwa sin halmfläta under arbete; nalkas man någon af de widt omtalade, täcka schweitzerhyddorna i dalarna, så finner man utanför dörren unga flickor, under skämt och sång, i liflig sysselsättning med knytandet af halmflätor af alla finlekar. Inuti stugan hafwa familjens far- eller morföräldrar, stundom husmodren sjelf, fullt upp att göra med att putsa upp flätorna, fortera och uppnysta dem. Barnen börja fläta wid 5 a 6 års ålder och winna genom den tidiga öfningen en förwånande färdighet. I Wohlen (kantonen Aargau), en af de byar, der jag längst uppehöll mig, finnas flera familjer, bestående af 6, 7, 8 personer — från barn om 6 till gamla om 70 år — hwilka alla ej göra någonting annat än fläta halm. Det är ganska wanligt, att en person, som wunnit god färdighet, på en dag hinner fläta 40 a 50 aln. af medelsortens flätor. Derföre får han, efter swenskt mynt, 1 rdr. Då nu de yngre af familjen, 10- och 12-åringarna, wanligen äro flinkare än de äldre, inses lätt hwilken god daglig inkomst detta arbete gifwer en arbetarefamilj.

Denna idoghet hos befolkningen har naturligtwis framkallat spekulation, och i Schweitz finner man stora ansedda handelshus, som aldrig gjort andra affärer än med halmflätor och ej heller wilja göra några andra, emedan de samlat förmögenhet på den handeln och aldrig kunna få så stora lager, att de ej gå hastigt åt. De hafwa ockå widsträckta affärsförbindelser, snart sagdt i hwarje större handelsstad i werlden.

Hwad som styrker mig i den förhoppningen, att denna industri kan bli hemmastad hos oß, är den korta tid, som behöfwes för deß inlärande, och hwarigenom den gamla swenska trögheten ej bör blifwa något hinder af swårare beskaffenhet.

Det är till ungdomen jag, med afseende på halmflätningens och så många andra blygsamma industrigrenars uppblomstring, hyser förhoppningar — och jag skulle önska, att jag kunde besöka hwarje koja i landet och der lyckas göra klart och lefwande för hwarje familjfader, för hwarje husmoder, hwilken guldgrufwa ligger gömd under fliten hos deras barns små fingrar, om den wäckes, lifwas och ledes på ett lämpligt sätt. Mätte hwar och en, som är i tillfälle dertill, säga dem att winningen af att deras barn tidigt hållas till det nyttiga arbetet icke inskränker sig till den klingande lönen derför; den wida bättre behållningen för dem blir den själens friskhet, den sinnets spänstighet och den sanna lycka, som ett sträfsamt lif alltid skänker.

Kunde blott hos swenska folket wäckas samma lefwande hog för arbetet, samma omtanka för sjelfförsörjning, som jag funnit hos Schweitz' innewånare; — sannerligen man då längre skulle behöfwa hos oß se dessa sorgliga uppgifter om öfwerfyllda allmänna arbetsinrättningar och om oerhörda fattigskatter, och man skulle äfwen slippa höra omtalas dessa hemska sorgspel från krogarne, der superiet och lättjan fira sina triumfer, men der så många familjer bringas till armod och förtwiflan. Sådant såg jag icke någonstädes i Schweitz."

Utrikes och Inrikes.

Drottning Isabella. — Blomsterflickan Isabella i Paris. — Arbetarebostäder i Elsaß. — Emigrantwärfware i Swerige. — Ulysses Grant.

Under det man i Spanien som bäst är sysselsatt med att skapa en ny monarki eller republik, allt efter som det ena eller andra partiet kan blifwa segrande, lär icke heller f. d. drottning Isabella wara owerksam. Sedan hon en tid uppehållit sig på slottet Pau i Frankrike, har hon nu nyligen kommit till Paris. Ehuru hon lefwer mycket indraget — d. w. s. hon spisar endast fjorton rätter mat till middagen och gör derefter spatserturer i wagn, samt besöker regelbundet messan — skall hon dock underhålla en liflig samfärdsel med sina anhängare bland adeln och presterskapet i Spanien. Exdrottningen lär ännu hoppas att bourbonerna skola komma på thronen, och påfwen läser dagligen i messan en särskild bön för återställandet af ordningen i Spanien. För icke länge sedan lades i Madrid beslag på 37 kistor, innehållande dyrbarheter, hwilka woro ämnade att under falskt adreß afsändas till Pau. Wid ankomsten till Frankrike hade drottning Isabella likwäl med sig ej mindre än 500 kistor, hwilka innehöllo hennes drägter, juveler och konstsaker; lägger man dertill att hon eger åtskilliga millioner, så finner man att hon icke kommit ut så alldeles på bar backe — landet har hon lemnat efter sig med en statsbrist på 600 millioner! Under sin regering har hon haft flera gunstlingar, men ännu flera ministrar, hwilka under wissa tider aflöst hwarandra. Af de sednare nämnes antalet ända till 500. Emellertid delar hon nu lotten med dem, som räknas för fallna storheter, och snart skall man icke mer tala om henne.

En annan Isabella har gjort stor lycka i Paris. För tio år sedan war hon en fattig flicka, som stod i ett hörn wid en mycket förnäm klubblokal och sålde blomsterbuketter för några skilling stycket. Der stod hon i wäder och wind ända långt ut på nätterna; ty de höga herrarne, tillhörande den så kallade jockeyklubben, som tillställer de beryktade kapplöpningarne i Paris, köpte gerna hennes blomsterbuketter, och hon kunde sålunda med sin förtjenst bistå sin fattiga moder. Isabella war wacker, men blygsam och anständig, och så hade hon den turen att af klubben blifwa antagen att sälja blomsterbuketter wid kapplöpningarne. Nu eger hon twåhundra tusen francs och en mängd smycken, hwilket icke är underligt; ty hennes inkomster wid en kapplöpning belöpa sig ofta ända till tolf a femtonhundra francs. Så kan man i Paris hastigt blifwa rik; men med rikedomen förflyger ofta enkelheten. Isabella går numera icke till fots utan åker i wagn, rikt klädd och prydd med dyrbara smycken.

Wid werldsutställningen i Paris sistlidet år war äfwen utsatt ett pris för inredningen af arbetarebostäder, och till och med sjelfwa kejsaren hade lemnat modeller till sådana. De berömdaste arbetarebostäder i Frankrike äro de, som blifwit inrättade i Mühlhausen i Elsaß. Dessa som nu redan bilda en liten stad för sig sjelf, hafwa uppstått genom en fabrikant herr Dollfuß' och några hans wänners bemödanden. Ett trefligt hem, en sund och beqwäm boning bidrager mycket till att förljufwa lifwet. Men detta måste den mindre bemedlade arbetaren ofta sakna. Herr Dollfuß, som ömmade för sina många arbetares wäl, började bygga hus till dem, hwilka de sjelfwe måste betala, men på wissa afbetalningsterminer. På det sätt uppstod år 1864 552 snygga och rymliga arbetarebostäder, hwilkas antal årligen ökades, så att 1866 utgjorde de tillsammans 643 hus, af hwilka redan under fjolåret 158 blifwit af arbetarne fullt betalte genom inbesparade medel af deras arbetslöner. I denna arbetarestad finnes ett eget bageri, som lemnar brödet betydligt bättre och billigare, än de hwarifrån arbetarne förut mestadels på lång kredit hemtade sitt bröd. Likaledes har man anskaffat ett bibliothek, som nu räknar 75,000 band. Man har således äfwen sörjt för själens näring. I fabrikerne arbeta äfwen männernas hustrur, men på det icke hemmets göromål skola försummas, eller qwinnorna genom för mycken ansträngning blifwa sjukliga, erhålla de frihet från arbetet wissa tider, och uppbära likwäl sin betalning oafkortad. Sex stora fabriksegare i Mühlhausen hafwa stiftat en kassa till hwilken hwarje qwinlig arbetare från det 18:de till sitt 45:te år inbetaler hwarje wecka 15 öre, under det att fabrikanterne på samma gång inbetala lika stor summa, som alla fruntimmerna tillsammans; och från denna kassa erhålla desse sin fulla arbetslön, då de äro oförmögne att arbeta. Slutligen har Dollfuß sjelf förkortat arbetstiden från 12 till 11 timmar, utan att förminska arbetslönen; men han förklarade för sina arbetare, att de måste, om han skulle kunna konkurrera med de andra fabrikanterne, göra lika mycket nu på 11 timmar, som förut på 12, och de gingo med glädje in på detta.

Tidningarne innehålla ständigt warningar till utwandrare att icke låta locka sig genom falska förespeglingar, om en lycka i främmande land, som i werkligheten förbytes till ett lif af mödor och de hårdaste umbäranden för de flesta. Men det oaktadt fortfar utwandringsströmmen ohejdadt. Det kan wäl icke nekas att ju många wunnit på utflyttningen; men hur har det gått för tusenden af menniskor, som bortryckts af strömmen från hemmets torfwa? En förordning om emigranternes befordran är emellertid högeligen af behofwet, för att betrygga dem mot hwarjehanda bedrägerier. En person uppträder som agent för ett utwandrarebolag, kasserar in penningar för biljetter och afskickar "waran", utan att den ringaste garanti fordras af agenten, att han uppfyller de löften som han förespeglat den enfaldige utwandraren. Huru hjertlöst dessa "wärfware" tillwägagå, hade man nyligen ett exempel på i Götheborg. Ett sällskap af omkring 35 personer, män, qwinnor och barn, största delen från Dalarne hade öfwerenskommit att utwandra, men de wille icke köpa biljetter förr än de kommo till Götheborg. Under hela resan hade ett par tjenstwillige agenter sökt öfwertala dem att köpa biljetter hos det bolag, som de representerade. Men emigranterne lyßnade icke härtill. Innan framkomsten sällade sig flera dylika herrar till sällskapet, och nu blef det ett slitande och rifwande om emigranterne sjelfwe och deras saker. Den ene wärfwaren hade tagit hand om hustrun, den andre om barnen, den tredje om sakerna, och hwar och en drog åt sitt håll med hwad han fått fatt uti. Slutligen råkade twenne af dem i lufwen på hwarandra, och nu inskred polisen och gjorde slut på twisten. Den wärste af orostiftarne bötfäldes sedermera till 40 rdr, samt twenne andra till hwardera 25 och 15 rdr.

Walstriden i Amerika, angående hwem som skall efterträda Johnsson i presidentwärdigheten, har slutats så, att republikanska partiets kandidat general Ulysses Grant blifwit med stor pluralitet wald. Hwad man har att wänta genom detta wal, för de fria Nordamerikanska staternas politiska förhållanden, kan knappast någon säga, för så widt det beror på den nywalde presidenten; ty han är till sin personlighet ett slags gåta, och ingen wet egentligen hwad han tänker, emedan han alltid warit klok nog att icke bestämdt uttala sina åsigter. Af hans föregående lefnadsomständigheter framgår emellertid, att han måste wara en beslutsam och energisk man; och deßutom har han wunnit mycken popularitet såsom en modig och skicklig

general. Liksom fina företrädare på presidentstolen har han arbetat upp sig från en ringa härkomst — han är en man af folket.

En Hederssak.

Bild ur folklifvet i Irland.

Öfvers. för Bikupan.

Första gången jag landsteg på "Eris" klassiska jord, väckte dessa trasiga och förhungrade menniskor, som drifva sysslolösa omkring vid hamnen och göra angrepp på de resandes menniskokärlek, min synnerliga uppmärksamhet. En i bokstaflig mening i trasor klädd yngling om 16—18 år utmärkte sig isynnerhet genom den påflugenhet, hvarmed han — ej ett ögonblick vikande ifrån min sida — tillbjöd mig sin tjenst som lastdragare, vägvisare, budbärare och Gud vete allt. Då han slutligen grep mig i armen och sökte att fränrycka mig resväskan, återstod ej annat för mig, än att möta våld med våld; jag bibringade honom derföre ett rätt kraftfullt slag af min käpp. Vid denna behandling släppte han sitt tag, men ropade sina kamrater till hjelp.

Mina motståndare grepo redan efter stenar, under det de kastade blickar af raseri på mig, då lyckligtvis några druckna matroser kommo skrikande och sjungande nedåt kajen. Hela svärmen af lösdrifvare skyndade nu till stället och beledsagade matroserna till en i grannskapet belägen krog, förmodligen i hopp om, att genom de drucknes gifmildhet kunna snylta sig till en sup eller några slantar. Äfven mina plågoandar sällade sig till hopen; endast ynglingen, som jag gifvit det omtalade slaget, stod qvar och betraktade mig med bister uppsyn och korslagda armar. Då jag en stund derefter såg mig om, varseblef jag honom inbegripen i ett ifrigt samtal med en osnygg och trasig qvinna, som, utan att röra sig från stället, med en dåsig och likgiltig min varit vittne till detta uppträde.

Knappt hade jag afslutat min toilette i det hotell, hvarest jag tagit in, förrän någon sakta knackade på min dörr. Jag öppnade och i rummet inträdde en för mig obekant person af högst besynnerligt utseende. Främlingen bar ett par skor med tjocka träbottnar, tränga och korta benkläder, en likaledes trång och luggsliten blå rock, oerhördt styfva "fadermördare" samt en halsduk, i hvilken hakan var begrafven. Händerna, hvari han höll en mössa, som i en aflägsen forntid säkerligen varit luden, voro dolda i ett par allt annat utom rena skinnhandskar. Under armen höll han en hasselkäpp och hans öron pryddes af ett par stora, gula ringar.

"Hvem söker ni, min herre?" frågade jag, ej särdeles smickrad af visiten.

"Jag ber tusen gånger om ursäkt, derför att jag så snart efter er ankomst aflägger ett besök, men som ni vet, tål ej hederns lagar något uppskof. Jag är f. d. kapten O'Knough och kommer på min väns, Patrik O'Canegals vägnar."

"Jag känner hvarken er eller er vän. Hvad kan jag göra för honom?"

"Huru? Påminer ni er inte den sorgliga tilldragelse, som bestämt min vän att gifva mig detta uppdrag till er?"

"I sanning, Mr O'Knough, det är ett fullkomligt misstag. Ni har bestämdt tagit miste på rum och följaktligen vändt er till orätt person. Jag är från . . ."

"Fullkomligt riktigt! Jag vet allt och är öfvertygad om, att ni, som gentleman ej vägrar att ordna denna mycket beklagliga händelse på ett sätt, som det anstår en gentleman."

"Men för tusan, herr kapten O'Knough, hvad vill ni då egentligen?"

Mr. O'Knough lade den delen af sitt ansigte, som ej var begrafven i halsduken och fadermördarne, i djupa veck, vände på bussen, som han bar innanför venstra kinden, och frågade i en högtidlig, men tillika vänlig ton:

"Påminner ni er inte, att ni för ungefär en timma sedan på ett oförsvarligt sätt förnärmade en gentleman nere vid kajen? Det är mycket sorgligt — och bevisar att personer kunna understundom låta hänföra sig af ett obändigt lynne — men icke desto mindre sant, att ni har bibringat min vän, O'Canegal ett slag."

"Ah! ni menar förmodligen den unge dagdrifvaren, som genom sin påflugenhet tvang mig att tillrättavisa honom," sade jag leende.

"Min herre, jag hoppas att ni inte till er första förnärmelse fogar ännu en. Min vän, som plägar taga sig en liten spatsertur på kajen, för att efter middagen tå aptit till sitt kaffe, är stundom road af en liten kroppslig ansträngning för sin hälsas skull. Ni har belönt hans artighet med ett slag, och jag kommer nu å hans vägnar, för att fordra upprättelse för detta ert oförlåtliga handlingssätt."

"På hvad sätt kan jag gifva er vän upprättelse?" frågade jag, med ansträngning hållande mig allvarsam.

"Mr. O'Canegal är en ättling af ett gammalt, berömdt irländskt konungahus och besitter alla sina förfäders ridderliga dygder. Med otrolig skicklighet handterar han pistol, sabel och värja — ja han är *fruktansvärd*, ty han skjuter en svala i flygten och genomborrar en fluga på väggen."

"Och om jag nu vägrar att gifva Mr. O'Canegal upprättelse?"

"Så blir ni utmanad af O'Kilnagherna, O'Mornamerna, O'Tarnavanerna, O'Piperna, och alla min väns öfriga slägtingar. Emellertid hoppas jag, att ni, som gentleman, skall utan dessa ytterligheter foga er i vårt stånds vanor. För öfrigt vill jag fästa er uppmärksamhet på att förnärmelsen är så mycket mer sårande, som den skedde i närvaro af min väns trolofvade, Miss Moina O'Kourk, hvilken dam — på grund af sin svaga hälsa och enligt läkarnes råd — stundom styrker sig med att inandas den friska hafsluften."

Det fordrades stor sjelfbeherrskning för att ej utbrista i ett gapskratt. Jag föresatte mig likväl att ej skämma bort detta dråpliga skämt, tog på mig en betänklig min och sade:

"Denna hederssak är verkligen högst obehaglig för mig, isynnerhet som jag knappast har en timma ledig från angelägna göromål."

Mr. O'Knough lade sin hand på min axel och såg med en bedröfvad min i mitt ansigte i det han sade:

"Det är hårdt, mycket hårdt, en verklig olycka, som ni framkallat genom er obetänksamma häftighet. Ni är kanske familjefader — min vän genomborrar ert hjerta — den trofasta hustrun, de små oskyldiga barnen stå gråtande vid den fallne fadrens lik — kistan spikas igen — familjen faller i vanmakt — det sorgliga tåget vandrar till kyrkogården — och jorden, den kalla, tysta jorden, betäcker för alltid ert lik — det är en hjertskärande tanke!"

Kapten O'Knough drog vid dessa ord en blårutig, snusig näsduk upp ur fickan och förde den till sina ögon, i det han drog en djup suck.

"Jag tackar för ert deltagande," svarade jag, "men skulle det inte finnas någon möjlighet att bilägga denna sak på ett mindre blodigt sätt?"

Mr. O'Knough svarade icke straxt. Han förde käppknappen till näsan och blickade grubblande på golfvet. Sedan han en stund öfvertänkt saken, upplyftade han hufvudet, fattade ifrigt min hand, och sade med darrande stämma:

"Kanske det gifves ett medel, hvarigenom er hustru kan få behålla sin man och de små barnen sin fader. Om jag skulle försöka att blidka Mr. O'Canegal med ett pund sterling (18 rdr)?"

"Dertill nedlåter sig näppeligen den ridderlige ättlingen af en gammal irländsk konungafamilj," invände jag.

"Kanske ändå!" svarade fullmäktigen för den irländske konungastammens friska gren. "Mr. O'Canegal har ett godt hjerta; jag vill göra honom bevekande föreställningar, söka att röra honom och han skall känna sig lugnad, när jag försäkrar honom, att slaget endast var en ren tillfällighet."

"Ja, försök det, min vän," svarade jag. "Men ett pund är alldeles för mycket. Hvad tycker ni, om jag skulle offra två skilling (1 rdr 50 öre) på förlikningen."

Mr. O'Knoughs ansigte uttryckte det djupaste förakt.

"Två skilling!" utropade han med synbar harm, som om han kände sig förolämpad. "Om jag skulle erbjuda honom detta, utsätter jag mig för att blifva utmanad af min vän."

"Det gör mig ondt, Mr. O'Knough, att inte kunna köpa mitt lif för det priset, men då får jag finna mig i det oundvikliga."

Mr. O'Knough närmade sig. Tryckte käppknappen hårdt mot sin trubbiga näsa och sade med en hemlighetsfull ton:

"Gif mig åtminstone tre skilling!"

"Icke ett öre mer än två!"

"Nåväl! Jag vill då försöka att försona min vän, hans trolofvade och slägtingar med denna obetydliga summa."

Han stoppade de två skillingarne i fickan och aflägsnade sig med följande ord:

"Tacka himmelen, att ni undsluppit en stor fara för ett så billigt pris!"

(Insända).

Charad N:r 2.

När, som mitt första, hwarje man will sträfwa,
Han bör då ej för fattigdomen bäfwa,
Ty idoghet nog gifwer menskan bröd.
Mitt andra med ett r tillagdt nog borde,
Min förste bror det genomgått, och torde
Derefter icke lidit någon nöd.
Mitt tredje är en Gud, som säges råda
Utöfwer skogen, som är skön att skåda,
Dock detta till Mytologien hör.
Mitt helas tillkomst, skedd uti god mening,
Är affedd sammanhålla wår förening;
Gud gifwe han ej allt för snart utdör.

—n.

Uttydning till charaden i profnumret: Wälmåga.

Blickar i Tittskåpet.

Två Betjenter.

Skådespel i 2 akter.

Första akten.

(Scenen är i en landsortsstad).

Löflund. Jaså, du har det inte stort bättre du än jag. Frun åker beständigt och statar på gatorna — kör emot i ett gathörn med käringen, så att hon reser på sin långa näsa.

Erik. Åh ja, det kunde wäl gå an; men jag står wäl ut ett år, sedan skall jag till Stockholm — der är annat lif.

Löflund. Nå, fick du julklapp?

Erik. Ja wißt, jag fick en fattig femma.

Löflund. Fy, det war uselt — du som får köra käringen på alla kalaser, då fick jag bättre, jag fick tretti; men si, informatorsdrummeln, som ingenting gör annat än läser, fick en rakspegel, som kostade femton — han skulle wara hälften så nödwändig som en annan, han?

Erik. Ja, det går wäl an. Min fru gaf doktorn hundra, bara för det att han skref några fattiga recepter, som ingenting annat dugde till än att skaffa henne ut igen — och så sa' han: "Frun skall promenera i wagn hwar dag". — Han är inte kusk han — så mycket begriper han inte, att hästarna skola ryktas och wagnen hållas blank och fin. Nej tacka will jag Stockholm.

Löflund. Ja, tacka will jag Stockholm, der är ett annat leben än i en sådan här håla.

Andra akten.

(Scenen är i Stockholm).

Erik. (halffull och trasig, sitter på en åkardroska wid Kornhamn. Mumlar för sig sjelf). Polisen, ja, liksom man inte får klå sin häst in på benen. Fick plikta i går — det är lag det; Men Hwararna behöfwa pengar och då hitta de på sådant. Annars så är menniskan Guds beläte och hästen bara ett osjäligt djur — wet jag —

(En herre kommer.)

Erik. Hwa' falls? Bästa kraken och wacker droska, blank och fin; körde i går twå fina herrar och twå mamseller ut till Stallmästargården och fick tre riksdaler i drickspengar, utom punsch. Ska' det wara? Ptro stå krake! Hwart bär det?

Herrn (stiger i). Till Långholmen.

Erik. Kanske herrn får se en blek sate i buldansrock sitta och hugga sten, så helsa lilla Löflund från Erik — han bedrog mig på twå riksdaler — men så fick han krypa in på Långholmen.

Herrn. Tig!

Erik. Ja wars', jag tiger, "sa' prestens hund till klockarkatten".

(Slut på förpjesen).

Moral: Så förgår all denna werldens herrlighet.

Petter.

Ömt saknad. En hustru, som afwikit från sitt hem, mottog från mannen följande bref: "Jeana! Din frånwaro wänder upp och ned på allting. Kom tillbaka, och allt skall blifwa godt igen. Men skicka mig i alla händelser nyckeln till skåpet, der bränwinsflaskan står."

En warning i rättan tid. En person gick nyligen upp i kolonnen på Wendôme-platsen i Paris i afsigt att begå sjelfmord. Just som han skulle hoppa ned, slog honom en herre på axeln och sade: "Tänk på hwad ni gör! det är 10,000 francs böter på att hoppa ned från spetsen af detta monument." Den tillämnade sjelfmördaren studsade och gick beskedligt spiraltrappan utföre; han ansåg sig icke ha råd till ett så dyrt dödssätt.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 2. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 26 November. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1868.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

"**Bikupan,**" tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Mamlö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß ocksä icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annoser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad. För återstående delen af innewarande år prenumereras å tidningen med 50 öre.

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpus rad. Malmö den 29 Oktober 1868.

Redaktionen.

Malmö.

Om arbetarefolkmötet i Hallsberg den 18 dennes berättar en referent till Nerikes Alleh. följande:

Swenska arbetarefolkmötet, Hallsberg 1868, — såsom inskriften lydde å den storartade wimpel, som swajade öfwer baptisternas bönehus wid Halsberg, der mötet hölls, — öppnades af en bland inbjudarne, räkaren E. G. Ersson i Sundby, med ett längre, skriftligt föredrag, hwari talaren framhöll arbetarens nuwarande betryckta ställning och såsom orsakerna dertill: brist på kapital, bildning och arbete. För att afhjelpa den första bristen föreslog talaren inrättande af en gemensam arbetareförening och af en allmän, på aktier ställd bank för alla Sweriges arbetare, från hwilken lån skulle utlemnas åt arbetare. Widare föreslog talaren bildande af en allmän understödskassa, som skulle uppkomma genom årliga inbetalningar om 25 rdr af hwarje Sweriges arbetare. På detta sätt, trodde talaren, skulle man om 4 år ha samlat ett kapital af 104 millioner, hwilken summa borde anwändas bland annat till inrättande af skolor, der arbetarnes barn skulle erhålla teoretiskt och framför allt praktiskt underwisning i de särskilda yrkena. Till dessa skolor, hwilkas antal talaren föreslog till tre, gemensamma för hela landet och förlagda på trenne ställen, skulle alla arbetarnes barn sändas; de skulle ej få underwisas hemma, och när de wid 15 års ålder lemnade desamma, borde de wara fullärda i sina yrken. Samma kassa borde äfwen bekosta inrättandet af nationalwerkstäder, hwarest alla, som ej på annat håll fingo arbete, skulle erhålla sådant. Sedan talaren ytterligare framställt sin önskan om indragning af en mängd dyra och onödiga embeten, inbjöd han den närwarande allmänheten att diskutera de af honom framkastade förslagen.

Stenhuggaren J. Jonsson från Yxhult framhöll omöjligheten för en fattig arbetare att betala 25 rdr årligen. Han ansåg, att arbetarnes, att folkets ställning skulle betydligt förbättras, om de höga kommunalutskylderna kunde förminskas, om en friare religionsöfning kunde tillåtas, om presterna och de onödiga embetsmännen kunde "bortsopas". För öfrigt trodde talaren, att det ej tjenade något till, att mötet här fattade wanmäktiga beslut. Det enda wi kunna göra, sade han, är att ingå med en petition till k. m:t om större frihet i religionsöfningen och om billigare förwaltning.

Arrendator Erik Olsson i Tynninge höll härefter ett föredrag, hwars syftning referenten ej lyckades uppfatta.

Genom omröstning medelst handuppsträckning, föreslagen af herr Jonsson, beslöt mötet att för dagen icke till diskussion upptaga de framställda förslagen om arbetareförening, bank och understödskassa. I stället beramades, att ett nytt folkmöte skall hållas wid Halsberg den 18 December kl. 10 f. m., då en direktion, som nu skulle wäljas, borde hafwa närmare utredt frågorna.

Sedan dagens förhandlingar efter diskussionens slut blifwit i största korthet sammanfattade i ett protokoll, som uppsattes af skrifwaren Karlsson hos kommissarien Flyckt, beslöt mötet att för dagen åtskiljas efter att hafwa beslutat, att nästa möte borde hafwa både ordförande och sekreterare, något som detta möte saknat, samt uttalat den förhoppning, att mötet den 18 December måtte blifwa mera talrikt besökt, än dagens.

Med anledning af detta möte yttras widare några sanna ord, som äro synnerligen wärda uppmärksamhet:

De fleste mötesdeltagarne insågo sjelfwe mer än wäl det wågade i den tanken att af fattige arbetare under så år sammanskrapa milmillioner till hundratal. Än mera oklokt war utan twifwel talet om familjens upplösning, gemensamhet i arbete, nationalwerkstäder. I utlandet har man flerestädes experimenterat i den wägen, men **aldrig med framgång**. Öfwer Frankrike ha dylika försök dragit swåra olyckor, och revolutionens frukter, som sågo så lofwande ut, ha der blifwit förstörda, onjutbara genom socialistiskt mögel. Hwad revolutionen wunnit, har socialismen förslösat. — I sjelfwa Amerika, hwars fria författning och praktiska befolkning öfwa så stor dragningskraft på gamla Europas söner, hade socialisten Wistrand från Mosjö i Nerike ännu i fjol, efter 12 eller 15 års sträfwan, icke lyckats bilda ett socialistiskt samhälle, och då han förlidet år i amerikanska blad införde en inbjudning till liktänkande att sluta sig tillsammans och bilda en liten socialistisk koloni i en bördig del af Amerika, så funno tidningarne derstädes sig föranlåtne att ifrigt bekämpa hans läror såsom samhällsupplösande och egnade att draga otrefnad och förderf öfwer dem, som möjligen läte locka sig.

Arbetarens ställning kan förbättras
först **genom egen drift och omtanka**;
för det andra genom sammanslutning till föreningar under form af handelsbolag, tillwerkningsförbund, folkbanker, sällskaper för läsning, samspråk och bildande nöjen.

och för det tredje genom en förbättrad, på jemlikhetsgrundsatser fullständigare bygd lagstiftning.

I sistnämnda afseende kunna folkmöten efter wår öfwertygelse gagna, om de **noga begränsa sitt mål samt med hofsam fasthet uttala kloka och rimliga önskningar.** Stundom kunna de ocksä gifwa uppslag till sådana goda inrättningar, som i andra punkten nämndes, och hwilka skola göra stor nytta, om **ledningen af desamma lemnas i goda händer, under det de i motsatt fall kunna bringa ofärd och förluster åt deltagarne.**

Men om folkmöten samla i den wida rymden utan ,mål och utan fotfäste, blir deras werkan ingen om icke den, att de möjligen skada framåtskridandets sak genom en obetänksamhet, som sätter dem i mißkredit.

Carl den XII:s dödsdag den 30 November kommer i år att firas öfwer hela fäderneslandet; en bildstod till hjeltekonungens minne har blifwit rest i Stockholm och blir aftäckt samma dag, 150:de årsdagen af hans död. Af alla Sweriges framlidne konungar har ingen så fortlefwat i folkets mun som Carl XII. Om honom wet gammal och ung att förtälja, och wid talet om hans bragder lifwas ynglingens håg och hjertat klappar raskare i swenskmannabröst. Nu sedan halftannat "hundraårig mossa betäcker hjeltens ben" har nationen funnit sig manad att låta hans bild framträda i dagen förkroppsligad, påminnande om den gamla swenska tapperheten och det okufliga mod, som ej känner några hinder; samt om flärdlös gammaldagsswenskhet, som ej krälar under wekliga begär. Må den "nykloka tiden" mäta de landamären och beräkna hwarje fotsbredd af land, som den owise regenten släppte ifrån sig. — Hjelten och hans bussar skola dock alltid beundras och wördas, så länge det finnes swenskar. Just emedan swenskheten så oblandad och naturlig framstod i kung Carls person, skall han med alla sina fel likwäl alltid älskas och minnas.

Det swider wäl i hjertat när man tänker på det olyckliga slaget wid Pultawa, som gifwit Rysland en del af den swenska jorden och förorsakat fäderneslandet så många olyckor; men man kan icke förgå sig på Carl XII:s minne, ty det wore ett angrepp mot sjelfwa swenskheten. I Carl XII skådar nationen sig sjelf liksom personifierad, och då hon hedrar hans minne hedrar hon sig sjelf. Icke utan en wiß förtrytelse kunde derför swenska folket åse att Ryßland år 1862 gjorde minnet af Pultawaslaget till en särskild segerfest, med uteslutande af alla andra, och mången gnolade wäl i tysthet på hwad Bellman en gång sjöng:

"Kung Carol, du lejon på Turkarnes plan!
I Ryssar, det hören med gamman;
Ja: lefde han än, wid S:t Niklas — och Fan!
Han dängde Er sönder och samman."

Hela nationen betraktade denna ryska regeringens åtgärd såsom ett slags utmaning, och till swar på detta öfwermod beslöts resandet af kung Carl XII:s bildstod.

En ny arbetareförening har bildats i wår grannstad Lund, och i dagens nummer finnes en anmälan härom införd. Wi tillönska denna förening en wälsignelserik framtid; måtte äfwen den under en fortgående utweckling samwerka till lösningen af den betydelsefulla fråga,

Observera!

På flera prenumeranters framställa ning kommer **"Bikupan"** framdeles att äfven innehålla **Minneslista för veckan, Jernbantågs-turerna** samt allmännare notiser. **Prenumeration å tidningen mottages hos redaktionen Stora Nygatan N:o 46** samt på **Bikupans utdelningsställen** hvilka äro hos:

Hattstofferare Asp, Lilla Torget,
Handl. Stickler & Pehrsson, Södra Tullgatan,
Hr Pilts, Lugnet, Storgatan N:o 19,
Handl. Berggren, Östra Tullgatan,
„ Sandelin, Östra Hamnbron,
Bagare Thelander, Westergatan N:o 83,
Skollärare Lundberg, Mon-Bijou,
„ Engström, Östra Förstaden.
Materialbokh. Hallengren, Jernbanan,
Restauratören Silfver, hotell Phönix,
Hökerihandl. Landgren, Rörsjögatan,
Fru Dahlberg, Repslagaregatan, samt i källaren under Ringners fabrik, Östra Förstaden,
Lundbergs brödbod, Södra Förstaden och hos Herr Ferd. Shön, Mårtensgatan.

Lösnummer till 6 öre försäljas på utdelningsställena, samt å föreningens **läslokal** och i **handelsboden.**

Redaktionen af Bikupan.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareförening önskar få genast hyra en gård i vestra delen af staden, passande för Handelsrörelse; i gården skall finnas en bygglig boningslägenhet med 2 rum, kök och skafferi, godt och torrt packhus för kolonialvaror, källare för cirka 400 tunnor potäter och plats för ungefär 300 tunnor stenkol samt 20 famnar ved. De, som vilja bortbyra en dylik lokal, behagade hänvända sig till Handlanden M. G. Andersson, som hvarje eftermiddag träffas i Föreningens gård vid Norregatan, med uppgift på läge och årlig hyra.

Malmö den 16 November 1868.

Handelsstyrelsen.

Uthyres!

En del af källaren under Malmö Arbetareförenings festsal finnes till uthyrning ledig; reflekterande torde hänvända sig till Byggmästare Djurberg, som lemnar nödiga upplysningar.

Malmö i November 1868.

Byggnadskomitén.

Malmö Arbetareförening.

Medlemmarne erinras om den allmänna föreningsstämman Fredagen den 27 Nov. kl. 8 e. m. i Östra folkskolans lokal.

Program:

1:o) Ouverture till op. "Don Juan" af W. A. Mozart.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammanträdet.
3:o) Marsch af C. Kuntze.
4.o) Föredrag: Om begreppet af Arbetareföreningens handelsrörelse.
5:o) Chör, Romance och Duette ur Op. Marco Visconti af Petrelli.
6:o) Föredrag: Om arbetarens hvardagslif.
7:o) Marsch med accompagnement af blåsinstrumenter af J. P. Cronhamn.
8:o) "Två Bröder" / "Halkan" } Poemer af Esaias Tegnér.

9:o) The Royde Wedding Marsch af Ruhe.

Obs. Vallistorna aflemnas vid ingången.

Insamlingen till fanan fortfar.

Komitéen för bildning och nöje.

De medlemmar af Malmö Arbetareförening, som önska deltaga i firandet af Carl XII:s-festen Måndagen den 30:de dennes behagade inställa sig vid föreningens lokal kl. 1/2 9 e. m.

Obs. Ordningsmännen torde infinna sig kl. 8.

Komitéen för bildning och nöje.

Bortkommet.

Sistlidne Söndag förlorades i Malmö Arbetareförenings läslokal en silkeschalett samt ett par muffedisser; den som af misstag erhållit nämnde saker torde benäget återlemna dem till vaktmästaren.

Under namn af Lunds nya arbetareföreningg

hafva undertecknade sammanslutit sig till en förening för följande ändamål:

1:o att anskaffa för föreningens medlemmar tillgång till tidningar, goda böcker, kartor och planschverk, vokal- och instrumentalmusik samt att anordna gagneliga diskussioner och föredrag;

2:o att bereda medlemmarne bildande och förädlande nöjen, dels inom föreningens blifvande lokaler, dels i den fria naturen, hvilka nöjen alltid böra omvexla med föredrag, diskussiner och musik;

3:o att så snart föreningen vunnit tillräcklig stadga, vidtaga åtgärder för underlättande af medlemmarnes sträfvande efter ekonomiskt oberoende.

Hit höra att inrätta:

a) en handelsrörelse, hvarigenom lifsmedel och hushållsförnödenheter mot billigt pris kunna hållas föreningens medlemmar tillhanda, och

b) en låneinrättning (folkbank) för föreningens medlemmar.

Hvarje välfrejdad personi man eller qvinna, inom Lunds stad eller kringliggande ort inbjudes att såsom medlem ingå i denna förening.

Anmälningar till inträde i föreningen kunna göras hos någon af undertecknade, då en inträdesafgift af en rdr för man och 50 öre för fruntimmer erlägges.

Lund den 22 Nov. 1868.

A. Andersson, tunnbindare.	*C. Andersson,* bryggare.
N. Ahlström, smedgesell.	*M. Andersson,* sadelmakare.
Sv. Bengtsson, timmergesell.	*C. Bülow,* redaktör.
N. Ekelund, timmergesell.	*C. P. Fagerström,* skollärare.
A. Hallander, timmergesell.	*M. Halmqvist,* murare.
H. Hultberg, skräddare.	*J. Håkansson,* skräddare.
H. Jonsson, murare.	*Nils Jönsson,*
L. Jönsson, handlande.	*A. Knutsson,* husegare.
J. Lindahl, skräddare	*S. A. Lindström,* bokbindare.
N. Lundahl, timmergesell.	*Å. Lundström,* skomakare
M. Lundberg, skräddare.	*C. P. Möller,* murare.
Jöns Nilsson, timmergesell.	*N. O. Möller,* skräddaregesell.
P. Nilsson, trädgårdsm.	*C. M. Nordström,* kopparslagare.
M. Norlin, skräddare.	*A. Pettersson,* skomakare.
N. Pettersson, vagnmakare.	*J. Påhlsson,* sadelmakare.
O. Påhlsson, sadelmakare.	*O. Pettersson,* smed.
J. B. Westenius, redaktör.	*P. Wendell,* skrädaregesell.

---

som i närwarande tid genogår folken, nemligen arbetareklassens höjande i intellektuelt och socialt hänseende. Wi äro djerfwa nog att tillägga arbetarerörelserna i wår tid en historisk betydelse; de utgöra utbrottet af en kraft, hwilken under tiden arbetat på djupet hos den klaß, som man hittills räknat till det lägre folket, och dessa rörelser skola säkerligen för kommande tider åwägabringa en omgestaltning i arbetarens sociala och politiska ställning. Men såsom "ordning är himmelens första lag", och wi spåra denna lag i hwarje sannskyldig lifsutweckling, så måste äfwen arbetareföreningarne inom tillbörliga gränser utweckla sig lugnt och stadigt till sitt mål. Ingenting kan mera skada den goda saken, än omogna och brådskande företag. Den nya föreningen i Lund skall troligen kunna hemta något godt och nyttigt från broderföreningen i Malmö, och i sådant hänseende må de bistå hwarandra i ädelt sträfwande för samma mål.

Hästkött. Ett tecken till, att den gamla fördomen mot förtärande af hästkött börjar mer och mer öfwerwinnas, är att i Malmö arbetareförenings handelsbod finner denna wara en strykande afsättning, så att redan flera lispund blifwit försålda. Köttet är utmärkt rökadt och särdeles wälsmakande samt kostar 25 öre pr ℔.

För Barnhemmet härstädes kommer en auktion å diverse till detsamma skänkta handarbeten att hållas den 4 December; wi hänwisa för öfrigt till annonsen på annat ställe i tidningen. Auktionen är afsedd att inbringa medel till underhåll åt de barn, som uppfostras i anstalten, hwarföre den torde blifwa talrikt besökt.

Malmö Arbetareförening.

Vid sistlidne månadssammanträde höll eldaren Nils Olsson ett föredrag om "Arbetarens behof", hvilket följdes med mycken uppmärksamhet och tillvann sig allmänt bifall, för det naturliga och okonstlade sätt, hvarpå flera för arbetaren vigtiga sanningar framställdes. Vi meddela nu föredraget i sin helhet och rekommendera dess innehåll till behjertande:

(Meddeladt.)

Förr än man söker afhjelpa en brist måste man veta hvari denna består. Det är icke blott penningar som behöfves; det är mera nödvändigt att veta rätta sättet att förskaffa sig sådana. Man hör mången beklaga sig öfver, att han icke i ungdomen lärt sig något mera; ty då kunde han nu haft det bättre. Somlige beklaga sig öfver, att de icke kunna med färdighet läsa och ännu mindre skrifva sitt modersmål — en sak, som man, enligt min mening, bör kunna lära sig sjelf. Det finnes väl andra som tycka sig kunna tillräckligt i förhållande till sin verksamhet -- detta är likväl, minst sagdt, enfaldigast af allt; ty man kan i de flesta fall vara säker på, att de, som hafva en sådan tanke om sitt eget vetande, icke veta mycket. Ingen arbetare bör tycka sig hafva lärt nog, om han ej har de kunskaper, folk i allmänhet ega; och dessa äro i våra dagar icke små. Men det är icke nog med att ur böcker hafva inhemtat nödiga kunskaper; man bör äfven lära sig att praktiskt tillämpa dessa till sin fördes.

Bland de kunskaper som arbetaren nödvändigt måste lära sig äro: att förstå sitt modersmåls rättskrifning och grammatik, att kunna räkna så mycket, att han kan uppgöra alla egna affärer. Vidare bör ingen arbetare församma att lära sig teckning och geometri. I detta fall stå Tysklands och Danmarks arbetare framför oss. Hvar och en vet, att den med tekniska kunskaper begåfvade arbetaren lättare sätter sig in i eu sak, än den som saknar denna kunskap. Fäderneslandets historia, geografi, naturlära och allmän historia äro ämnen, som hvarje arbetare bör känna åtminstone det nödvändigaste utaf. Bland främmande språk äro engelskan och tyskan de mest utbredda och således de mest praktiska. Den som läser med färdighet svenska och förstår något grammatik, kan på sina fristunder under loppet af 2 a 8 år lära sig hjelpligt förstå både tyska och engelska. Mathematik och språkkunskap äro visserligen icke alldeles nödvändiga för en arbetare att lära, men innehafvaren af dessa kunskaper skall dock ofta helt oförmodadt finna en eller annan fördel deraf; utom det nöjet han har att kunna på andra folks språk erfara deras åsigter och företag. Enkel bokföring är en sak som hvarje menniska för det praktiska lifvet bör förstå. Äfven det nödvändigaste af gällande lagar och författningar bör hvarje arbetare känna, för att icke ovetande öfverträda dessa, såväl som för att skydda sig sjelf emot orättvisa.

Det medgifves säkerligen, att det här sagda är nyttigt för hvarje meniska att lära. Men sedan en arbetare har erhållit det för honom nödvändiga kunskapsmåttet, bör han aldrig uppoffra sin timliga välfärd på inhemtandet af mera; dock må han icke heller försumma lägliga tillfällen att lära, då lärdom kan erhållas billigt. Man kan ofta på en kort stund lära ganska nyttiga saker under samtal med dem, som veta något och äro villiga att meddela sina kunskaper åt andra.

Hvad en arbetare aldrig bör försumma att lära sig är umgäugesbildning. Mången skicklig arbetare med goda kunskaper har blifvit tillbakasatt, endast derföre att han saknat umgängesbildning. Mången anhållan om arbete eller dylikt har blifvit afslagen, blott derföre att den sökande icke kunnat på ett nog ledigt sätt framställa sin begäran. Ty man antager gerna att den som saknar umgängesbildning, äfven saknar andra kunskaper. Våra arbetare stå i allmänget efter åtminstone de större städernas arbetare i utlandet uti umgängesbildning; men så vidt jag vet icke uti kunskaper, då man undantager hvad jag ofvan nämnt om teckning. Orsaken till detta förhållande kan väl till dels sökas i den härstädes för icke längesedan rådande ståndsskillnaden, då arbetarne voro liksom hänvisade åt sig sjelfve. Men nu sedan en stor del af mera bildade menniskovänner göra allt, för att förskaffa arbetaren bildning och förädlande nöjen, skall denna brist i arbetarens uppfostran troligen snart blifva afhulpen. Ty arbetareföreningar och skarpskyttekårer skola säkerligen blifva de på en gång billigaste och bästa skolor för arbetaren att inhemta såväl umgängesbildning som andra nyttiga kunskaper, hvarpå jemnlikbet och välstånd bero.

Jag beklagar blott att jag saknar tillräckliga kunskaper för att mera fullständigt utreda ämnet; men som jag anser saken vara af stor vigt för arbetaren, hoppas jag att någon mera kompetent person vill framdeles åtaga sig att göra det bättre än jag. Hvad jag emellertid tror mig kunna inse, är att hvarje arbetare må förskaffa sig så mycken umgängesbildning och så många uyttiga kunskaper som möjligt, utan ett han derpå bör förspilla sin arbetstid eller sin lilla förmögenhet. Att den mindre bemedlade skulle uppoffra hvad han eger, för att uppfostra sina barn till embets- och tjenstemän i staten, är enligt min åsigt en dårskap. Ty den, som med eget arbete eller kapital vet att skaffa sig en god utkomst, är utan tvifvel den på en gång friaste och lyckligaste; förutsatt att han vet att värdera frihet och lycka. Låten edra barn lära sig att med skicklighet och färdighet sköta ett yrke, sedan de inhemtat nödiga skolkunskaper; samt öfven deras förstånd till att bland annat lära sig sättet att förskaffa sig arbete — arbetsbristen är som oftast arbetarens störste fiende och olycka. Man bör icke anse sig för god att sköta hvilket lofligt arbete som helst, då man saknar arbete i sitt eget yrke. Att sköta något annat än sitt yrke har visserligen förut varit generande för en handtverkare, men sådant bör man sätta sig öfver; och i detta fall måste man för sin utkomst skull bryta med gamla fördomar.

Att under den goda tiden spara något för den sämre bör hvarje arbetare göra; men det är likväl sorgligt för den flitige och sparsamme arbetaren, att se sina sammansparda penningar gå förlorade under arbetslöshet. Önskligt vore derföre om arbetarne sjelfve kunde utfinna något sätt att i någon mån skydda sig emot arbetsbrist. Lättast torde detta kunna ske för beggnadsarbetare, derigenom att flera förena sig om att uppföra boningshus, hvilka sedermera kunna uthyras och möjligen äfven säljas. Många af nämnde arbetare gå utan arbete flera månader af året; om nu dessa kunde under tiden med sitt arbete skaffa sig en liten andel uti ett hus, hvaraf de kunde erhålla hyra, eller om huset säljes, få en del af summan; och då skulle tiden icke gå förlorad genom arbetsbrist, äfven om förtjensten icke skulle blifva så stor. Arbetarnes deraf följande välstånd skulle sprida sig till andra yrkesgrenar.

Det vore äfven önskvärdt om en pensionsinrättning för ålderstigna och sådana, som vid olyckstillfällen blifvit oförmögne till arbete, kunde komma till stånd. Om en sådan inrättning omfattades med intresse af den stora allmänheten, skulle den mindre bemedlade arbetaren icke behöfva att på gamla dagar anlita offentligt understöd. En sådan pension kunde af hvar och en, som kom i åtnjutande deraf betraktas som hans egen med rätta förvärfvade egendom. Och att såväl kommunerna, som enskilde bättre lottade menniskovänner skola komma till hjelp, derpå hafva vi flera bevis från sednare tider. I öfrigt bör ingen arbetare forsumma att ingå såsom delegare i härvarande sjuk- och begrafningskassa.

Följde arbetarne i allmänhet dessa små vinkar, skulle de icke behöfva att resa hvarken till Danmark eller Amerika för att söka sin utkomst. De skola då nog finna densamma i det af alla fosterlandsvänner högst af allt på jorden älskade fäderneslandet; och många af de redan utflyttade skulle återvända med skaldens ord:

"Sverge, säger jag till slut,
Är det bästa Gud har skapat;
Had' jag vetat det förut,
Hade jag ej utåt gapat."

Men under alla omständigheter bör hvarje arbetare tänka så här:

Har du af försynen fått
Sundt förnuft och hälsan kära,
Skaffa dig då sjelf din lott,
Sök att dig ett yrke lära;
Sköt det se'n med flit och heder,
Du dig välstånd då bereder.

Carl den tolftes-festen. För att fira denna för hwarje fosterländskt hjerta dyrbara minnesfest har komitéen för bildning och nöje, i samråd med skarpskyttarnes öfwerbefälhafware och Borgaresångföreningens vice ordförande, widtagit följande åtgärder: Klockan 1/2 9 samlas föreningens medlemmar utanför lokalen wid Gaswerksgatan; tåget ordnas med sångkören i spetsen, hwarefter det sätter sig i gång till torget. Derstädes ansluter föreningen sig till skarpskyttekåren och fyrkant bildas. Tal hålles och sånger afsjungas, hwarefter tåget återwänder utefter Östergatan till föreningens lokal. Det har blifwit ifrågasatt att begagna facklor, men då dylika dels äro förbjudna, dels lätt kunna genom owarsam behandling förstöra kläderna, har komitéen ansett klokast, att icke widtaga några åtgärder i detta hänseende. Likaledes har man ansett att en kollation efteråt skulle wara på sin plats, men då föreningen nyligen haft en dylik, och i nästa månad wid salens inwigning en sexa kommer att arrangeras, trodde komitéen, att det wore skäl att för närwarande iakttaga sparsamhet, samt inställa alla kollationer intill deß föreningens festsal blifwit färdig.

En del af föreningens manliga medlemmar hade i onsdags afton samlats å läslokalen, för att öfwerlägga med hwarandra, rörande det förestående walet. Åtskilliga personer blefwo föreslagne såsom walkandidater, men utan att man egentligen kom till något bestämdt resultat, så att någon ledning i och för walet genom denna sammankomst, är det swårt att framlägga. Hwar och en får wäl således i detta fall wälja efter bästa öfwertygelse; och af det lifliga intresse för saken, som genom sammankomsten lades i dagen, har man allt skäl att hoppas, det walet skall utfalla till föreningens werkliga trygghet och framgång.

Uppbördskomitéen håller sina sammanträden hwarje onsdags afton kl. 8 i läslokalen, då de som wilja inträda i föreningen kunna anmäla sig.

Handelsrörelsens omsättning har sedan den 19:de dennes uppgått till 1,972 rdr, så att hela omsättningssumman från den 10:de utgör 4,204 rdr.

Till det blifwande walet af styrelseledamöter hafwa 1,217 walsedlar blifwit utlemnade.

Om konsumtionsföreningarne i England, skrifves i Göteborgsposten:

Det är bekant, att under det samverksamhetidén bland arbetarne yttrat sig i Tyskland företrädesvis uti organiserandet af folkbanker och i Frankrike genom produktionsföreningar, har den deremot hittills i England väsendtligen antagit karakteren af s. k. konsumtionsföreningar. Framför oss ligger nu en redogörelse för dessa sednare föreningars ställning och antal år 1867. Den är ett särdeles intressant aktstycke, omfattande 293 sidor och innehållande en massa vältaliga siffror. Enligt densamma hade England under förlidet år ej mindre än 915 inregistrerade arbetareföreningar af denna art, af hvilka 577 inkommit med uppgifter öf-

ver sin ställning. Dessa uppgifter kunna på följande sätt sammanfattas: Antalet medlemmar, tillhörande nämnda 577 föreningar vid slutet af 1867, var 171,896. Under 1867 hade 20,779 utgått, men i stället 38,606 inträdt. Aktiekapitalet angifves i svenskt mynt till rdr 26,553,582. Detta kapital hade under året ökats med 11,194,848, medan 8,758,522 riksdaler uttagits. Lånekapitalet var rdr 2,461,212. Räntan 1,135,638 rdr. Försäljningen af varor under 1867 hade uppgått till rdr 108,020,754. Nettovinsten var jemförelsevis ej så hög, som under föregående åren, med anledning af de stegrade priserna å lifsförnödenheter och derpå inträffade plötsliga prisfall. Den var dock, sedan räntor, löner, reservfond, andra omkostnader etc. betalts, rdr 7,174,404. Utgifterna, löner, ränta, omkostnader etc. inberäknade, voro rdr 5,602,644. Förbindelser, omfattande aktie- och lånekapital jemte ränta och obetalta räkningar, uppgingo till rdr 28,606,410. Tillgångar rdr 33,455,088. Reservfond rdr 587,302. Kapital, insatt i andra föreningar, rdr 8,899,722. Värdet af byggnader, fastigheter etc. rdr 9,458,334. Anslaget för slitning, värdeminskning m. m. rdr 502,236. Assurans rdr 11,876,076. Under år 1866 var föreningarnes kapital rdr 18,864,000 och nettovinsten 6,768,000 rdr rmt.

Örebro arbetares handelsaktiebolag hade lördagen den 14 dennes bolagsstämma, som öppnades af interimsstyrelsens ordförande. Ordföranden redogjorde först för interimsstyrelsens åtgärder och aktieteckningens ställning. 287 personer hade tecknat sig för 929 aktier, som tillsammans representerade en summa af 9,290 rdr. Deraf hade redan 1,881: 95 kontant influtit, af hwilken summa större delen blifwit insatt i Örebro folkbank, dels på deposition, dels på upp- och afskrifningsräkning. Derefter företogs frågan, huru snart bolaget kan och bör öppna handel samt, i sammanhang dermed, om bolaget skulle upptaga något lån. Efter en stunds diskussion beslöt stämman att uttala den mening, att styrelsen, så snart å de tecknade aktiebeloppen 5,000 rdr influtit, borde gå i författning om öppnandet af en handel, sedan bolagsstämman deßförinnan blifwit sammankallad och i ämnet ytterligare hörd. I afseende på upptagande af lån beslöt stämman att ej nu lemna styrelsen något sådant bemyndigande. Efter en kort diskussion om lokal för den blifwande handelsrörelsen beslöts, att styrelsen wid nästa stämma bör framlägga förslag om lämplig lokal nära midten af staden. Rörande den wigtigaste frågan, huruwida bolaget bör sälja sina waror på kredit eller mot kontant, uppstod en stunds liflig diskussion, hwarefter stämman nära nog enhälligt beslöt att förbjuda all kredithandel i bolagets blifwande lokal.

Jönköpings arbetareförenings handelsrörelse har efter 6 månaders förlopp lemnat en nettowinst af omkring 1,000 rdr, men handelns iordningställande har erfordrat uppoffringar till nära halfwa detta belopp. Omsättningssumman utgör omkring 36,000 rdr, deraf öfwer 20,000 rdr komma på artiklarne mjöl och socker.

Utrikes och Inrikes.

I England har nyligen dött, i en ålder af 26 år, en ung adelsman, markisen af Hastings, som wunnit den twetydiga äran att wara kapplöpningskretsarnes förste man, och som nu ledsagas till grafwen af ledande artiklar i Englands nästan alla tidningar. "För endast fem år tillbaka," säger Times "blef han myndig och tillträdde derigenom en half tjog pärstitlar utom en förmögenhet, som helt och hållet swarade mot dessa wärdigheter. Han egnade sig genast åt kapplöpningarne, i hwilket lif han redan war inwigd från Eton och Oxford samt började med några öfwerdådiga spekulationer, hwilka lyckades. Detta gjorde honom dumdristig, och han hängaf sig åt de wildaste företag. Han köpte hästar till alldeles fabulösa priser och höll oerhörda summor på dem. Naturligtwis föll han genast i händerna på det band af fiffiga kanaljer, som göra affärer i dylika unga slösare. Wid Derbytäflingen 1867 förlorade markisen en fabelaktig summa, man påstår öfwer 500,000 pund sterling, och han måste i följd häraf icke blott sälja ett gods utan såg sig nödsakad att söka hjelp hos de wärsta ockrare. Från detta ögonblick blef han icke annat än en marionettdocka, hwars trådar leddes af andra. Wid sista Derbydagen wann han åter en oerhörd summa, wisserligen på ett något twetydigt sätt, men den kom icke honom tillgodo, och han har sedermera egentligen icke egt en skilling. Det gamla familjeslottet är lyckligtwis räddadt undan af en gift syster, men eljest är ingenting bewaradt undan förstörelsen. Den unge markisen war lika slösaktig i sina privata utgifter, som i sina wadhållningar och skonade sin ära lika litet som sin förmögenhet. Han hade för fyra år sedan under romantiska förhållanden äktat den unga och wackra Lady Florence Paget, dotter af markisen af Anglesea, men han brydde sig hwarken om moralens eller sällskapslifwets fordringar, och han bemödade sig icke ens om att dölja sina utswäfningar i mörkret. Slutet lät icke heller länge wänta på sig. Den tiofaldige pären, den siste manlige ätteläggen af en mer än furstlig förmögenhet, utrustad med allt hwad börd, slägt, rikedom, äktenskap kan bjuda en lycklig döolig, har aflidit endast 26 år gammal, med förstörd kropp, utan ära och förmögenhet." Man torde af detta utdrag kunna se, att någon skonsamhet wisas ej, men förargelsen hade också drifwits så långt och så offentligt, att till och med det mot förnämheten så swaga engelska samhället icke har kunnat sluta till ögonen derför. Henry Weysford Plantagenet Randon Hastings, fjerde markis af Hastings, Earl af Rawdon, Wiscount Loudoun, Baron Rawdon af Rawdon, Baron Grey de Ruthyn, Hastings, Hungerford, Newmarch, Botreux Molyns och Moels, Earl af Lodoun, Baron Campbell af Loudoun, Earl af Moine o. s. w. war född i Juli 1842. Hans äldre bror dog 1851 och han blef derigenom arfwinge till alla hans wärdigheter. De flesta af dessa försvinna med honom, enär han icke efterlemnar några barn. Några af titlarne öfwergå till hans gifta syster.

I London ämnar man nästa år anordna en internationel arbetare-industri-utställning. Hr Hodyson Pratt bereser för närwarande kontinententen för att werka för företaget. Under det att fabrikanten drager fördel af de stora industri-utställningarna och utmärkes genom priser och medaljer, skall arbetarnes utställning göra namnen kända på de arbetare, hwilka förfärdigat de utställda föremålen, och priser o. d. skola tillfalla arbetarne. Till penningepriser äro redan 30,000 rdr tecknade af engelska arbetarewänner, en summa som antagligen betydligt kommer att förökas.

Springkällan.

Trenne wandrare kommo, hwar från sitt håll, och möttes wid en springkälla, som låg wid kanten af wägen. Klart watten störtade fram ur en berghäll och rullade bort genom skogen. Yppiga och saftiga wäxter stodo der och speglade sin fägring i wågen, öfwer hwilken äfwen här och der lekte de solstrålar, som funno en wäg ned genom de lummiga träden. På berghällen stod ristadt: "Likna denna källa".

Efter hwarannan släckte de tre wandrarne sin törst i det wederqwickande wattnet, läste orden, som woro ristade på stenen, och eftertänkte deras betydelse.

En af dessa wandrare war en högwext man. Han hade stora stöflar och en packe marknadskram på ryggen. Han war en kringwandrande köpman och syntes wälmående. Sålunda förklarade han inskriften:

"Den ger ett godt råd, denna källa. Den rinner ständigt och skyndar utan rast, utan ro, allt widare framåt. Men under sin fart wexer den oupphörligen. Den upptar tusen små bäckar och blir slutligen en å. Då är den stark och kan drifwa qwarnar och sågar. Den säger wandraren: war werksam som jag, gå framåt och du skall hinna ditt mål och du skall blifwa rik och mäktig".

Den andre af wandringsmännen, som war en gammal man och höll en bok under armen, skakade sitt gråa hufwud, då han hörde dessa ord, och sade:

"Högre må wi fatta meningen af denna källas inskrift. Liksom deß uppfriskande wåg erbjudes åt hwarje förbigående, så wäl åt den fattige som åt den rike, så wäl åt den oansedde som den mäktige, utan att någon ersättning fordras derför, så böra ock wi göra det goda endast af kärlek till det goda och ej söka någon wedergällning utom oß".

Den tredje wandraren lyßnade uppmärksamt på de andras tal, men sjelf sade han intet. Det war en yngling med röda, friska kinder och blåa, själsfulla ögon. Han war ute på sin första wandring i lifwet.

Då den gamle hade gifwit sin tolkning af källans ord, wände han sig till ynglingen och sade: "Mannen och gubben hafwa sagt sin tanke om dessa ords betydelse, hwad säger du yngling?"

Denne rodnade och slog blygsamt ned sina ögon. Slutligen sade han:

"Wördige fader, ni har sagt, att källans inskrift är en uppmaning för oß att göra det goda; men mig säger den derjemte någonting annat. Hwilken lifwande dryck skulle wäl denna källa kunna erbjuda wandraren, om deß watten wore grumladt? Det är hennes klarhet, som gör hennes wärde. Då wi uppmanas att likna denna källa, tror jag att detta innebär icke allenast att lifwa oß till werksamhet eller wälgörenhet, utan äfwen att wi skola hålla wår själ ren och klar, på det att liksom jordens blommor och himmelens stjernor spegla sig i denna källas watten, så skall wår själ återspegla den ewiges bild."

November. Denna månad, eller tiden från den 22 Oktober till den 22 November kallades af wåra förfäder den tysta månaden hwilket hade afseende på Vidar, den tyste eller stumme guden, i hwars borg Landwide solen nu sades gästa. Denna dystra och tysta månad, då naturen bereder sig till den stundande winterhwilan, efterträder de nyßförflutna sköna, lifliga och njutningsrika månaderna. Så skulle ock Vidar, efter werldens undergång, samt efter deß pånyttfödelse och förnyelse, öfwerlefwa många af de strålande Walhalla-gudarna.

I hwar naturens åder
Blir blodet stelt och kallt,
När tyste Vidar råder,
Han öfwerlefwat allt;
Hwad himlen rikast skänkte,
Hwad jorden skönast bar,
Ack, aldrig hwad han tänkte
I ord uttaladt war.

Se, Skorpionen krälar
I Vidars hjeltespår
Och måttar åt hans hälar
Ett giftigt banesår;
Men trygg går tyste guden
Och räds ej farans hot,
Stålsmidda krigarskruden
Står hwarje hugg emot.

Blus och frack
eller
man måste förstå att lefva.

Öfvers. för Bikupan.

Det är nu omkring fyra år sedan jag från en utflykt på landsbygden vände tillbaka till Paris. Min koffert hade jag redan skickat i förväg och endast behållit hos mig en kappsäck, hvars storlek och tyngd likväl tvingade mig, att se mig om efter ett stadsbud, som kunde fortskaffa densamma och visa mig vägen. En sådan var likväl icke så lätt att få tag uti. Vid tågets ankomst hade nemligen alla blifvit tagna i beslag af de talrikt tillströmmande resande. Det funnos visserligen omnibussar i mängd, men i en sådan hade jag alls ingen lust att uppstiga, ty det gifves ingenting värre än en Pariseromnibus. Just som jag stod der villrådig om jag sjelf borde ge mig i väg med min börda, närmade sig en blusman, helsade höfligt och frågade på den vackraste fransyska, om jag ej behöfde en bärare.

Jag var icke sen att räcka honom min kappsäck och vi begåfvo oss åstad. Redan vid första ögonkastet hade jag hos mannen observerat ett påfallande angenämt yttre. Hans hållning var elegant, händer och fötter små, alldeles som på förnäma personer. Vi gingo en stund tigande bredvid hvarandra.

"Håll, vänta en stund, under det jag går in till bokbindaren i det här huset," sade jag.

"Godt, min herre, jag skall vänta."

Utkommen igen, höll jag i handen tvenne böcker, hvilka jag tillhandlat mig.

"Jag kan bära dem, min herre."

"Bra."

Blusmannen betraktade böckernas yttre med kännaremin, ryckte något på axlarna och sade: "Inte särdeles vackert arbete. Vill ni hafva fina band och och likväl billigare, så bör ni gå till Kaufman, som bor i Dauphinegatan midt emot Henrik den fjerdes staty. Jag började finna intresse för mannen, upptog en cigarr, tände den och bjöd min bärare äfvenledes en.

"Törs jag fråga, hvad betalar ni för sådana cigarrer," sade han, i det han noga betraktade den han fått.

Jag nämnde priset.

"Något dyrt; jag rökar lika så goda och har dem ändock en francs billigare på hundradet."

Han drog derpå upp ett smakfullt cigarrfodral och bad mig taga en.

"Försök denna, när ni kommer hem och ifall ni skulle tycka om den, så se här adressen."

"Jag tackar."

Vi gingo öfver ett torg, från hvilket min ledsagare vek af till höger in på en gata, hvarest trängseln var oerhörd. Med möda kunde jag hålla mig bredvid honom. Men mannen fattade mig i armen, ledde mig in på en sidogata, och stannade straxt derpå med tillkännagifvande att vi nu voro framme.

Så snart hade jag likväl icke tänkt att vi skulle åtskiljas och längtade ej heller derefter, ty jag önskade något närmare lära känna min herrelike bärare. Denne hade emellertid burit mina sakor tre trappor upp och lagt dem ned framför dörren till mitt rum.

"Huru mycket är jag skyldig?"

"Ni kan gifva efter behag."

Då jag icke hade mindre än ett femfrancsstycke gaf jag honom det. Jag gjorde det verkligen med nöje ty mannen hade något fint, jag må säga förnämt i hela sitt väsende. Han tackade och var straxt derefter borta. En vanlig blusman skulle jag visst icke hafva gifvit mera än två francs.

Några dagar sednare vandrade jag omkring i Tuilleriträdgården, då min blick föll på en ung, smärt dam af en ovanlig skönhet. Naturligtvis kunde jag icke heller undgå att varseblifva den herre, som hon höll under armen, och jag blef icke litet öfverraskad öfver den påfallande likhet, som rådde emellan denne och min förut gjorda bekantskap — blusmannen.

Han sjelf kunde det likväl svårligen vara, ty hela hans hållning tillkännagaf ett högre stånd. Jag såg honom skarpt i ögat, men han gick med förnäm likgiltighet förbi mig. Ett par dagar efter denna händelseträdde en min vän in till mig, hvilken äfven var medlem i den sångförening, jag tillhörde. Han visade mig en ny komponerad qvartett för mansröster, som jag fann vara harmoniskt skön. Då han hörde min önskan att få den afskrifven rekommenderade han mig en bokhandlare Haar & St.. "I denna bokhandel," sade han, "kommer regelmessigt en gång i veckan en ung man och afhemtar, hvad som under veckans lopp der blifvit ditlemnadt till afskrifning; han skrifver rätt bra och mycket korrekt och är, sanningen att säga, icke öfverdrifvet dyr." Följande min väns råd, begaf jag mig samma dag åstad med ännu några musikalier till herrar Haar & St. för att efterfråga kopisten.

"Han kan icke förmås att uppgifva sin bostad; men han är fullkomligt tillförlitlig," blef svaret.

Efter några dagar erhöll jag vid efterfrågan åter mina musikalier tillika med kopiorna, vackert och prydligt skrifna samt för en måttlig betalning. Då jag ungefär sex veckor derefter åter inträdde i bokhandeln, såg jag derstädes en ung man, som förekom mig bekant.

"Här är den herrn, som kopierar noter," tilltalade mig bokhandlaren och visade på en anständigt klädd man, hvilken äfven befann sig i rummet.

"Förträffligt! Vill ni öfvertaga detta arbete?" sade jag, vändande mig till den unge mannen.

"Med nöje, min herre!"

"Ha vi icke sett hvarandra förr en gång?"

"Det är möjligt."

Ehuru notskrifvaren bar en grå modern sommarrock, en sådan som bättre handtverkare bruka bära; igenkände jag dock i honom min blusman. Då vi derföre tillsammans lemnade bokhandeln, sade jag:

"Cigarrerna, som ni för kort tid sedan rekommenderade mig, har jag funnit förträffliga."

"Mycket smickrande."

"Ni är nog mycket musikalisk."

"Helt litet; jag lärde en tid att sjunga i Leipzig."

"Men då förstår jag icke, hvarföre..."

"Ah, hvarföre jag nedlåter mig till att förrätta groft arbete? Hm, man måste veta att lefva! Farväl, min herre."

Mitt intresse för den unge mannen steg ännu mer och jag följde efter honom genom flera gator. Gerna hade jag utforskat hans boning, men plötsligt vek min man, af vid ett hörn och försvann i hvimlet. På bestämd tid erhöll jag mina noter. Skrifvaren sjelf såg jag på en längre tid icke, fastän jag lemnade all möda ospard att uppsöka honom.

Det är en af mina käraste vanor att stundom besöka kyrkan, äfven då ingen gudstjenst hålles. Alltså, jag gick en dag in i en af de äldsta och mörkaste kyrkorna i Paris. Luften var tryckande het; under kyrkans höga hvalf fann jag en behaglig svalka. Jag satte mig stilla ner och försjönk omsider i hvarjehanda tankar. En gammal kyrkotjenare kom med släpande steg och tog några brokiga dukar från altaret och lade dem sorgfälligt tillsammans, samt försvann åter som en skugga bakom samma altare. Nu rasslade det af fruntimmers kjortlar, friska, behagliga röster läto höra sig och tvenne unga qvinnor inträdde, enkelt men smakfullt klädda.

"Du skall bara inte vara rädd," sade den minsta, "det går nog bra. Ser du — här står du, bredvid dig — just här — din brudgum. Jag har ju sjelf för knappt åtta månader sedan stått på samma plats med min Henrik. — Nu böjer du dina knän, så, — litet mera! — nog!— allt skall nog gå bra; se'n sätter du den högra foten en smula fram — min mamma har sagt, att då blir mannen spak som ett lam, och hustrun får styra i huset. — Vet du, jag är färdig att tro det, ty Henrik har ännu alltjemt rättat sig efter min vilja, — så skall du draga handsken utaf, och gifva din käraste ringen — riktigt — så der ja! Ack, min kära Helena, det skall nog gå för sig. Om nu bara vigseln inte skedde så förskräckligt sent, — här komma ju vid den tiden inga åskådare."

"Armand önskar det så, och jag gör allt som han vill."

"Dårskap, hvarför har du då fått din skönhet, eller hvarför tager du en ny hvit klädning på, om ingen menniska utom Armand skall se och beundra dig."

Fruntimmerna vände sig om och sväfvade förbi, der jag satt; den smärta gestalten, som benämndes Helena, var ingen annan än den vackra flickan, som jag för några månader sedan sett i Tuilleriträdgården arm i arm med den förmente blusmannen.

Således skulle nästa dag en vigselakt försiggå, men med hvilka?

Då jag utgick ur kyrkan mötte jag en af mina bekanta, en målare, anställd vid Odeontheatern. Vi helsade på hvarandra; och han beklagade sig öfver den långsamhet som rådde vid theatern. "Ingenting nytt; om ett stycke icke rentaf uthvisslas af publiken, så uppför man det väl sina tjugo gånger. Jag fick i dag af en ung skriftställare ett intagande lustspel, lifligt, men med en angenäm hållning. Det har legat öfver ett år hos direktören för Gymnase theatern, men nu fick författaren det tillbaka. Jag talade i går derom med regissören vid vår theater, och författaren vill öfverlemna stycket åt honom; kanske lyckas han genomdrifva att det blir uppfördt."

"När blir repetitionen?"

"Ja, det vill säga, en ny dekoration till stycket af mig är redan uppställd, theatern blir upplyst, och jag vill se hur den tager sig ut; men inga skådespelare komma dit."

Vi gjorde sällskap till theatern; i korridoren, som leder till regissörens mottagningsrum, mötte oss en herre, hvars drag jag i dunklet icke kunde urskilja. Min vän tillropade honom: "Nå, har ni talat med regissören?"

"Ja, jag tackar för er rekommendation," svarade mannen, "han behagade genomläsa mitt arbete — om fem eller sex månader skall jag vidare efterfråga."

"Det är redan mycket, alltså blott tålamod! Ihärdighet förer till målet!" Författaren aflägsnade sig, och vi gingo vidare.

"Men säg mig, hvad heter den unge skriftställaren?"

"Delisle, men jag tror, att det är blott ett antaget namn."

"Hans röst förekom mig bekant; den erinrar mig om en notskrifvare, som jag känner, och för hvilken jag särdeles intresserar mig."

"Delisle är musikalisk, men en notskrifvare — nej, det kan jag knappt tro."

"Är han rik eller åtminstone välmående?"

"Han måste hafva penningar, ty han går alltid fint klädd, bor rätt snyggt och har en viss säkerhet i sitt väsende, alldeles som en man, hvilken är skuldfri."

Sedan vi besett dekorationen, hvilken lyckats förträffligt, skildes vi åt, och jag gick till mitt hem.

(Forts.)

(Insändt).

Charad.

Mårten Holk, af ingen känd
Knappt af hund och katten,
Sköljde i Wintappargränd
Mitt första ned i watten.
Men sen' Mårten kom i fält-
Kommissariatet,
Satt han i mitt andra säll
Framför ostronfatet;
Mårtens lycka såled's gjord
Han mitt tredje blifwer,
Flitig blott när för sitt bord
Han matsedlen skrifwer.

Uttydning till charaden i föreg. N:r: Bikupan.

Blickar i Tittskåpet.

Komité-beslut. Uti en landsortsstad skulle ett nytt fängelse anläggas. För ändamålet nedsattes en komité, hwilken sent om sidor afgaf följande beslut:

1:o) Komitéen har funnit att det nya fånghuset är otillräckligt och att ett nytt bör uppbyggas.

2:o) att materialerna af det gamla skola begagnas till uppbyggandet af det nya. och

3:o) att det gamla fängelset ej skall rifwas förrän det nya är färdigt.

Åsnehufwudet. En bonde gick öfwer wexlarbron i Paris och såg huru alla bodar woro fulla af waror. Blott i en enda, en wexlarbod, fanns ingenting synligt. Han war nyfiken att få weta hwarför denna bod hölls öppen utan att deri fanns något att köpa. Han steg derför in och frågade wexlaren: "Hwad har ni att sälja?" "Åsnehufwuden!" swarade denne, som ansåg boden wara en enfaldig stackare. "Nå, då måste ni ha en strykande afsättning, swarade bonden, för jag kan inte se att ni har mer än ett enda qwar."

Utdrag ur ett kontrakt mellan en prest och hans hälftenbrukare.

3:o) Boet begagnas af oß gemensamt, såwäl uti utmarken, som boställets öfriga egor, men uti hagen tillåtes hälftenbrukaren ej att insläppa flera kreatur än jag sjelf.

9:o) Af hus undantager jag för mitt eget behof de 2:ne af mig uppförda swinhusen, men stigorne, då de blifwa färdiggjorda, begagnas af oß begge efter behof. Detta förbehåller jag mig intill deß några hus till widare beqwämlighet för oß kunna anskaffas.

J. E.

Comminister i —r och —y.

Penningens wärde stiger.

— Du måste nu betala mig de 8 rdr, du är skyldig, sade en person till en annan, ty i den här swåra tiden har penningen dubbelt wärde för mig.

— Här har du 4 rdr, så äro wi qwitt, swarade den tilltalade.

Spindlarne på Java. Un Java eger likson hela ostindiska kontinenten och archipelagen djur af högst besynnerlig form och art, men isynnerhet insekter af underbar storlek. Ibland dessa insekter framstå särdeles spindlarne genom sin utomordentliga gestalt. Skogarne hwimla af spindlar, hwilka ibland äro så stora som foglar och hwilka dölja sig i ihåliga af biswärmar bebodde träd, hwilka insekter de förtära till hundradetals. Under loppet af förliden Februari månad gjorde en i Bakana boende holländare en utflygt till öns grönskande delar, då han på ett träd warseblef en owanlig rörelse bland löfwerket. En oerhörd spindel war i begrepp att utsuga blodet på en ung papegoja i deß bo, spindelns långa fötter framstucko öfwer öppningen till nästet, och hans wämjeliga kropp, som intog midten, swällde mer och mer af offrets blod. I detta ögonblick kom papegojans moder dit, och i det hon satte sig på en af grenarne, hakade hon sig fast wid insektens ena fot och bemödade sig att lösgöra densamma. Onyttig möda! foten emotstod den olyckliga fågelns ryckningar. Slutligen släppte spindeln sitt byte och störtade sig på den nya fienden. Han inklämde papegojans hals med sina åtta fötter och lagade sig i ordning att utsuga henne, då fågeln med sin skarpa och kraftiga näbb nådde motståndarens buk. Denne lät sig nu hastigt falla till jorden, hållande papegojan inklämd med sina fötter och ryckande henne med sig. Kampen warade i fem minuter, hwarefter wittnet till denna scen skyndade sig att sönderkrossa spindeln med sin bößkolf.

Samtal på jernwägen. A. Tro mig eller ej, men jag reser från Stockholm med ett centnertungt hjerta!

B. Tala inte för högt! om konduktören hörde er, finge ni betala öfwerwigt.

Werldslig storhet. Den grefliga familjen Tuscari hörde ännu i förra århundradet till Venedigs förnämsta och rikaste familjer. Deß förfäders tragiska öden hafwa warit föremål för berömda skalders dikter, och detta namn är med heder inflätadt bland deß fosterlands historia. Den nu lefwande ättlingen har nyligen blifwit af Italiens konung benådad med en mindre pension, samt söker waktmästarebefattningen inom sina förfäders palais, hwilket nu är inrättadt till handelsskola. Så förändras tiderna.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Wed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 3. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 4 December. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1868.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Malmö.

Carl den Tolftes minnesfest den 30 November har firats öfwer hela landet. Från alla håll återklinga fosterländska tal och sånger "ur swenska hjertans djup", beledsagade af festliga tillställningar, till hjeltekonungens minne. I hufwudstaden aftäcktes Carl XII:s bildstod högtidligen kl. 12 på dagen under närwaro af den kongliga familjen och en ofantlig menniskomassa. I sitt tal till konungen före täckelsets borttagande yttrade festkomitéens ordförande bland annat: "Anledningen till det deltagande resandet af bildstoden rönt inom alla klasser utan åtskillnad af samhällsställning och vilkor, bör sökas i den anda, som i wåra dagar genomgår folken och mer än någonsin uppmanar dem att taga wård om sina fosterländska minnen och andliga egendomar, hwilka på en gång utgöra de länkar, som hålla dem tillsammans och den fana kring hwilken de tryggast kunna sluta sig; ehwad det för dem gäller att häfda och bewara de rum de förwärfwat inom tankens och wetandets områden, eller att på walplatsen möta annalkande faror." Då täckelset föll, afsjöngos följande wersar, författade af C. W. A. Strandberg:

"Hjeltar som bedjen . . ."

Lika som förr, du går oß till möte
Stöpt uti bronz, du kungliga hamn;
Stiger du upp ur grafwarnes sköte,
Slet du dig lös ur förgängelsens famn?
Nej, ur detsamma swenska hjertat,
Hwilket du ömsom lyst och smärtat,
Länge se'n deß ditt eget war kallt,
Tager du form på nytt och gestalt:
Den mäktiga skepnaden är icke fallen,
Du lefwer, du rör dig i metallen.

Stå då på wakt wid speglande watten,
Blicka mot sol'n som kommer häråt,
Swep dig i frost, då wintriga natten
Sållar med gnistrande stjernor sin stråt:
Och när wårt ödes mått sig fyller,
Res dig i sporrar än och i kyller,
Samla ditt folk och mönstra det här,
Peka dit faran i antåg är:
Och lär oß att brottas med widriga öden!
Med handen på wärjan än i döden!

Bildstoden är utförd af prof. Molin och upprest på Carl den XIII:s torg. Carl pekar åt öster (Ryßland), hwilket af skalden fått den wackraste tolkning.

Samtidigt med kungastodens aftäckande i Stockholm, egde härstädes en enkel men högtidlig festlighet rum i S:t Petri kyrka med anledning af dagens betydelse. Elementarläroverkets ungdom aftågade kl. 12 med fana i spetsen och åtföljde af sina lärare till kyrkan, der efter afsjungandet af: "Låt dina portar upp" och "Wiken tidens flyktiga minnen", båda ackompanjerade af husarregementets musikkår, lektor Herslow från en inwid koret anbragt talarestol i sanna och allwarliga drag skildrade Carl XII:s personlighet, såsom den skönaste uppenbarelse af swenskt mandom och christlig hjeltedygd. Efter talets slut afsjöngs: "Hör oß Swea" och folksången med ackompanjemang samt widare första wersen af Luthers psalm: "Wår Gud är oß en wäldig borg;" hwarefter prosten Olin från predikstolen höll en gripande bön och tacksägelse. Det hela afslutades med sista wersen af nyßnämnda psalm. Kyrkan war öfwerfylld af åhörare. Under sången utdelades werser, författade af en af skolans lärare. — På aftonen hwimlade stortorget af en stor menniskomassa. Arbetareföreningen, skarpskyttekåren och borgaresångföreningen upptågade kl. half 9 för att å torget bilda fyrkant, hwilket likwäl för den stora folkmängden icke lät sig göra. Emellertid uppstämde sångarne: "Wiken tidens flyktiga minnen", "Kung Carl den unge hjelte" och "Hör oß Swea" samt "folksången", hwarjemte urfabrikör Lejsander utbragte ett fyrafaldigt lefwe för såwäl Carl XII, som sedermera äfwen för Carl XV. Flera bengaliska eldar afbrändes. Föreningarne aftrupade slutligen till sina respektive lokaler. Med arbetareföreningen, till hwilken äfwen skarpskyttekåren anslutit sig, följde största delen af folkhopen ända till föreningens lokal. Denna war illuminerad, och från ett af fönstren höll föreningens ordförande herr Forsén, med anledning af dagens fosterländska betydelse, ett tal till den församlade mängden, hwilket slutade med ett niofaldigt lefwe för hjeltekonungens minne. Skarpskyttemasiken utförde några nummer, och till slut utbragtes äfwen ett lefwe för konung Carl den Femtonde. Föreningens sångkör hade sedermera på aftonen en kollation i läslokalen.

Arbetarefest i Norrköping. (Bref till D. N.) En lika wacker som sällsynt fest firades Thorsdagen i förra weckan af Litografiska aktiebolaget i Norrköping. Med anledning af bolagets 10-åriga werksamhet hade hela deß arbetspersonal, uppgående till öfwer 200 personer, blifwit inbjuden till en fest i arbetareföreningens lokal. Stadens myndigheter och mera framstående personer woro anmodade att närwara. Sedan disponenten hr Frithiof Åberg helsat de inbjudne wälkomna, redogjorde han för anledningen till dagens festliga samqwäm. Han hembar derefter den talrika arbetspersonalen en warm och hjertlig tacksägelse för deras städse wisade flit och redbarhet, samt anhöll att å bolagets wägnar få till arbetarnes understödskassa öfwerlemna 1,000 rdr och till sjukkassan 300 rdr. De synnerligen goda witsord, hr Åberg här offentligen hembar arbetets män, woro i sanning glädjande att höra. Men ockjå intaga arbetarne wid ifrågawarande etablissement ett af hedersrummen inom Norrköpings talrika fabrikers arbetspersonal. Man hade under aftonens lopp många anledningar att inse detta; och dessa 200 arbetares, från grånade män till 14 års gossar och flickor, höfwiska wäsende och enkla, trohjertade uppträdande bjödo i sanning aktning.

Arbetareföreningens sångkör utförde flera wackra sånger, och aftonen föflöt under deu allra största trefnad. Efter intagandet af en enkel aftonmåltid fortgick ett par timmars liflig dans, i hwilken flera af de s. k. honoratiores, ja, om wi icke mißtaga oß, till och med stadens politiborgmästare, deltogo.

För enhwar, som will "tänka högt" om den swenske arbetaren, war denna afton en werklig njutning af den ädlaste halt och wittnar till heder och berömmelse ej mindre för Litografiska aktiebolagets styrande direktör än äfwen för deß många arbetare. Heder och berömmelse åt de arbetsgifware som så förstå att behandla — ja, wi skulle wara frestade säga: uppfostra — sina arbetare! Heder och berömmelse åt de arbetare som så förstå att häfda arbetets ära!

Följande werser afsjöngos efter festtalet:

I fordomtid, med swärd och lans,
Drog mannen ut: ej ära wanns
Förutom blodig strid.
Nog kämpa wi för äran än
Som redlige, som Swenske män,
Dock under lugn och frid.

På idoghetens stora fält
I täta leder wi oß ställt,
Med mod och stadigt hopp.
Der stå wi än: med trägen flit
Wi under tro och stilla lit
Till himlen skåda opp.

Wår skörd wi bundit till en krans,
Ej strålande i prakt och glans,
Men doftrik, friskt och grön.
I dag wi gå att lägga den
På flitens altar' ned igen —
Må han der blomma skön!

August Blanche i Stockholm har aflidit. I måndags, knappt mer än en timma innan festligheten wid aftäckningen af Carl 12:s stod skulle taga sin början, stannade plötsligt ett fosterländskt hjerta, som klappade högt för dagens ära, såsom det dock alltid gjort för Sweriges ädla minnen och för deß kommande dagars oberoende. Det war en död, hastig och oförutsedd, såsom på ett slagfält. Och för fosterlandet hade denne man, med ett warmt och ridderligt sinnes hela hängifwenhet, mod, ihärdighet och uppoffring, oaflåtligt arbetat och kämpat, efter det rika måttet af sina krafter och i de delar, der han på grund af sinnesbeskaffenhet och åsigter sjelfmant walt sin plats. — Så yttrar Posttidningen om den hädangångne. Andra Stockholmsblad upplysa, att Blanche, såsom medlem af festkomitéen kl. 9 på morgonen emottagit Upsalastudenternas sångare wid bangården och, i egenskap af utsedd wärd, inbjudit dem att före högtidligheternas början intaga frukost på hotell Fenix. Här utwecklade Blanche sin wanliga älskwärdhet. Det sista tal han höll war för den ewiga ungdomen; han prisade sin goda helsa och sitt goda lynne, "fastän, sade han, man, wid åsynen af min kala hjessa, kunde tro mig barn på nytt". Han hoppades, sade han, att så upplefwa den dag, då den swenska bildningens ström skulle gå genom det swenska samhällets medelpunkt, och slutade med en anthdan om, huru wäl hufwudstaden och universitetet ömsesidigt behöfde hwarandra för att rätt kunna fylla sin kallelse. En talare tackade på studenternes wägnar, och man hurrade för Blanche. Slutligen skedde uppbrott för att begifwa sig till platsen för dagens högtidlighet, och man såg Blanche i främsta ledelt arm i arm med en af den unga sångarskarans framstående medlemmar. Då man sålunda tillryggalagt halfwa Drottninggatan, lösgjorde Blanche sin arm och yttrade: "Gå ni förut, jag kommer strax efter"; och dermed wek han af och gick in på apoteket Ugglan, der han klagade öfwer ett hastigt illamående och några ögonblick derefter afled af ett slaganfall.

Konsten att arbeta i sten är i wårt stenrika land hwarken få utbildad eller så allmän, som man skulle kunna förmoda. Wi stå i det fallet, liksom i så många andra, der det gäller industriel företagsamhet, långt efter flera andra länders befolkningar. Ingeniören Hoffstedt har nu erhållit ett reseunderstöd af 2,000 rdr, för att i Tyskland, Frankrike, Belgien, Holland och England besöka derwarande stenhuggerier och inhemta hwad nytt och ändamålsenligt i maskinwäg och arbetsmetoder, der kan finnas, som förtjenar göras bekant i Swerige. Hr Hoffstedt skall efter sin återkomst afgifwa berättelse till kommerskollegium öfwer sin resa.

Observera!

På flera prenumeranters framställning kommer **"Bikupan"** framdeles att äfven innehålla **Minneslista för veckan, Jernbantågs-turerna** samt allmännare notiser. **Prenumeration å tidningen mottages hos redaktionen Stora Nygatan N:o 46** samt på **Bikupans utdelningsställen** hvilka äro hos:

Hattstofferare Asp, Lilla Torget,
Handl. Stickler & Pehrsson, Södra Tullgatan,
Hr Pilts, Lugnet, Storgatan N:o 19,
Handl. Berggren, Östra Tullgatan,
„ Sandelin, Östra Hamnbron,
Bagare Thelander, Westergatan N:o 83,
Skollärare Lundberg, Mon-Bijou,
„ Engström, Östra Förstaden.
Materialbokh. Hallengren, Jernbanan,
Restauratören Silfver, hotell Phönix,
Hökerihandl. Landgren, Rörsjögatan,
Fru Dahlberg, Repslagaregatan, samt i källaren under Ringners fabrik, Östra Förstaden,
Lundbergs brödbod, Södra Förstaden och hos Herr Ferd. Shön, Mårtensgatan.

Lösnummer till 6 öre försäljas på utdelningsställena, samt å föreningens **läslokal** och i **handelsboden.**

Redaktionen af Bikupan.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareförening önskar få genast hyra en gård i vestra delen af staden, passande för Handelsrörelse; i gården skall finnas en hygglig boningslägenhet med 2 rum, kök och skafferi, godt och torrt packhus för kolonialvaror, källare för cirka 100 tunnor potäter och plats för ungefär 300 tunnor stenkol samt 20 famnar ved. De, som vilja borthyra en dylik lokal, behagade hänvända sig till Handlanden M. G. Andersson, som hvarje eftermiddag träffas i Föreningens gård vid Norregatan, med uppgift på läge och årlig hyra.

Malmö den 16 November 1868.

Handelsstyrelsen.

Uthyres!

En del af källaren under Malmö Arbetareförenings festsal finnes till uthyrning ledig; reflekterande torde hänvända sig till Byggmästare Djurberg, som lemnar nödiga upplysningar.

Malmö i November 1868.

Byggnadskomitén.

Under namn af Lunds nya arbetareförening hafva undertecknade sammanslutit sig till en förening för följande ändamål:

1:o att anskaffa för föreningens medlemmar tillgång till tidningar, goda böcker, kartor och planschverk, vokal- och instrumentalmusik samt att anordna gagneliga diskussioner och föredrag;

2:o att bereda medlemmarne bildande och förädlande nöjen, dels inom föreningens blifvande lokaler, dels i den fria naturen, hvilka nöjen alltid böra omvexla med föredrag, diskussiner och musik;

3:o att så snart föreningen vunnit tillräcklig stadga, vidtaga åtgärder för underlättande af medlemmarnes sträfvande efter ekonomiskt oberoende.

Hit höra att inrätta:

a) en **handelsrörelse**, hvarigenom lifsmedel och hushållsförnödenheter mot billigt pris kunna hållas föreningens medlemmar tillhanda, och b) en **låneinrättning** (folkbank) för föreningens medlemmar.

Hvarje välfrejdad personi man eller qvinna, inom Lunds stad eller kringliggande ort inbjudes att såsom medlem ingå i denna förening.

Anmälningar till inträde i föreningen kunna göras hos någon af undertecknade, då en inträdesafgift af en rdr för man och 50 öre för fruntimmer erlägges.

Lund den 22 Nov. 1868.

A. Andersson, tunnbindare.	*C. Andersson*, bryggare.
N. Ahlström, smedgesell.	*M. Andersson*, sadelmakare.
Sv. Bengtsson, timmergesell.	*C. Bülow*, redaktör.
N. Ekelund, timmergesell.	*C. P. Fagerström*, skollärare.
A. Hallander, timmergesell.	*M. Halmqvist*, murare.
H. Hultberg, skräddare.	*J. Håkansson*, skräddare.
H. Jonsson, murare.	*Nils Jönsson*,
L. Jönsson, handlande.	*A. Knutsson*, husegare.
J. Lindahl, skräddare.	*S. A. Lindström*, bokbindare.
N. Lundahl, timmergesell.	*Å. Lundström*, skomakare.
M. Lundberg, skräddare.	*C. P. Möller*, murare.
Jöns Nilsson, timmergesell.	*N. O. Möller*, skräddaregesell.
P. Nilsson, trädgårdsm.	*C. M. Nordström*, kopparslagare.
M. Norlin, skräddare.	*A. Pettersson*, skomakare.
N. Pettersson, vagnmakare.	*J. Påhlsson*, sadelmakare.
O. Påhlsson, sadelmakare.	*O. Pettersson*, smed.
J. B. Westenius, redaktör.	*P. Wendell*, skräddaregesell.

Reseunderstöd åt arbetare. Kommerskollegium kungör att ansökningar om erhållande för år 1869 af det reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena, som å riksstaten blifwit anwisadt med 6,000 rdr, böra före utgången af Januari månad nästa år till kollegium ingifwas och wara åtföljda af åldersbetyg samt intyg om att sökanden eger sådan underbyggnad och yrkesskicklighet, att han kan komma i åtnjutande af understöd.

Hemma är bäst. En ung arbetare Åström har med familj återkommit till Stockholm från en fyra månaders lustur till Amerika, hwilken kostat honom allt hwad han egde, som för hans ställning war mycket nog, ty han hade warit flitig och sparsam. Men han är ändå nöjd att ha kommit från saken för det priset. Likwäl hade han i Newyork en wälbergad slägting, som understödde honom de första dagarne, men icke stod ut dermed i längden.

Industrielt. I D. N. läses: Helt nyligen ha hufwudstadens industriela etablissementer blifwit ökade med ett nytt, som lemnar en ytterligare bekräftelse på sanningen att swenskarna äro ett trögt folk, att de behöfwa fundera i åratal innan de gripa sig an med en sak, som sedan synes ha legat så nära till hands.

Hittills ha wi importerat från England årligen för hundratusentals riksdaler sytråd i nystan af John Hartings öfwer hela werlden kända och efterfrågta fabrikation, och ingen har, oß weterligt, förut kommit att tänka på, att det kunde wara en affär att importera tråden onystad och låta nysta den härstädes. Fabrikören C. O. Werner har insett detta och etablerat en nystfabrik i huset n:o 71 wid Regeringsgatan, der 12 a 14 personer redan äro sysselsatta. Med tillhjelp af en liten behändig maskin nystar en person omkring 1,200 nystan om dagen. Det bästa med denna fabrik, och hwad som gifwit oß anledning att fästa uppmärksamheten på densamma är, att den tillhandahåller prima sytråd till betydligt billigare priser än hwad man hittills fått denna nödwändighetsartikel för.

Fruntimmer i kommunala wärf. Twå fruntimmer, fruarne Dorothea Kindstrand och Paulina Helsing, hafwa blifwit wid kyrkostämma med Adolf Fredriks församling i Stockholm utsedda till ledamöter i styrelsen för församlingens bibliothek.

Äkta perlor. En korrespondent till A.-Bl. skrifwer om perlfisket i Ljusne elf, att man någon gång har funnit sådana af sällsynt både storlek och skönhet. Så lyckades det nyligen inspektor Strömberg på Strömbacken att uppfiska en owanligt stor perla, som derjemte lärer hafwa warit af en underbar klarhet. Den är nu öfwersänd till Norge för att undersökas och wärderas. I Ljungan och Woxan idkas perlfisket med wida större framgång än i Ljusne elf. Möjligen skulle perlfisket i dessa elfwar, som nu idkas mera tillfälligtwis, kunna uppdrifwas till en god inkomstkälla för strandbefolkningen, om det rönte någon större uppmärksamhet och uppmuntran.

Det menskliga eländet. Ett fattigt hushåll, f. d. bonden Jon Perssons på Wåldö, nära Mönsterås, hwilken genom superi och annat öfwerdåd råkat i yttersta elände, har för närwarande ingen annan tillflykt än — skogen. I trakten af Nygård har han inrättat sig en bostad under en s. k. rishäck, klädd med löf och jord, och hans familj, bestående af hustru och flera små barn, bor ett stycke derifrån i en hydda, uppförd af ris och grenar. Man har här ett exempel, hwarthän dryckenskap, trätgirighet och dålig hushållning leda; ty mannen har i fordna dagar stått sig godt. Nu will ingen menniska godwilligt hysa honom, hwarför saken är anhängiggjord hos konungens befallningshafwande.

Owanligt drag af menniskokärlek. För kort tid sedan wann en handtwerkare i Köpenhamn på ett tyskt lotteri cirka 26,700 rdr rmt eller 10,000 Pr. Thaler. Mannen hade nyligen läst M. Goldschmidts förträffliga berättelse: "Maser" (med Maser menas en wiß del af en persons förmögenhet, som mosaiska lagen bjuder skall öfwerlemnas åt någon behöfwande inom slägten) och gripen af den utmärkta skildringen, beslöt han sig för att gifwa "Maser" af detta owäntade tillskott till sin förmögenhet, och denna sin föresats utförde han så, att han har beredt icke mindre än 18 familjer sådan hjelp, att de böra wara någorlunda betryggade för framtiden.

Eldswåda förorsakad af jernbanetåg. I Thorsdag åtta dagar då bantåget passerade Håstad, beläget nära Örtofta station, antändes husmännen Anders Olssons, Ferdinand Prambergs, Jöns Anderssons och Jöns Perssons åbyggnader, hwilka jemte deras lösörebo lades i aska. Hus och lösörebo woro brandförsäkrade.

Malmö Arbetareförening.

Vid förrättadt val den 27 sistlidne månad till styrelseledamöter i Malmö arbetareförenings styrelse i deras ställe, som enligt reglementet blifvit för året utlottade, har till ordförande blifvit vald: skolläraren *Carl Forsén* med 508 röster; närmast i röstantal voro: adjunkten C. O. Ruth med 37 röster, redaktör J. B. Westenius 5, handl. Gust. Gjertsson 4, rådman H. Jungbeck 3, samt fabrikör C. Paulsson, målaren H. Borgström, eldaren N. Olsson och byggmästaren C. F. Westergren med 1 röst hvardera;

till vice ordförande: redaktören *Frid. Björling* med 219 röster; närmast i röstantal voro: redaktören J. B. Westenius med 173 röster, skolläraren Carl Forsén 33, handl. Gust. Giertsson 29, adjunkten C. O. Ruth 19, fabrikören C. Paulsson 16, handl. O. Berggren 12, lokomotivföraren H. Högström 10, ingeniören J. Johansson 6, fabrikören C. Lejsander, målaren N. A. Norling, ingeniören G. Gustafsson och löjtnanten N. O. Hedström 5 hvardera, sadelmakaren F. Th. Krook, skolläraren A. Ekeroth och fabriksarb. N. O. Friberg med 4 hvardera, källaremästare H. Andersson och handl. W. Stickler 2 hvardera, samt rådman H. Jungbeck, eldaren N. Olsson, skolläraren P. M. Lundberg och boktryckaren C. A. Hellborg med 1 röst hvardera. Valprotokollet fortsättes i nästa nummer med de invalde styrelseledamöterne.

Till revisorer äro utsedde: bokhållaren C. A. Krakau med 240 röster, skomakaremästaren G. F. Appelin med 202 och guldarbetaren Granqvist med 193; till suppleanter: bokhållaren A. Ståhle med 39 röster, bokhållaren Grooth med 36 och cigarrmakaren Liljedahl med 27 röster.

Föreningens allmänna sammanträde i Fredags war särdeles talrikt besökt; en del af medlemmarne måste till och med antingen stanna utanför salen eller återwända, emedan utrymme saknades. Antalet medlemmar är i ständig tillwext, och deßutom war en och hwar wid detta sammanträde mer än wanligt angelägen om att bewista detsamma, just med anledning deraf att walsedlar till det nya styrelsewalet skulle aflemnas. Walsedlarne mottogos wid ingången af fyra, särskildt dertill utsedde personer och blefwo efter sammanträdets slut inneslutne i förseglade konvolut, för att sedermera wederbörligen uppsummeras. Som wanligt började sammanträdet med instrumentalmusik af musikkåren; denna gång en ouverture till op. "Don Juan" af Mozart. Härefter uppsteg vice ordföranden och föredrog styrelsens förhandlingar sedan sistlidne allmänna sammanträde. Af dessa, hwilka förut blifwit meddelade, utgjorde de wigtigaste punkterna följande:

Styrelsen hade godkänt tills widare en del af förwaltningsstyrelsen föreslagne förändringar i stadgarne för handelsrörelsen, hwilka förändringar woro sålunda:

att förwaltningsstyrelsen må ega frihet att bestämma och uppköpa de waror, som skola tillhandahållas i handelsbodarna, och bestämma det pris till hwilket dessa waror skola säljas;

att förwaltningsstyrelsen har rättighet att antaga och afskeda de för handelsrörelsens skötande nödiga biträden, samt bestämma deß löner och öfriga förmåner och skyldigheter, med åliggande för förwaltningsstyrelsen att derom underrätta föreningens styrelse;

att om föreningens styrelse skulle finna sig föranlåten widtaga sådana åtgärder, som inwerka störande i handelsrörelsens gång, må den minst fjorton dagar förut derom underrätta förwaltningsstyrelsen, — skulle föreningens styrelse finna skäl till anmärkning mot någon af handelsbetjeningen, framställes denna till förwaltningsstyrelsen;

bokföringen för handelsrörelsen föres på lagligt och fullt redowisande sätt efter förwaltningsstyrelsens bestämmelse, likasom den äfwen afgör på hwad sätt expedieringen i handelsbodarne skall bestridas;

förwaltningsstyrelsen afgör huru de inflytande penningarne skola förwaras eller placeras.

Widare förekom styrelsens beslut om inredning af aftagningsrum och biljettkontor inwid ingången till festsalen för en summa af 271 rdr 80 öre, samt om anslag af 180 rdr till reparationer i handelslokalen; hwarom fullständigare redogörelse återfinnes i N:r 1 af "Bikupan".

Efter en kort diskussion, rörande förwaltningsstyrelsens förslag, blefwo ofwananförde ärender af föreningen godkände; dock med afseende på nämnda förslag skulle de omförmälde förändringarne endast **tills widare** wara gällande. Sedan sångkören afsjungit en marsch af C. Kuntze, höll redaktör Westenius ett föredrag om "arbetarens hwardagslif". Det i programmet utsatta föredraget "om begreppet af arbetareföreningens handelsrörelse" måste inställas till följd deraf att herr Giertsson, som skulle hålla detsamma, under weckans lopp kommit att företaga en resa från staden. Stämningen under sammanträdet lifwades deßutom widare genom omwexling af sång och musik, hwarunder utfördes: kör, romance och duette ur op. Marco Wisconte af Petrelli, marsch med ackompanjemang af blåsinstrumenter af J. P. Cronhamn och en marsch af Ruhe. Lokomotivföraren Högström framsade "De Tre bröderna" och "Halkan" af Tegner; af hwilka poemer det sednare genom det lediga och humoristiska framställningssättet uppwäckte mycken munterhet. Sålunda förflöt aftonen under en angenäm och liflig sinnesstämning. Efter tröttande hwardagsbestyr och mödor återhemtar själen wid sångens och musikens toner sin spänstighet och kraft, och tanken lyftas wid det ädla och sanna öfwer den sinnliga materien. Redan i dessa föreningssammankomster ligger en mäktig häfstång för arbetarens intellektuela bildning; och må han derföre icke försumma begagnandet af detta medel. Genom att kasta en hastig blick på gången af wåra allmänna sammankomster, hafwa dessa små reflektioner i slutet, sjelfmant framställt sig.

Styrelsens sammanträde den 1:ste dennes. Till styrelsen hade en skrifwelse inkommit med afseende på en ofriwillig uraktlåtenhet wid det sammanträde, som hölls i föreningens läslokal den 25:te sistlidne November, i det att anmälan derom icke blifwit i wederbörlig ordning till styrelsen framställd; i skrifwelsen erkändes denna felaktighet. I sammanhang härmed samt till följd af särskild, skriftlig framställning beslöts: att **ingen får utlysa sammanträde i någon af föreningens lokaler, utan att ega styrelsens tillåtelse dertill**; med undantag af dem, som handla i styrelsens namn, — samt att **ingen eger att i föreningens lokaler göra anslag, af hwad beskaffenhet det wara må, utan föregången tillåtelse af ordföranden.**

Byggnadskommitéen hade ingifwit förslag om anbringande af gaslysning i festsalen: på hwardera af salens 14 pelare skulle anbringas twenne gasarmar, enligt bifogad ritning och kostnaden för gasinledning och armar uptogs till 675 rdr; styrelsen godkände kommitéens förslag, dock så att till en början skulle endast 16 gasarmar uppsättas; men gasinledningen göras sådan att man framdeles, om det för belysningen wore nödigt, utan widare förändring med de anbragta gasrören, kunde anbringas armar på de pelare der sådana felas. Likaledes beslöts på kommitéens förslag anskaffandet af takrännor för huset till en kostnad af 40 rdr, samt en ny, frostfri pump i gården till en ungefärlig kostnad af 20 rdr.

Göteborgs arbetareförening hade i Söndags åtta dagar i nya exercishuset sin, såsom wanligt, mycket talrikt besökta månadssammankomst. Ordföranden redogjorde för föreningens ställning och deß utweckling sedan sista sammankomsten den 25 Oktober, och framgick deraf bland annat följande:

Allmänna kassans inkomster hade warit rdr 451: 96 och deß utgifter rdr 203: 80 — således en behållning för månaden af rdr 248: 16. — Sjukkassans inkomster hade warit rdr 119 och deß utgifter rdr 104. Biblioteket anlitas mer och mer flitigt af medlemmarne, hwilkas punktlighet i afseende på de lånta böckernas återlemnande är berömwärd. Sedan sista sammankomsten hafwa utlånts ej mindre än 1,113 böcker. Biblioteket eger nu omkring 2,300 bundna och katalogiserade volumer. Ritningar till föreningens blifwande byggnad äro jemte kostnadsförslag under utarbetning, och skall styrelsen på ett extra allmänt möte framlägga dem för föreningens medlemmar. Man hoppas att kunna frampå wåren eller försommaren nästa år wara i ordning med byggnadsföretagets påbörjande. I alla riktningar wisar sig behofwet af "eget tak" för föreningen. Handelsrörelsen utwecklar sig fortfarande stadigt och lugnt, och är föremål, såsom wanligt, för flitiga besök

å såwäl medlemmarnes som utom föreningen stående personers sida. Från och med den 23 Oktober till och med 21 November har omsättningen uppgått till 24,946 rdr och 7 öre, eller närmare 8,000 rdr mer, än under motswarande tid månaden förut.

Uddewalla arbetareförenings ordförande gjorde den 23 sistlidne månad hos magistraten derstädes wederbörlig anmälan om det snart skeende öppnandet af föreningens handelsrörelse; en för densamma förhyrd lokal är för närwarande under inredning.

Dansk folkeförenings hufwudafdelning i Köpenhamn höll den 19 sistlidne månad sitt första wintermöte, som war mycket talrikt besökt. Orla Lehman höll ett föredrag om de swensk-norska unionsförhållandena, deras upphof, utweckling och nuwarande ställning. Föredraget skulle afslutas på ett följande möte. Efter mötet intogs en gemensam måltid, i hwilken ett par hundra medlemmar deltogo, och sinnesstämningen war mycket lifwad.

Arbetarerörelserna i Tyskland.

För någon tid sedan innehöll Göteborgs H:s och S:s Tidning ett bref härom från Berlin, ur hwilket wi meddela följande, som gifwer en temligen klar föreställning om de båda olika riktningar, arbetarefrågan i Tyskland tagit:

Den sociala frågan hade i Tyskland efter år 1848 sofwit i 10 år. Först då år 1858 i Preussen en uppriktig liberal ministèr förjagade reaktionen samt isynnerhet gjorde pressens frihet och föreningsrätten till sanning, gjorde sig ånyo sociala idéer gällande hos arbetarebefolkningarna i fabriksdistrikten. Twenne läger bildade sig under framstående ledare. På den ena sidan höjde Schultze-Delitzsch "sjelfhjelpens" fana. Genom sin outtröttliga och lika allwarliga som praktiska werksamhet gjorde sig Schultze snart till folkets älskling, till deß sanne wälgörare. Begåfwad med den utmärktaste talent att tala populärt, lyckades det honom att förskaffa inträde åt sitt system bland folket, trots de swåra wilkor, som i detta system föreskrifwas den enskilde. Han blef förstådd, då han sade till arbetarne och handtwerkarne: "Det är otwifwelaktigt, att er existens hotas genom det koncentrerade kapitalets wäxande makt; det der måste bli annorlunda. Men sätten edert hopp ej till staten! Staten kan ej hjelpa er; den är ej till blott för ett enda stånds skull, och deßutom sen I ju, att den blott med yttersta möda förmår skydda sig sjelf mot yttre fienders lustar. I måsten hjelpa er sjelfwa, eljest ären i förlorade. Men ingen revolution — intet wåld! I Sån ej uppträda fiendtligt mot kapitalet — twärtom, I måsten göra er det till wän: I måsten sjelfwe bli kapitalister, och I kunnen detta genom association; I måsten sjelfwe bli edra arbetsgifware, återigen genom association. Men det der är ej lätt. För att kunna inträda i kapitalassociationen och genom den bli kapitalister, måsten I, huru ringa och knapp er arbetslön än må wara, spara, spara och återigen spara; och för att i produktivassociationen kunna wara er egen arbetsgifware, måsten I icke blott på det grundligaste förstå er arbetsbranche, utan äfwen wara obetingadt nyktra, pålitliga, redliga, fridsamma och hängifna. I måsten fortfarande bemöda er att höja er tekniska färdighet och er inre duglighet. Detta kostar sjelfbeherrskning. Sjelfhjelpen är framför allt äfwen sjelfförbättring. Kunnen I hjelpa er på denna wäg, så skolen I ernå stora resultat, och staten skall framdeles icke med bekymmer betrakta er som en börda, utan med stolthet räkna er till sina bäste medborgare!" — På detta sätt arbetade Schultze, och om Tyskland nu räknar omkring 2,000 folkbanker med en årlig kapitalomsättning af 800 millioner rdr, samt widare omkring 500 konsumtionsföreningar och flera hundra produktivassociationer, samtliga organiserade efter sjelfhjelpens princip, så är detta en framgång, som för Schultze blir till en triumf. Staten kostar denna arbetsrörelse icke ett öre; twärtom, den förtjenar derpå, ty medlemmarne af dessa associationer erhålla större förmåga att erlägga skatterna, än staten någonsin kunde wåga hoppas.

Emellertid kunde ej hela arbetareståndet förmå sig till att följa "de tyska föreningarnas sakförares" fana. Att spara är, som bekant, icke en hwars böjelse. Talrika kroppsarbetare med stor familj torde hafwa rätt, då de förklara, att det är dem omöjligt att aflägga något af sin lön.

Här war det ställe, der det Schultzeska systemets motståndare trodde sig kunna inpassa sin häfstång. En agitator med stor djerfhet ställde sig i spetsen för Schultzes motståndare. Det war Lassalle. Den häftighet, hwarmed Lassalle uppträdde, det osnygga sätt, hwarpå han förde kriget mot den omtyckte rivalen, hans förtroliga förhållande till grefwinnan Hatzfeld och hans plötsliga, till skandalhistoria blifwa död — han dog i en genom en kärleksaffär föranledd duell — allt detta har stält hans karakter i ett twetydigt ljus. Han war helt säkert bättre än sitt rykte.

Lassalles lösning af arbetarefrågan utgick på att frigöra arbetslönen från de oregelbundenheter, som föranledas af tillökningen i anbud eller efterfrågan. Reglerandet af arbetslönen skulle, enligt honom, ligga ensamt i arbetarnes hand. Undertryckandet af arbetsgifwarnes herrawälde war således Lassalles uttalade mål, arbetets strid mot kapitalet hans lösen. Han wisste, att wägen till detta mål skulle blifwa mycket lång, om den hölle sig inom de lagliga skrankorna. Fördenskull war hans agitation hufwudsakligen riktad på att ställa lagstiftningen på en wäsendtligt förändrad grundwal.

Men hans arbetareförening är en hopblandning af fransyst statswerkstad och engelsk produktivförening. Staten skall lemna medlen till associationen. Till werkstädernas inrättande begärde Lassalle till att börja med en bagatell af 800 millioner preuss. thaler, omkr. 2,136 millioner rdr rmt — utan twifwel en anspråkslös fordran, då man betänker, att frågan war om inrättandet af werkstäder åt måhända 2 millioner arbetare. Om det blott funnes en finansminister, som kunde göra 800 millioner disponibla för sådana ändamål och wore förtroendefull nog att lemna en sådan summa i arbetarnes händer utan garanti!

Lassalle är död. Året 1866 framgick öfwer hans graf.

Bland Berlins talrika fabriksarbetare hade Lassalles läror funnit få anhängare. Deremot hade hans utsäde temligen yppigt frodats wid Rhen, i Leipzig och i några trakter af Sydtyskland. Efter Lassalles död öfwertogo i Preussen en d:r von Schweitzer, i Sachsen en hr Liebknecht jordmånens bearbetning.

Båda bildade tillsammans det socialdemokratiska partiet och de begagnade genast parlamentstribunen, för att gifwa luft åt sin förbittring mot de bestående lagarne.

Naturligtwis werkade socialdemokratiens apostlar hufwudsakligen äfwen derhän att öfwerallt förmå arbetarne till arbetsinställelser.

Härtill skulle den allmänna tyska arbetarekongressen i Berlin tjena. Uppropet till denna kongreß framställde uttryckligen genom densammas ändamål "öfwerläggning om och inrättande af allt hwad som sammanhänger med arbetsinställelserna". De arbetare, hwilka beslutit hitskicka delegerade, hafwa sannolikt warit illa underrättade om kongreßföretagets politiska ställning; nog af, de wille se, om kongressen werkligen kunde erbjuda dem ett universalmedel för förbättrandet af deras ställning. Tillsammans infunno sig 205 deltagare, hwilka hade att representera 56 olika yrken och från 105 orter 142,008 röster. Hr Schultze fann sig föranlåten att inom wår största arbetareförening, maskinbyggarnes, energiskt warna för Lassallennernas lockelser. Hans öfwertygande ord är det att tillskrifwa, att inom kongressen en stark strömning gjorde sig gällande mot den socialdemokratiska riktningen. Det war isynnerhet ett argument, som syntes arbetarne klart. "Mina motståndare", sade Schultze, "angripa mig, emedan jag uppmanar er att spara; en sådan uppmaning kalla de ett hån mot arbetsklassens förhållanden. Men ställa ej socialdemokraterna i samma andedrag en ännu större uppmaning till er? Begära de ej af er, att I skolen spara och sammanskjuta edra besparingar, på det att kamrater, som icke wilja arbeta, må kunna understödjas och uppmuntras till ihärdighet uti att inställa sitt arbete? Nåwäl! Wid sjelfhjelpen sparen I för er sjelfwa och edra familjer; hos socialdemokraterna sparen I för andra, och I weten icke ens, huruwida edra besparingar komma rätter man till godo! Den, som säger er, att I utan arbete och möda kunnen uppnå en bättre lott den är icke er wän. Genom arbetsinställelse aflägsnen I er från arbetsgifwarne, medan blott ömsesidigt förtroende kan befrämja ert intresse. Kapital och arbete äro, långt ifrån att stå fiendtligt gent emot hwarandra, fastmer syskon, som äro hänwisade till hwarandra, att i alla lifwets förhållanden understödja hwarandra."

För öfrigt hafwa i Berlin redan enstaka yrken, som deltagit i kongressens beslut, kommit till förnuft. De se, hwarthän man will leda dem, och wända sig bort från förledarne. Den tyske arbetaren är försigtig: han åhör mycket, fattar wäl äfwen djerfwa beslut, men på handlingen funderar han mycket länge.

Utrikes och Inrikes.

Den rike baron Rothschild i Paris, som för någon tid sedan aflidit, begrofs den 18 November. Wid begrafningen hade Parisarne i massa infunnit sig, emedan de trodde sig få se något utomordentligt. Men häri blefwo de bedragne; likbegängelsen skedde i större enkelhet, än som plägar wara wanligt wid rika israeliters jordfästning. I den talrika processionen, bestående af omkring 5,000 personer, bemärktes 300 embets- och tjenstemän från nordbanan, hwars chef den aflidne warit, eleverna wid flera mosaiska skolor och andra korporationer. Det är klart att nästan alla judar i Paris woro tillstädes. Folkmassan wisade just icke något deltagande, utan talade endast om huru många millioner den aflidne hade efterlemnat, hwilka uppgå till icke mindre än 2,000 millioner francs — i swenskt riksmynt utgör detta en summa af 1,440,000,000 rdr. Räntan af dessa penningar efter endast 4 procent — och kanske wißte Rothschild att taga mera — blir årligen en summa af 57,600,000 rdr. Detta åter utgör i månaden 4,800,000 rdr, i weckan 1,108,000 rdr, om dagen omkr. 158,000 rdr, i timman 6,600 rdr eller minuten 110 rdr och i sekunden omkr. 1 rdr 80 öre i inkomst af kapitalet. Då Rothschild år 1812 kom till Paris skall han blott hafwa egt en million.

I Amerika ha "de yttersta dagarnes heliga" — mormonerna — beslutat sinsemellan bilda samwerksamhets- och konsumtionsföreningar, emedan de frukta, att, sedan Stillahafsbanan blifwit färdig, hedningarne skulle kunna nedsätta sig wid Saltsjön till så stort antal, att de genom sitt flertal tillrycke sig territoriets lokala och allmänna politik och sålunda kunde efter upprepandet af oroligheterna för 25 år sedan göra en mormon utwandring nödwändig.

Den store Italienske patrioten och frihetshjelten Guizeppe Mazzini afled den 20 i förra månaden uti Lugano i Italien. — Mazzini war en af de ryktbaraste män i wår tid. Han war född i Genua 1805; studerade rättswetenskapen samt tog redan som student del i sitt fosterlands politiska och litterära strider. Han har utgifwit en mängd republikanska böcker och tidningar, warit landsförwist och i fängelse, eldat till många uppror mot fosterlandets förtryckare. Han war själen i "Unga Italien", triumvir i romerska republiken 1849, hwarefter han lefwat landsflyktig i London. År 1866 fick han genom kunglig nåd återwända till Italien, men begagnade sig ej af tillåtelsen. Hans arbeten äro fullständigt utgifna 1861 i 12 band.

Neapolitanska tidningen Patria berättar om följande duell mellan ett par sjömän, i hwilken den ene kom döden nära och troligen ej kan räddas. Wapnen woro hwarken wärja, sabel eller pistol — dylikt anwända icke sjömän. Den walplats de utsett war hafwet. Sedan de aftagit sina kläder, sprungo båda i sjön och det gällde — simma så länge, till deß den ena dukade under af mattighet. Så skedde ock. Den ena förlorade krafterna och medwetandet. Han förswann. Fyra andra sjömän, hwilka rott ut i en båt för att åse striden, lyckades wisserligen att draga upp honom, men läkarne förtwiflade om hans hållande wid lif.

I Madrid har den 17 November en storartad demonstration egt rum. Strax på eftermiddagen började en omätlig menniskomassa samlas i en stor lokal wid slottet, men då den war alltför liten afhölls mötet ute i fria luften. Omkring 10,000 personer woro samlade. Olozaga infann sig snart, åtföljd af Auguirre, Martos, Ulloa m. fl. och utwecklade i ett längre tal nödwändigheten af att partierna höllo tillsammans för att genomföra den enda möjliga lösning af det påbörjade werket, då man på samma gång räddade den revolutionära principen. Erkännande denna nödwändighet, hade alla partier gått in på monarkien, icke den af Guds nåde, utan den som är baserad på folkets suveräna wilja, uttalad genom en allmän omröstning. Efter talens slut, uppmanade han folkmassan att tåga till konseljpresidentens bostad och der uttala sina önskningar. General Serrano framträdde på balkongen och försäkrade, att provisoriska regeringen endast wille wara en tolk af nationalwiljan och att man icke skulle tro på oenighet inom kabinettet. Detta bekräftades sedan af Prim som utropade: folk! om man berättar dig att Prim och Serrano äro oense, så swara bestämdt: det är icke sant! Wi hafwa blott en tanke, ett mål.

Ordningsmän i Läslokalen under December månad.

Fred. 4. Båtföraren A. Hansson.
Lörd. 5. Gasverksarbetaren M. Andersson.
Sönd. 6. Smedmästaren Björklund.
Månd. 7. Skolläraren G. Nordgren
Tisd. 8. Skolläraren Hellberg.
Onsd. 9. Sadelmakaren S. Holmqvist
Torsd. 10. Bryggaren H. Nilsson.
Fred. 11. Sadelmakaren Schönström.
Lörd. 12. Tunbindaren Möllerberg.
Sönd. 13. Auktionsringaren Rosenqvist.
Månd. 14. Skomakaren Rosberg.
Tisd. 15. Skolläraren Sjöbeck.
Onsd. 16. Garfvaren J. P. Andersson.
Torsd. 17. Gasverksarbetaren N. Wirén.
Fred. 18. Repslagaren Tideman.
Lörd. 19. Tobaksspinnaren Brandt.
Sönd. 20. Värdshusidkaren A. Silver.
Månd. 21. Värderingsman Isberg.
Tisd. 22. Smeden O. P. Holmberg.
Onsd. 23. Smedmästaren S. Arvidsson.
Torsd 24. Skolläraren Orlander
Fred. 25. Gasverksarbetaren M. Andersson.
Lörd. 26. Lokomotivföraren H. Högström.
Sönd. 27. Bagaren N. Murman.
Månd. 28. Bokhållaren F. Lagerholm.
Tisd. 29. Konstförvandten A. Hellgren.
Onsd. 30. Svarfvare Gellström.
Torsd. 31. Sadelmakaren O. Nilsson.

Blus och frack
eller
man måste förstå att lefva.
Öfvers. för Bikupan.

(Forts. fr. f. N:o.)

Andra morgonen stod jag ovanligt tidigt upp, klädde mig hastigt och gick till kyrkan, i hvilken jag den föregående dagen hade sett den sköna Helena. Der voro blott få menniskor församlade, och framför altaret vigdes just ett ungt par. Bruden var den intagande vackra Helena och brudgummen den unge man, som jag sett tillsammans med henne i Tuilleriträdgården — blusmannen och notskrifvaren. Då det nyförmälda paret steg förbi mig föll en solstråle på deras ansigten, de strålade af lycka. En större likhet emellan ett äkta par, än den som var emellan Armand och Helena, har jag aldrig sett. Jag önskade i andanom de unga tu all upptänklig lycka, och såg hur de uppstego i en vagn, som höll utanför kyrkodörren.

Åter förgingo några veckor, under hvilken tid jag hvarken såg min blusman eller den sköna Helena. En afton gick jag på Gymnase theatern och träffade der en af mina bekanta, en boktryckare. Vi samtalade om hvarjehanda, och slutligen vände sig talet på en nyligen utkommen bok, som genom sina många tryckfel gaf allmänheten ämnen till många qvickheter.

"Sådant uppkommer genom dåliga korrekturläsare," sade min bekante, "i min officin förekommer aldrig något dylikt, jag har en bildad och säker korrekturläsare, som icke öfverhoppar några fel — men se der; der borta sitter han."

Jag följde riktningen af herr Leonis' blick och — icke långt ifrån oss satt i en loge herr Armand jemte sin fru.

"Huru, är denne man er korrekturläsare?"

"Ja, hvarför icke, han är till och med en man med ovanliga kunskaper."

"Åtminstone mätte han vara ovanligt arbetsam," tänkte jag; "men kan det då åter vara blusmannen?"

En vacker dag erhöll jag ett bref, i hvilket den gamla madam Genton meddelade mig, att hon framdeles komme att sjelf begagna de båda rum, som jag nu bebodde. Jag måste alltså se mig om efter en annan boning, och fann ändtligen en som passade för mig på Place de la Concorde; jag skattade mig lycklig att hafva funnit ett par rum, som icke voro högre belägna än i tredje våningen. En afton öppnade jag mitt fönster och hörde en angenäm barytonstämma föredraga en bekant sång; ljudet kom ifrån rummet öfver mitt. På min fråga, hvem som bodde i våningen öfver mig, svarade portvakten: "Herr Dunois med fru och en tjenstepiga; herrskapet är ett ungt, vackert par. De hafva hyrt fjerde våningen; två af rummen bebos af en gammal mademoiselle Dufour, som sysselsätter sig med målning."

Jag öfverlade med mig sjelf om jag skulle göra herr Dunois, min granne, ett besök eller ej; emellertid underlät jag detta nu, emedan portvakten derjemte försäkrat, att herr och fru Dunois lefde mycket indraget och hade aldrig främmande.

Vintern nalkades och jag fick ett infall att besöka några vänner i Elsass, innan det blefve för kallt. Jag beslöt att resa med första tåg; då jag utträdde på gatan, bemärkte jag tre steg ifrån mig en blusman, som likaledes gick mot bangården, der han ställde sig vid utgången för att invänta det första tågets ankomst.

"Redan i verksamhet!" tilltalade jag honom.

"Ja, min herre, arbetaren måste stå tidigt upp."

Jag gick vidare, men frågade mig sjelf under vägen: månne detta icke är herr Delisle?

Då jag efter ett par veckor kom hem träffade jag samma dag dekorationsmålaren i Grand Café. "Tänk er," sade han, "jag har genomdrifvit, att herr Delisles' stycke blir uppfördt."

"Hvad är titeln på detsamma?"

"Menniskan måste förstå att lefva. Innehållet låter något otroligt, men likväl icke omöjligt; det hela är i hög grad underhållande."

Denna titel hade jag redan hört en gång förut, men hvar — det kunde jag ej erinra mig.

Ett arbete, som jag måste göra färdigt, jemte dåligt väder, höll mig flera dagar fängslad i mitt rum. En afton hörde jag åter den välbekanta sången, och nu kunde jag omöjligt längre motstå min nyfikenhet; jag tog min hatt och steg uppför trappan, för att såsom en tacksam beundrare af sången presentera mig för min granne i fjerde våningen. Jag blef mottagen af en tjensteflicka och fördes in i ett nätt och behagligt förmak. Helena satt vid kaminen, hvars eld belyste hennes bleka, men sköna ansigte; i rummet befann sig äfven herr Dunois, min granne, det var ingen annan, än den förut omtalade blusmannen. Jag kom snart i ett lifligt samtal med herr Dunois, och då jag sedan ville aflägsna mig, uppfordrade han mig att stanna qvar ännu en stund. Den unga frun framsatte the och derpå musicerades. Då vi på detta sätt bildat bekantskap, sade jag till herr Dunois, att han var en dubbelgångare.

"Nåja, det kan väl så vara; sedan vi nu lärt känna hvarandra vill jag tillstå för er, att blusmannen sitter här bredvid er."

"Huru! Ni är blusmannen, notskrifvaren, korrekturläsaren och skriftställaren i en person?"

"Menniskan måste förstå att lefva!" Jag vill berätta er min lefnadshistoria. Min barndom framlefde jag i så bekymmerfulla förhållanden, som kunna finnas för en frisk och liflig gosse. Mina föräldrar bodde i en trång gata i sjette våningen, och jag måste ofta tillbringa hela månader inom hemmets väggar, emedan jag icke egde skor att hafva på fötterna. Min far, som kallades baron, läste mycket, men suckade ännu mera öfver sin fattigdom; och ofta måste hela familjen gå hungrig till sängs. En dag kom en af min fars ungdomsvänner och erbjöd honom en plats; men min far svarade: "Jag skulle mycket gerna antaga den, om jag icke hette baron S." Den stolta tanken på hans höga börd hindrade honom sålunda att försörja sig genom ett simplare arbete; och vännens välmenta erbjudande afslogs.

Då jag blifvit fjorton år gammal dogo mina föräldrar i koleran; jag sörjde dem uppriktigt och började eftertänka, hvaraf jag nu skulle lefva. Mina kunskaper voro ringa, ty det hade fattats penningar för att hålla mig i skolan. Jag erinrade mig en vän till mina föräldrar och uppsökte honom, för att bedja honom om råd. Han mottog mig vänligt, men frågade: "Hvad kan och önskar ni, Armand?" "Jag kan litet och önskar mig kunskaper, genom hvilka det blir mig möjligt att sjelf försörja mig. Jag eger nu ingenting."

"Godt Armand, jag vill sörja för att ni blir intagen i en god skola, och när ni blir i stånd att förvärfva penningar, så kan ni betala mig igen, hvad jag kostat på er skolgång. Men en sak: Ni är baron — hvilket arbete anser ni passande för ert stånd?"

"Hvarje ärligt arbete; på baronstiteln kan jag i sanning icke lefva."

"Mycket förståndigt, min käre Armand," sade han, "många taga lifvet som en odräglig börda och önska förkorta detsamma; andra anse sig vara till endast för att berusa sig i nöjenas flod och vilja lefva evigt; mitt valspråk är: menniskan måste förstå att lefva!"

Jag besökte skolan flitigt, och då jag behöfde kläder sökte jag emellanåt att förtjena penningar, renskref författares manuskripter, läste sedermera korrekturer; och emedan jag behöfde rörelse, men icke hade tid till spatserturer, så gick jag hvarje dag, morgon och afton, sedan jag påtagit mig en blus och en mössa, ned till bangården och uppbar åt resande deras saker. Dermed förtjenade jag dagligen tre till fyra francs, stundom mera. När jag slutat min skolgång, dog min bäste vän, som sörjt mera för mig än min far. Han efterlemnade tretusen francs åt mig, hvaraf jag insatte en del i sparbanken och använde något på att vidare förskaffa mig bildning. Jag hyste en liflig böjelse för att blifva skriftställare och att författa för theatern; men innan jag kunde vinna anseende och mitt arbete blifva uppfördt, måste jag under tiden lefva. Huru skulle jag nu både kunna skrifva theaterstycken och förtjena penningar? Så tänkte jag och beslöt att framdeles såsom hittills åtminstone en gång om dagen vara bärare, för att erhålla någon inkomst; derjemte använde jag två eller tre dagar i veckan på att läsa korrektur. Jag hyrde en landtlig boning och lefde der mycket behagligt, delande min tid emellan arbete med kroppen och med hufvudet.

För omkring två år sedan såg jag för första gången min Helena, det var på en tid, då jag icke längre var tjenare utan herre. Sedermera har hon tillstått, att äfven hon hade börjat bemärka mig; vår kärlek upprann från första ögonblicket, vi sågo hvarandra, den var ömsesidig och följaktligen äfven lycklig. Vi förlofvade oss, men madam Leon ville icke förr höra talas om giftermål, än jag kunde bjuda min brud en trygg existens. Emellertid hade jag icke lust att förbittra lifvet för Helena och mig genom väntan och förhoppningar. Jag arbetade några månader med stor ansträngning för att få en liten summa tillsammans, och sedan bestormade jag hennes tant med böner tills hon slutligen gaf efter och Helena blef min hustru. Hon är lika skicklig som flitig i broderiarbeten och förfärdigar allehanda nätta saker, hvilka hon aflemnar i en galanterihandel, och har deraf en vacker inkomst."

"Men hvad säger er hustru derom, att ni gör edra turer såsom blusman?"

"Derom vet hon ingenting. Så godmodig och uppoffrande, som hon är, skulle hon ålägga sig försakelser, hvilka blefve en plåga för mig att åse. Tidigt på morgonen då hon ännu sofver, smyger jag mig hemifrån, hon tror att jag för min hälsas skull tager mig en morgonpromenad; när jag kommer tillbaka har hon frukosten färdig och den smakar mig då förträffligt. Ingen vet att blusmannen, notskrifvaren och skriftställaren äro en och samma person, och om det någon gång sedan kommer i dagen, så är jag antingen så obekant att ingen bekymrar sig derom, eller så berömd, att jag i romantiska personers ögon omgifves af en gloria. Med de vexande inkomsterna lär jag väl dock bortlägga blusen. Menniskan måste förstå att lefva."

(Slut.)

(Insändt).

Charad.

En dumdryg herre satt en dag
Uti mitt andra, stolt och wresig,
Och sade: "Jo, jag tackar, jag,
Är det wäl skick att så bete sig?"

Betjenten, som mitt tredje war,
I brådskan hade rent förgätit
Mitt hela, wid en frukost rar,
Insätta. — War ej det förmätet?

Men när den slutligt skulle fram,
Tänk hwad förtret, så fick wår herre —
Ack, blott mitt första, hwilken skam;
Och af en sådan lurk deß wärre!

— n.

Uttydning till charaden i föreg. nummer innehålles i lösningen af ofwanstående.

Post-Scriptum.

Till styrelseledamöter hafwa följande personer erhållit de flesta rösterna: Löjtnant N. O. Hedström 414 röster; Ingeniören J. Johansson 413; qwartersman C. P. Olsson 350; muraren J. P. Malmqwist 318; handl. Gust. Gjertsson 270; fabriksarbetaren N. J. Friberg 263; tapetseraren C. F. Furst 237; sadelmakaren F. Th. Krook 225; trädgårdsmästaren H. Möller 223; hofslagaren A. G. Olsson 200; diskontwaktmästaren B. Paulsson 156; exekutionswaktmästaren B. Swensson 150; eldaren N. Olsson 131; lokomotivföraren H. Högström 121; handl. O. Berggren 95; repslagaren G. Tideman 77; adjunkten C. O. Ruth 65; handl. C. Paulsson 63; urmakaren C. Lejsander 59; ingeniören Lindeberg 54; kopparslagaren A. A. Andersson 52; werkmästaren J. Lindgren 52; kopparslagaren H. Olsson 46; mätaren N. Möller 46; bokhållaren A. Ståhle 40; smeden Martinsson 39; handl. M. G. Andersson 38; inspektor Malmros 36; bundtmakaren C. Swensson 36; banmäst. C. P. Olsson 35; guldsmeden Ekholm 34; stationskarlen W. Bergström 33; qwartersmannen Bonnessen 29; bagaren N. J. Murman 29; guldsmeden Granqwist 28; byggmästaren A. Djurberg 24, byggmästaren C. F. Westergren 24; mätaren O. Olsson 23 och notarien Cederblom 22 röster.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 4. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 11 December. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1868.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

"**Bikupan**", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intrrsjant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är affedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad. Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Malmö.

August Blanches begrafning. Man kan utan twifwel säga, att aldrig någon enskild person i wårt land följts till sitt sista hwilorum af en så stor menniskoskara, som den, hwilken i Söndags ledsagade stoftet af denna rikt begåfwade man till den öppnade grafwen å Nya kyrkogården. Redan tidigt på förmiddagen samlade sig högtidsklädda skaror på de gator och torg, der det wäntade liktåget skulle framgå, och till Ladugårdslandet, der den djupt saknade hade sin wackra och fridsulla bostad, begåfwo sig de paradklädda skarpskyttarna, flera andra corporationer och en mängd af den aflidnes wänner i wagnar — alla för att ansluta sig till den högtidliga procesfionen. Klockan 1 satte sig denna i rörelse. De förstämda trummorna rördes till en sorgmarsch. I spetsen för tåget marscherade twenne afdelningar skarpskyttar under gewär, med fem skarpskyttefanor emellan sig. Likwagnen drogs af fyra swarta hästar i spann, omgifwen af skarpskyttekompanichefer. Den gula ekkistan war höljd af friska blommor och kransar och på hufwudplåten lästes namnet August Blanche, hwaröfwer immorteller bildade namnchiffret A. T. B. Efter likwagnen kommo flera wagnar, hwilka förde den aflidnes slägtingar och några inbjudna wänner. Då denna afdelning af procesfionen hunnit till Kungsträdgården, slöt sig till densamma ett till flera hundra stort antal af riksdagsmän, embets- och tjenstemän, konstnärer, litteratörer, handlande, handtwerkare, m. fl. Icke förrän klockan half 3 framkommo de första lederna till kyrkogården och innan hela tåget war samladt och begrafningsakten kunde taga sin början war klockan 3. Denna akt började med en sorgmarch af Randel, exeqverad af skarpskyttarnes musikkår. Kistan lyftades af wagnen och bars till grafwen af de 10, likwagnen omgifwande, skarpskyttebefälhafwarna. Då liket frambars fälldes fanorna och skarpskyttetruppen skyldrade gewär. Sedan kistan war nedsänkt i grafwen, uppstämdes af musikkåren psalmen 452: "Jag går mot döden, hwar jag går", hwari sångföreningarna och större delen af folkmängden instämde. Kyrkoherden Lindstén, som förrättade jordfästningen, framhöll i ett enkelt, wärdigt och gripande tal den aflidnes stora förtjenster som menniska och medborgare och inwigde stoftet till den sista hwilan bredwid en älskad moder, åt hwilken sonen för 10 år sedan på samma plats beredt ett hwilorum.

Dr Sohlman uppträdde härefter till grafwens kant och uttalade på ett sätt, som wäckte djup rörelse, den hyllningsgärd, som fosterlandet genom sin uppriktiga saknad bringar den bortgångne.

En adreß med 141 underskrifter från frälsebönder under Trollenäs, Trolleholm och Ellinge har meddelats i Snällposten för i går. Adressen utgör en protest mot den wägran om fullgörande af ingångna arrendekontrakter, som på flera egendomar i Skåne egt rum, samt en uppmaning till öfrige frälsebönder att afstå från dylika försök, som äro olagliga och skada dem sjelfwe. Skriften innehåller äfwen ett förslag till säteriegarne att fastställa arrendeafgifterne i kontanter eller spanmål.

"Arbetaren, Tidning för Sweriges arbetare", utgifwen af ordföranden i Göteborgs arbetareförening har nu utkommit i profnummer och anmäles till prenumeration för 1869 med 3 rdr för helt år, ett nummer i weckan, 1: 50 för halfår och 75 öre för qwartal.

Ny industri. För några år sedan anlade hr Jones en fotogénfabrik å Rejmersholm, der stora och dyrbara åbyggnader för nämda ändamål uppfördes. Dessa åbyggnader jemte ångmaskiner, stora jerncisterner m. m. hafwa nyligen inköpts af hr L. O. Smith, som ärnar anwända åbyggnaderna till en fabrik för sprit, affedd till export. Lokalens förändring skall oförtöfwadt börja, och meningen är, att redan instundande wår skall spritexporten kunna börja. I sammanhang med denna affär skall ett bränneri derstädes anläggas för bränwinstillwerkning af sockerbetor efter Champounots metod, sedan det wisat sig att odlingen af nämda wäxt i grannskapet af hufwudstaden lemnar en wida högre inkomst än t. ex. tobaksodlingen, och således erforderlig tillgång på sockerbetor med temlig säkerhet kan påräknas.

Olyckliga följder af spel. I norska "Aftenbladet" läses: När arbetet på Drammen—Randsfjordens jernbana war slutadt och man wißte en lägre uppsyningsman wara i besittning af några hundra spd., dels egna, dels andras penningar, blef han af några samwetslösa kortspelare från Jevnaker och Gran förledd till spel, och härmed fortsattes i flera dygn, tilldeß de spelat af honom alltsammans; då läto de honom gå. Spelet slutade den 12 November kl. 2 e. m.; en half timme senare befans det olyckliga offret för spelarnes anläggning på sitt rum — med afskuren strupe. Den olycklige war en ung man från Swerge, som för något öfwer 2 år sedan ankom dit för att biträda wid jernwägsarbetet. — Spelarna hafwa förr gjort anspråk på att räknas till det förnämsta folket i bygden.

Belöningar. Patriotiska sällskapet har gifwit följande belöningar åt nedanstående personer, alla i tjenst hos hr C. G. Berg på Bostillelund: den mindre medaljen med konungens bröstbild åt hushållerskan Ch. Dahlberg för tjenst i 31 år samt fåraherden N. Olsson för tjenst i 26 år; den mindre medaljen med sällskapets emblemer åt ladufogden J. Nilsson, trädgårdsmästaren F. Scholander och drängen O. Persson som tjenat i 18 år, fårdrängen A. Nilsson i 15 år, samt ryktaren S. Andersson, drängarne A. Persson och S. Persson för 20 års tjenst.

Malmö Arbetareförening.

Uppsummeringen af rösterna till styrelsevalet afslutades i Fredags och resultatet deraf meddelades i förra numret. Förteckningen öfver ledamöterne måste likväl införas under postscriptum, emedan den kom för sent för att kunna intagas i det meddelade valprotokollet, af hvilket den utgjorde fortsättning. Med undantag af en ledamot hafva alla de utlottade blifvit återvalde, och således kommer styrelsen i det hela att bestå af samma personer som förut, nemligen: ordförande skolläraren Carl Forsén, vice ordf. redaktören Björling, sekreterare skolläraren And. Ekeroth och ledamöter: redaktören J. B. Westenius, handl. L. O. Osberg, materialförvalt. N. Nilsson, målaren J. A. Norling, slagt. C. F. Dhejne, vaktm. A. Eriksson, stadsingeniören G. Gustafsson, målaren A. W. Rundqvist, materialvakten J. Hallengren, stadstjenaren J. Andersson, målaren H. Borgström, löjtnanten N. O. Hedström, ingeniören J. Johansson, qvartersm. C. P. Olsson, muraren J. P. Malmqvist, handl. Gust. Giertsson, fabriksarb. N. O. Friberg, tapetseraren C. F. Furst, sadelmakaren F. Th. Krook, trädgårdsmästaren H. Möller, hofslagaren A. G. Olsson samt diskontvaktm. B. Paulsson.

Såsom på annat ställe finnes anfördt, har herr handl Gust. Giertsson afsagt sig förtroendet att vara styrelseledamot; hvarföre exekutionsvaktm. B. Svensson i hans ställe inträder såsom ledamot af styrelsen.

Styrelsens sammanträde den 5 dennes. Från förvaltningsstyrelsen framställdes förslag om tillsättande af föreståndareplatsen vid handelsrörelsen, till hvilken plats, sedan densamma blifvit i tidningarne ledigförklarad, åtta sökander hade anmält sig; bland dessa hade förvaltningsstyrelsen gifvit förslagsrum åt tre, handl. M. G. Andersson, bokhållarne Th. Meisner och L. E. Allbrandt, dock med särskildt förord för den förstnämnde. Ärendet bordlades till nästa sammanträde.

En ledamot hade genom särskild skrifvelse föreslagit, att i stället för de nuvarande komiteerna, hvilka förbereda ärendena för styrelsen, skulle särskilde föredragande för hvarje afdelning inom styrelsen utses, hvilka sjelfve kunde välja inom föreningen lämplige personer till sitt biträde. Sålunda skulle fyra sådana föredragande personer komma att tillsättas, nemligen för uppbörden, handelsrörelsen, byggnaden och för bildning och nöje; denna förändring skulle taga sin början den 1 nästkommande Januari; förslaget bordlades tills vidare.

På framställning af åtskilliga ledamöter beslöt styrelsen, att en skrifvelse skulle till tadsfullmäktige inlemnas med anhållan, att den

---

Ordningsmän i Läslokalen under December månad.

Fred. 11. Sadelmakaren Schönström.
Lörd. 12. Tunbindaren Möllerberg.
Sönd. 13. Auktionsringaren Rosenqvist.
Månd. 14. Skomakaren Rosberg.
Tisd. 15. Skolläraren Sjöbeck.
Onsd. 16. Garfvaren J. P. Andersson.
Torsd. 17. Bokbindaren N. Wirén.
Fred. 18. Repslagaren Tideman.
Lörd. 19. Tobaksspinnaren Brandt.
Sönd. 20. Värdshusidkaren A. Silver.
Månd. 21. Värderingsman Isberg.
Tisd. 22. Smeden O. P. Holmberg.
Onsd. 23. Smedmästaren S. Arvidsson.
Torsd. 24. Skolläraren Orlander.
Fred. 25. Gasverksarbetaren M. Andersson.
Lörd. 26. Lokomotivföraren H. Högström.
Sönd. 27. Bagaren N. Murman.
Månd. 28. Bokhållaren F. Lagerholm.
Tisd. 29. Konstförvandten A. Hellgren.

utanför föreningens festsal varande Gasverksgatan måtte blifva stensatt; derjemte uttrycktes den önskan, att nämnde gata, såsom mycket bred och till och med föreslagen att begagnas som salutorg, skulle i stället på lämpligt sätt planteras med trad, hvarigenom en angenäm promenadplats kunde beredas de kringboende och staden vinna en liten tillökning i försköning.

Sedan arbetet på föreningens festsal redan så långt framskridit, att man antager den blifva färdig under innevarande månad, har man börjat tänka på förberedelser till densammas invigning, hvilken man ansett böra ske så högtidligt som omständigheterna medgifva; fördenskull har styrelsen beslutat att anmoda en af stadens mera framstående personligbeter att hålla ett för tillfället lämpligt festtal, samt att den skulle inbjuda åtskilliga andra såsom hedersgäster vid den blifvande festen.

Genom en af ledamöterne hade en person erbjudit föreningen ett lån af 1,000 rdr på 6 månaders uppsägelse; hvilket, ehuru det för tillfället icke vore af nöden, likväl af styrelsen antogs.

Styrelsens sammanträde den 7 dennes. Till styrelsen inlemnades en skrifvelse af herr Gust. Gjertsson, med tillkännagifvande, att han med denna månads slut ville lemna den befattning, han i egenskap af ordförande för arbetareföreningens förvaltningsstyrelse åtagit sig den 2 sistlidne September för tre månader; samt att han icke kunde mottaga förtroendet att vara ledamot af föreningens styrelse. — Skrifvelsen bifölls.

De enligt förvaltningsstyrelsens förslag tills vidare antagne förändringarne af stadgarne för handelsrörelsen, hvilka finnes anförde i redogörelsen för sistlidne månadssammanträde, har styrelsen beslutat skola upphöra att vara gällande med nästa års ingång, då en nödig omarbetning af stadgarne kommer att ske och underställas föreningen; hvarefter möjliga förändringar föreläggas Konungens Befallningshafvande till stadfästelse.

I sammanhang med det från förra sammanträdet bordlagda ärendet om tillsättande af föreståndare för handelsrörelsen, företogs frågan om bestämmande af dennes lönevilkor, dervid man ansåg förvaltningsstyrelsens förslag icke kunna antagas; föreståndarens lön bestämdes till 1000 rdr årligen samt 5 procent af handelsrörelsens nettovinst, likväl får denna procent icke öfverstiga 500 rdr, derjemte erhåller han fria boningsrum samt vedbrand. Till dess föreståndaren kommer att få bostad i föreningens gård, erhåller han en hyresersättning af 200 rdr per år räknadt.

Genom anställd omröstning blef bokhållaren Th. Mejsner med 17 röster mot 3, hvilka sednare tillföllo handl. M. G. Andersson, antagen att i enlighet med stadgarne vara föreståndare för föreningens handelsrörelse; och skulle hr Meisner genast tillträda befattningen.

De praktiska medlen att höja arbetaren.

III.

Jemnlikhet i egendom och industri; omöjligt. — De wisas sten. — Hwad konkurrens är. — Konkurrense reglerar wärdet. — Att inskränka konkurrensen är att inskränka arbetsförtjensten. — Konsumtion och produktion.

Det falska begrepp om jemnlikhet, som i slutet af adertonde seklet började gripa in uti folklifwet, alstrade hat och afwoghet mot allt högtstående, äfwen rent industriella och ekonomiska ting. Sedan man börjat skaka på den gamla egendomsrätten och sönderskära de förenande banden mellan person och jordegendom, låg det naturligtwis icke långt borta att äfwen anfalla den menskliga produktionen. Icke nog dermed att man wille fråntaga den enskilde rätt att besitta en större jordtorfwa än hwarje annan kunde erhålla; han fick icke heller utweckla en större industriel werksamhet, emedan detta skulle gifwa honom för stor makt i händerna gent emot de mindre arbetarne, som på detta sätt slutligen skulle blifwa slafwar. Likasom derföre all egendom skulle wara gemensam, så skulle äfwen all industri wara gemensam.

Genom gemensamhet i egendom och industriel werksamhet skulle fattigdomen förswinna — ja, hwilken herrlig lösning af ett swårt problem, som i årtusenden likt en mara hwilat tryckande öfwer samhällslifwet? Det hette: bort med konkurrensen; en fattig man kan ju omöjligt komma fram, så länge der finnes någon annan, utrustad med större krafter. Skulle detta icke wara ett skönt jordelif om wi sluppe ifrån allt bråk med den förargliga konkurrensen? Ja wäl, så tänkte frihetshjeltarne i Frankrike. Man hade länge förgäfwes sökt efter de wises sten i konsten att göra guld — ty guld har alltid utöfwat sin tjusningskraft på menniskosinnet — här war den lyckligen funnen i form af nationalwerkstäder, konkurrensens död. Men denna warelse är särdeles seglifwad, det war blott swansen den förlorade och ännu wisar den hufwudet, för hwilket mången ryser tillbaka under det han med längtansfulla blickar tittar upp till de stridsmän, som drogo i härnad mot odjuret och lofwade lycka och wälstånd om man blott kunde förgöra detsamma. Wi hafwa sett att det mißlyckats.

Men hwad är då konkurrens? Med konkurrens förstår man helt enkelt täflan. Denna täflan uppkommer genom olika arbetsskickighet d. w. s. genom att lättast, billigast och till bästa beskaffenhet frambringa en sak eller ett arbete. Då nu en och hwar har frihet att arbeta på det sätt, som för honom är ändamålsenligast, följer häraf att täflan eller konkurrensen måste wara fri. Will man inskränka konkurrensen gör man ett ingrepp i arbetets frihet och dermed äfwen i personliga friheten. Genom arbetets delning uppstår bytet, men om bytet skall blifwa fritt, det är om jag skall kunna tillbyta mig en sak hwar jag finner den, utan afseende på hwem som förfärdigat densamma, måste konkurrensen, wara fri. Ty skulle wi alltid hafwa walet emellan att antingen taga en sak (ett arbete) af en bestämd person, eller att sjelf förfärdiga densamma, så skulle wi i de flesta fall wara twungne att antingen gifwa hwad som begärdes derför eller att helt och hållet afstå ifrån den. Smeden t. ex. behöfwer en klädning, wedsågaren en såg och köpmannen ett fortepiano, och ingen af dem är i stånd till att frambringa dessa ting; alltså är det endast genom byte möjligt att komma i besittning deraf. Wore man nu hänwisad till en person, så måste man betala hwad denne begärde; men derigenom att äfwen andra hafwa dylika saker att erbjuda, så kan man wända sig till desse och således undgå att få betala för dyrt. Sålunda reglerar konkurrensen wärdet. Under den fria konkurrensen, närings- och handelsfriheten, erhåller hwar och en sina förnödenheter på bytets wäg och på det bästa och billigaste sättet. Ty i samma mån som konsumenten efterfrågar en wara, utbjuder producenten densamma; emedan denna afsättning gifwer den sednare medel att för sitt eget behof förse sig med andra artiklar. Det är märkwärdigt huru sjelfintresset skärper producenters och handlares iakttagelseförmåga och gör dem uppmärksamma på den minsta efterfrågan af de mångfaldigt wexlande behofwen och önskningarne. Den fria konkurrensen är arbetets frihet och bytets frihet. Men endast i friheten är någon utweckling möjlig.

Att tillkalla ett skydd mot denna frihet wore detsamma som att hämma utwecklingen och följderna skulle blifwa lika förderfliga för arbetaren, som att borttaga den industriella werksamheten från den enskilde. Den som behöfwer skydd i sin näring för att kunna bestå, han förtjenar icke att bestå, ty det skulle endast kunna skänkas honom på de öfriges bekostnad, hwilka derigenom skulle blifwa hämmade i sin werksamhet. Och hwilken stor felräkning begår man icke äfwen härwid. Man will skydda producenterne, i det man inskränker deras antal, och menar sig derigenom åstadkomma warans billigare pris. Ett arbete är att betrakta såsom en wara och således blir här samma förhållande. Man kan knappt föreställa sig hwarthän det skulle bära åstad, och huru det skulle gå för mängden af arbetare, om näringsgrenarne skulle uteslutande hwila i wissa personers händer. På samma gång konkurrenternas antal förminskas skulle äfwen kundernas eller konsumenternas antal förminskas. Om inom ett wißt område t. ex. 100 producenter bortskaffas, så blifwa der äfwen 100 kunder mindre; ju mindre som produceras desto mindre förbrukas, och det är äfwen tydligt att arbetsförtjensten blifwer mindre.

Det är i grunden en falsk uppfattning att indela menniskorna i producenter (tillwerkare) och konsumenter (förbrukare). Hwarje menniska är tillwerkare och förbrukare på samma gång; det sednare kanske i ännu högre grad än det förra. Hwad arbete en person än må förrätta, så går det hufwudsakligen ut på att tillfredsställa förhandenwarande behof. Snickaren förfärdigar sjelf sina möbler, skräddaren sina kläder o. s. w. men så behöfwa dessa många ting, som de måste förskaffa sig af andra, genom deras arbetsprodukt, och blifwa sålunda konsumenter. Om nu genom inskränkning i konkurrensen priset på warorna stiger i de särskilda yrkesgrenarne, kunna wisserligen inkomsterna i wissa fall blifwa större, men utgifterna ökas i samma förhållande. Ty derigenom att jag måste köpa mina förnödenheter till ett dyrare pris, måste jag äfwen fordra mera för mina egna produkter. Då jag förut förtjenade 300 rdr årligen på mitt arbete, och med denna förtjenst förmådde underhålla min famili, så skulle jag sedan wara nödsakad att för samma arbete taga 400 rdr; men dessa 400 rdr skulle icke räcka längre än 300 rdr förut, emedan allting blifwit dyrare. Således inses, att en inskränkning i konkurrensen eller monopoler för wissa yrken icke skulle wara till någon nytta för arbetaren. Konkurrensens frihet är en nödwändig följd af sjelfhjelpen, emedan konkurrensen ingriper i frågan om wår existens, och en hwar med de medfödda behofwen äfwen blifwit utrustad med arbetskraft, hwilken han eger att fritt använda.

Något om Konsumtionsföreningen i Rochdale i England.

Af de äldre konsumtionsföreningar som blifwit bildade, har den nämnda genom sin ofantliga utsträckning wunnit en wiß ryktbarhet; liksom den genom de sunda principer, hwarpå företaget byggdes, blifwit en mönsterförening för många andra dylika föreningar. Början war temligen oansenlig, och hwem kunde då ana, att föreningen omsider skulle lyckas rädda tusenden fattiga arbetare från nöd och elände. År 1844, efter en kris som medtagit arbetarnes sista små tillgångar, sammanträdde i fabriksstaden Rochdale 28 fattige wäfware och öfwerenskommo, att under namn af Rochdales redbare banbrytare bilda en förening för samfälda uppköp af lifsmedel.

Till detta ändamål sammansköto de hwar och en ett eller twå pence (8—15 öre) i weckan, hwaraf under loppet af ett år bildades ett grundkapital af 23 P. St. (464 rdr rmt). För denna summa uppköptes kontant ett litet lager af sådana waror, som för arbetarhushållet äro oumbärliga, såsom mjöl, kol och specerier samt några färdiggjorda klädesplagg, hwarefter den tarfliga saluboden öppnades. Här utsålde föreningen till sina medlemmar i minut och alltid mot kontant betalning, samt till gångbart pris, de uppköpta warorna och erhöll sålunda sjelf hela den winst, som eljest tillfaller mellanhänderna och minuthandlaren. Den behållning, som uppstod, delades mellan medlemmarne wid utgången af hwarje qwartal. Genom denna fyndiga inrättning medförde sjelfwa utgiften en besparing. Arbetaren köpte sina hushållswaror i föreningens bod till gångbart pris och af bästa beskaffenhet, och wid qwartalets slut erhöll han en betydlig utdelning af winsten, som han kunde använda till inköp af nya andelar i rörelsen.

I början hälsades det nya företaget med smädeord af alla slag; den lilla handelsboden öppnades under hånskratt af den utanför samlade folkhopen och warulagret förklarades icke wara större, än att det beqwämt kunde rymmas på en handkärra. Men med den ihärdighet, som är den brittiska karakteren egen, fäste sig de Rockdaleska wäfwarne mer och mer wid sitt werk, wårdade det med en trohet och hängifwenhet, som wäxte i samma mån som de anfall för hwilka det war utsatt. Wäl afföll en och annan, men de återstående woro så mycket ståndaktigare. De egnade sig helt och hållet till företagets tjenst; de beswarade twifwelsmålen med fakta, gäckeriet med siffror; de fullkomnade sitt företag genom att utsträcka det till allt flera grenar af den menskliga werksamheten, och de fäste slutligen alltmera wigt wid den moraliska sidan deraf.

Med sådana wapen besegras allt motstånd. Gäckeriet lemnade rum för förwåning, denna åter för aktning och beundran. Tillförsäkrad en jemn afsättning gjorde handelsrörelsen förträffliga affärer; allmänheten strömmade i mängd till "den eländiga lilla boden", der man fick de bästa waror för gångbart pris och antalet delegare i föreningen wäxte i otrolig grad.

Behållningen fördelas qwartalswis enligt följande grunder: 5 % på hwarje aktie, 10 % till reservfonden och 2 ½ % till "uppfostrande ändamål," hwarefter resten fördelas mellan medlemmarne i förhållande till den summa, för hwilken hwar och en gjort sina uppköp.

Winsten kan äfwen få innestå såsom afbetalning på nya, sålunda gradwis bildade aktier.

Som föreningsbodarne tillhandahålla alla för arbetaren och hans hushåll erforderliga waror, utgifwes i dem större delen af arbetarens årliga inkomster, hwilket förklarar att beloppet blir ganska betydligt och den utdelade winstandelen jemförelsewis ansenlig.

Hwarje medlem af föreningen erhåller en liten bok, innehållande grundreglorna för föreningen hwaraf följande må anföras:

"Söken", heter det bland annat, "hos de personer I skolen wälja till era styresmän och förwaltare, icke rikedom eller utmärkelse, men oswiklig heder, klart förstånd och praktiskt förmåga.

Gifwen ingen medlem mer än en röst i rådslagen, ehwad andel han eger i den samfällda förmögenheten.

Låten flertalets röst wara den bestämmande i alla frågor rörande styrelsen.

Öfwerwaken noggrannt penningeangelägenheterne och straffen bedrägeriet, så snart det blifwit bewisadt, genom att ögonblickligen utstryka den brottslige ur föreningen.

Öfwergifwen aldrig grundsatsen att köpa och sälja kontant.

Framkallen ej motstånd, men frukten det icke, när det sjelfmant inställer sig.

Wäljen till edra styresmän endast sådana personer, för hwilka I kunnen hafwa fullt förtroende och gifwen dem sedan detta förtroende obetingadt och helt."

Resultaterna af föreningens werksamhet hafwa warit alldeles förwånande och utgöra ett kraftigt bewis på, att der samwerksamhetsidén går ut på förbättrandet af arbetarens ekonomiska ställning, der uppkommer äfwen denna moraliska och intelligenta hållning bland arbetarne i allmänhet, som göra dem aktade i samhället. Under den trasiga rocken kan klappa ett lika ädelt hjerta, som under den guldbroderade fracken; men fattigdomen och nöden kan krossa och förslöa det ädlaste hjerta. Rädda nödens barn från fattigdomens och förtryckets bojor, och de skola uppblomstra till kraftiga och werksamma medborgare.

Wi uppskjuta till ett annat tillfälle att meddela några statistiska uppgifter öfwer Rochedalsföreningens utweckling.

Utrikes och Inrikes.

Från England berättas, att det liberala partiet wid nu pågående parlamentswal, haft en swår kamp att bestå, samt i många grefskap blifwit besegradt af de konserwatiwa. Detta motstånd tillskrifwes presterna, hwilka agitera emot engelska statskyrkans afskaffande i Irland. De excesser, som wid walurnorna blifwit begångna, skildras såsom öfwerträffande dem i Amerika, ehuru man här, i stället för rewolwer, endast begagnade stenar och bouteljer, för att bombardera hwarandra. De liberala hafwa likwäl wunnit en betydlig öfwerwigt.

I Italien låter stämningen ånyo krigiskt. Till ett republikanskt sällskap i Turin har Garibaldi sändt ett bref, hwari han säger: "måtte den dag snart randas då striden åter bryter lös. Jag hoppas då wara ibland eder. Så länge jag lefwer, tillhör jag eder!"

Påfwen har nu låtit afrätta dem, som förlidet år sprängde i luften en kasern i Rom. Denna åtgärd har wäckt mycken owilja i hela Italien, och har man uppsatt en protest häremot, hwilken winner talrika underskrifter bland alla samhällsklasser.

Hertig Josef af Sachsen-Altenburg, hertiginnans af Dalarne farbroder, afled den 24 Nov. på Altenburgs slott.

En korrespondent meddelar några detaljer af intresse rörande den nyligen aflidne baron James Rothschilds personlighet och enskilda lif. "Wi kände honom — säger korrespondenten — såsom en man, den der egnade hwarje dag af sitt lif åt affärer; han war aldrig frånwarande från kontoret, eller rättare: banken. Detta runda, grå hufwud och dessa stora, runda ögon woro wälbekanta för hwarje parisare, som hade något med affärer att göra, och ingen främling af någon betydenhet har på många år passerat Paris, utan att se baron James Rothschild. I synnerhet war han wäl känd af Englands aristokrati och stod på mycket förtrolig fot med många af deß medlemmar. Baron Rotschild war deßutom känd af oß för sina många barmhertighetswerk och såsom en köpare af taflor och antiqwiteter af alla slag. Hans lif war wäl knappast hwad man kallar lyckligt, försåwitt icke endast och allenast kärlek till penningar kan utgöra en ersättning för hwarje annat nöje. Ända till för kort tid sedan började han sin dag med att ringa på den ena af sina lektörer, som för honom läste de engelska tidningarne, under det att hans kammartjenare klädde och rakade honom. De politiska och financiela nyheterna wille han ha relaterade i så korta ordalag som möjligt. En andra lektör föreläste för honom nyheterna ur de franska och tyska tidningarna. Från det ögonblick han lemnade sitt rum, war han ständigt omringad af sina söner och några af de förnämsta bokhållarne i hans bank, hwilka framställde frågor och mottogo förhållningsorder. Snart efter sedan börsen hade öppnats, började hans wexeluppköpare ankomma med noteringar, hwilka baronen såg på, och ofta gaf befallning om att köpa eller sälja, synnerligen då det rörde italienska papper, i hwilka huset war mycket intresseradt. Folk af alla slag aflade besök dagen i ända, och rapporter och bref aflemnades till chefen. Det fanns ingen hwila för denna själ; siffror och penningar — mera siffror, mera penningar. Wid bordet wißte han icke hwad han åt, och betjenterna påminte stundom baronen om att han hade glömt dricka win eller att smaka de rätter, som stodo framför honom. Han kunde knappast någonsin se en teaterpjes eller njuta af en opera, ty alla hans tankar woro upptagna af penningar. Att han egde konstskatter, det wißte han, men han hade ingen tid att se på dem. Trots all sin rikedom war han i småsaker mera njugg än mången fattig; penningar medföra liksom fattigdomen, sina wissa abnormiteter. Baronen brukade korrespondera med husen i London på hebreiska. Liksom andra framstående medlemmar af denna berydtade familj kunde han utan penna och papper och med beundranswärd hastighet uppgöra financiela kalkyler.

I Förenta staterna, der såsom bekant ämbetsmännen wäljas för endast kort tid, kommer man mer och mer till insigt om, att på det sättet fältet lemnas öppet för alla slags intriger och uselhet, hwadan man önskar att åtminstone wissa ämbetsmän hädanefter måtte utses för längre tid. Det amerikanska folket wäntar ock af Grant, att han skall genomdrifwa "en rensning inom ämbetsmannaklassen och en grundlig reaktion mot den fruktanswärdt öfwerhandtagande korruptionen". Som det nu är i Amerika, begagnas de wigtigaste ämbeten wäsendtligen såsom lön för gjorda partitjenster, under det att man endast fäster mindre afseende wid den personliga dugligheten och hedern, och ämbetsmännens ställning är så osäker, att de starkt frestas till att sörja för sin framtid genom att bedraga staten och kommunen, medan det icke finnes i den dom, som den allmänna meningen fäller öfwer ett dylikt beteende, någon tillräcklig motwigt mot denna frestelse. Det har blifwit ett allmänt talesätt i Förenta staterna, att ett ämbete är ett lätt, snabbt och wanligen strafflöst sätt att förwärfwa sig förmögenhet på det allmännas bekostnad. För republiken ligger häri en kräfta, som det skall behöfwas läkarens fasta mod och säkra hand att skära bort.

Breflåda.

W. S. U. F. Arbeiderens Redaktion, Köpenhamn. På det hjertligaste tacka wi er för skrifwelsen. Er werksamhet för arbetarens upplysning och sociala lyftning har redan förwärfwat er både tacksamhet och aktning; det kan derföre för oß, som ännu äro nybörjare, icke wara annat än på det högsta glädjande, att den wäg wi slagit in på funnit en wänlig uppmuntran från er sida. Det mål som föreswäfwar oß är stort och ädelt, och wi känna alltför wäl, att det fordras förenade krafter för att ernå detsamma; med glädje och tacksamhet mottaga wi derföre den hand som bjudes oß till stöd. Wi hafwa sändt er det önskade — "det wille glæde os att kunne knytte os sammen til hinanden; vi arbeide til et og samme Maal"!

Nils Nilsson B. & L. Det har dröjt något med wårt swar till följd af hwarjehanda bestyr. Emellertid hafwa wi nu afsändt det begärda. Tack för skrifwelsen Wi skola uppbjuda alla wåra krafter, för att kunna motswara billiga fordringar. Det är för arbetarens, för folkets sak wi wilja kämpa.

Prenumerant på "Odalmanen". Under det wi återsända edra båda skrifwelser, få wi härmed förklara, att dylika uppsatser icke kunna erhålla rum i "Bikupan." Wi wilja icke blanda oß uti det öfwerklagade förhållandet; utan är det bäst att ni hänwänder er direkt till personen och i godo uppgör saken. Är ni en wän af "Bikupan" såsom ni låtit förstå, skall ni lätt finna att deß tendens icke går åt det hållet, som ifrågawarande uppsatser utpeka.

Menniskan spår, men Gud rår!

Pennritning af Mbs.

Öfvers. för Bikupan.

Har du någonsin, min käre läsare, blickat in i en vredgad mans öga? Det är liksom en dimma, som lägger sig öfver pupillen, då de vilda passionerna martera hans sinne med sin brännande gissel. Så är det äfven med hafvet, när stormens vilda andar piska de fradgande böljorna. Då ryker en dimma öfver hafsytan, som suckar och våndas under en makt, hvilken är starkare än detta element och tvingar det att lyda sin vilja; den suckar och våndas, liksom ett af synd och sorg nedtryckt hjerta, och barmen häfver sig så att skeppen krossas dervid.

En sådan nästan ogenomtränglig dimma hvilade öfver Vesterhafvet en kall Decemberdag. Storm och oväder for rytande öfver land och haf; skogens bladlösa jättar bräcktes som rör; och hafvets träd, de högresta masterna, måste böja sina stolta hufvuden mot djupet och mottaga dopet till döden af de rytande vågorna; under det att stormen sjöng en svanesång, som öfverröstade de menskliga offrens ångestrop.

Det dröjer säkerligen länge innan denna Decemberstorm förgätes. Många ömma hjertan funnos som klappade af längtan vid tanken på de kära anhörige, hvilka väntades åter till sina hem från fredliga vikingafärder öfver det förrädiska djupet. Små oskyldiga barn hemväntade en älskad fader och arbetade på anspråkslösa gåfvor för att dermed glädja honom på den stundande julaftonen. Och, hur blef ej deras hopp sviket! Huru många af dem blefvo ej under de glada juldagarne iförda sorgkläder af en gråtande moder, som meddelade dem det förkrossande budskapet:

"Göm din julgåfva, far kommer aldrig mer tillbaka!"

Vill du, min käre läsare, följa med till Vesterhafvet? Der är strandauktion. En mängd menniskor äro församlade för att köpa qvarlefvorna efter stormens härjningar. Mången bekymrad blick sändes ut öfver hafvets yta, hvilken ännu suckar under stormens herravälde. Oförmodadt varseblifver man en präktig skonare, hvilken under kampen med de rasande elementerna, drifves mot strandens klippor. Man är öfvertygad om, att den skall förlora det farliga spel mellan lif och död, som tagit sin början. Men den raske seglaren har säkerligen lyckan om bord. Se hur käckt och lätt den manövrerar; se hur den flyger och dansar bland de vilda bränningarne — nu är den lyckligen öfver grundet igen — den är räddad! Ja, visst har den vackre svenske skonaren lyckan ombord. Betrakta blott kaptenen, der han står vid rodret — ser han ej ut som sjelfva lyckan? Så manlig, så lugn, och en glädjestråle lyser ur ögat. Men så skall han ju stå brudgum i Göteborg på sjelfva julaftonen — han måste hafva lyckan med sig. Bredvid honom står en man, som ej har tycke af lyckan, men han för den likväl med sig i form af en portfölj, fylld med värdepapper, lika goda som guld, hvilket han förvärfvat under möda och arbete. Efter många, långa år, tillbragta i Kalifornien, återvänder han nu till fosterlandet, för att i ett lyckligt hem fira barnens fest Hans hjerta är liksom fastgrodt vid skatten. Ser du hur han trycker handen mot bröstfickan, liksom han ville försvara sin egendom mot giriga fienders lystnad. Nu, i farans stund, tänker likväl ingen på jordiska egodelar. Hvar och en är sysselsatt med att uppgöra räkenskap med den store Redaren deruppe, för att ej vara oberedd, om resan skall sluta i den sista vinterhamnen.

Lätt, raskt och dristigt kämpade den vackra skonaren med den frustande stormen. Som en rask yngling, hvilken simmar, dyker, och derpå åter reser hufvudet öfver vattenytan, skakande de våta lockarne från ansigtet, samt leende åt den hotande faran, så simmar och dyker äfven den bräckliga farkosten, dansande framåt mellan de brusande vågorna.

Med lättare hjertan skådade folket från stranden ut efter skeppet, som allt mer och mer försvann. De flesta af den stora hopen aflägsnade sig, men en liten flock stannade qvar, för att öfvertyga sig att skonaren undgått en befarad undergång. På en gång vändes stäfven ånyo mot land, sökande döden bland sandbankarne. Den första och andra passerar den lyckligt, men mot den tredje stöter den så våldsamt, att hela tacklingen störtar öfver bord.

Onsd. 30. Svarfvare Gellström.
Torsd. 31. Sadelmakaren O. Nilsson.

Båtar utsattes genast från stranden, men manskapet var för fåtaligt — de flesta vägrade att våga lifvet för främlingar. Efter flera fåfänga försök lyckades det slutligen några behjertade män att rädda manskapet; endast kaptenen och guldgräfvaren saknades. Den förre, berättade besättningen, hade blifvit ihjälslagen af en nedfallande spira, och den sednare hade försvunnit i djupet, vid försöket att rädda sig i en utsatt jolle. Man måste söka land, emedan skeppet sprungit läck.

Då hafvet några dagar derefter åter blef lugnt, gick man ombord på vraket och fann på däcket kaptenens nakna lik; penningar, papper, allt var borta. Hvem hade plundrat liket? Hvem hade fastbundit honom vid skeppet, så att han ej kunde flyta bort derifrån? Ingen visste det. Några dagar derefter blef han jordad i byns kyrkogård med alla sina glada förhoppningar.

Dagen efter begrafningen ankom en ung, allvarlig man till prestgården och bad om tillåtelse att öppna grafven, för att se den döde.

"Hvad rätt har ni till er begäran?" frågade presten.

"Den rätt, som min syster gifvit mig," svarade han. "Hon var förlofvad med den svenske sjökaptenen, hvars skonare för några dagar sedan led skeppsbrott här på kusten. Hon kan ej fatta sin olycka och har derför gifvit mig i uppdrag att förskaffa sig visshet genom att undersöka grafven."

Den begärda tillåtelsen erhölls.

Förmiddagen efter denna förfärliga storm vilja vi blicka in uti en snygg och treflig kammare i Göteborg. En gammal och en ung qvinna äro fördjupade i ett lifligt samspråk.

"Icke sannt, tante, det här blir den gladaste jul, som jag någonsin upplefvat", sade den yngre med ett strålande uttryck i sitt vackra ansigte. "Otto kom i går och Gustaf, min egen käre Gustaf, anländer i dag. Tror du inte att han blir hänryckt öfver min vackra brudklädning, isynnerhet då han får veta, att jag sjelf har sytt den? Snälla tante, säg, blir det ej den gladaste jul man kan tänka sig? I dag Gustafs hemkomst, i morgon bröllop, och i öfvermorgon gå vi i kyrkan, för att nedkalla Guds välsignelse öfver vår förening. Tror du inte, att jag är den lyckligaste flicka i verlden?"

"Gifve Gud att det må blifva en glad jul, så glad, som du föreställer dig den."

"Att den må blifva?" invände Karolina frågande. "Det finnes ju intet tvifvel. Gustaf skref ju från Hull, att han säkert skulle komma hem den 23:dje, och då kommer han. Du skall inte frukta för stormen i går — Gustaf är en god sjöman och stormen kan inte göra honom någon skada."

"Hvad du pratar, kära Karolina? Kan en sjöman, han må vara aldrig så duglig, kufva stormen och stilla hafvets våg?"

"Ja, det tror jag att han kan. En man med en kraftig vilja kan till en del kufva stormen och stilla böljorna. Derför är jag aldrig rädd för Gustafs skull; äfven i det hårdaste väder har han aldrig mistat så mycket som ett tåg."

"Hvarifrån har du fått detta förfärliga mod? I sanning förfärligt, emedan du ej har det af Gud. Med ett sådant onaturligt öfvermod måste du duka under, om stormen en gång härjar ditt hjertas lustgård med sin kalla ande. Lär dig att ödmjukt böja dig under Guds vilja, och lita ej allt för mycket på din egen kraft."

"Stormen tillintetgöra mig? Nej tante, dertill är jag alltför stark och modig. I min barndom berättade Otto för mig, att mitt namn, Karolina, betydde den behjertade. Jag fattade förkärlek för denna uttydning och ville gerna göra en verklighet af densamma. Sedan dess har jag omsorgsfullt undertryckt hvarje känsla af förskräckelse, och i detta ögonblick tror jag mig förtjena det namn, som mina föräldrar gifvit mig. Stormen skall ej så lätt krossa mitt hjerta. Men se, der kommer Otto. Han ser inte synnerligen glad ut. Det är ett bedröfligt ansigte för en bröllopsfest."

Med dessa ord sprang hon ut för att välkomna sin älskade broder, och återkom straxt derefter, sökande med sitt glada skämt bortjaga hans dystra tankar.

"Men se, tante, så olycklig han ser ut, och i går strålade han af glädje. Jag tror han är svartsjuk på Gustaf; när jag talade om honom, så blef han ännu dystrare. Du skall vara glad, Otto! Ack, i morgon är det min bröllopsdag. Kom och se på min brudklädning. Jag har sjelf sytt den."

"Stackars syster! tala inte så — du krossar mitt hjerta."

"Såå, talar du nu också om krossade hjertan. Det är andra gången i dag, som jag hör dylika dumheter. Kanske det är en komplott emellan tante och dig för att skrämma mig. Men det är endast svaga hjertan, som låta skrämma sig, och mitt hör inte till dem."

"Arma syster!" utropade den unge mannen. "Starka hjertan böjas ej, men de krossas när stormen kommer — och den är kommen."

Med en blick af till hälften förvåning till hälften förskräckelse såg Karolina upp på sin broder, som fortsatte, i det han vänligt lade sin arm omkring hennes lif:

"Ett telegram har medfört den sorgliga underrättelsen, att Gustafs fartyg förlist vid Jutlands kust. Manskapet är räddadt, men Gustaf saknas. Gud hjelpe dig i sorgen, arma syster!"

De sista orden kunde den arma flickan ej uppfatta; hennes hufvud hade sjunkit ned mot brodrens skuldra, hennes starka hjerta hade nästan upphört att slå, och det dröjde länge innan hon genom de bekymrade anförvanternas förenade omsorger kunde återbringas till lifvet. Ändtligen uppslog hon åter ögonen, hvarefter hon bad Otto upprepa den förfärliga underrättelsen. Med ett onaturligt lugn afhörde hon den, derefter dolde hon ansigtet i sina händer och snyftade som en förtviflad. Plötsligt reste hon sig häftigt, borttorkade tårarne samt utropade: "Nej Otto, det är inte sannt! Gustaf kan inte vara död. Det vore allt för hårdt. Gud kan inte pröfva mig så förskräckligt. Jag vill inte tro det. Ett ögonblick öfvergaf modet mig, men nu är min svaghet försvunnen. Broder, res till Jutland — skaffa noggranna underrättelser — kanske han ligger sjuk — död är han inte — kanske att skeppet har strandat — skaffa mig underrättelser från honom. — Säg vill du?"

Otto reste och var borta en vecka. Under denna tid visade Karolina ett fullkomligt lugn; hon grät åtminstone ej så att hennes moderliga slägting såg det. En afton i skymningen tog hon plats på en pall vid den gamlas fötter, fattade mildt hennes hand under det hon sakta hviskade:

"Sådan blef alltså min gladaste jul! Nu förstår jag dina ord om starka hjertan, som kunna krossas af stormen. Mitt hade nära brustit, men jag har kraftfullt kämpat mot den fruktansvärda verkligheten, att Gustaf är död och att jag aldrig mer skall få återse honom. Jag har kämpat, och kämpar ännu — mitt hjerta skälfver — men Gud har gjort mig stark i sorgen, och jag hoppas att med lugn kunna afhöra det budskap, som Otto för med sig, då han kommer tillbaka."

Kärleksfullt tryckte den gamla hennes tårdränkta ansigte emot sitt bröst, i det hon svarade:

"Tack, min flicka, för dessa ord. Jag har sett din kamp; jag har varseblifvit hur du söker tröst och den sanna styrkan under motgången. Nu vet jag att du kan bära ditt kors, och att min lilla Karolina i sanning kan kallas för den behjertade."

Dagen derefter anlände Otto.

"Har du sett Gustaf?" frågade den arma flickan.

"Ja, jag har sett honom, men han kunde ej se mig mera."

"Då har du intet budskap, ingen helsning till mig?"

"Jo här," svarade han, medan tårar skymde hans blickar, och lade en vacker ljusbrun hårlock i hennes darrande hand. "Här är en helsning från grafven!"

Menniskan spår, men Gud rår!

(Insändt).

Charad.

Mitt första ropar mången gumma,
Då med ett p förökt mitt andra
Är rikligt njuten utaf far,
Och gjort den stackarns läppar stumma
Samt vägen, som från krogen drar,
Så smal och svår att hemåt wandra.
Mitt tredje bland pronomen täljes.
Mitt fjerde smakar af latin.
Uti mitt hela elden dwäljes;
Men när den bryter bojan sin,
Det står med lagrens krona krönt
Och gnistrar, flammar "rysligt skönt."

Ave.

Uttydning till charaden i föreg. n:r: Sillsalat.

Blickar i Tittskåpet.

Distraktion. Folkets Avis meddelar följande historia från Köpenhamn: Här om natten kl. omkring half 2 satte sig en herre i en droska på Gammeltorv och lät köra sig till Fredriksbergs allé. Då han kommit hem och klädt af sig, upptäckte han att han i droskan glömt ett större paket, i hwilket flera saker af stort wärde woro inlagda. Hastigt klädde han på sig igen och gick åt staden till för att uppsöka droskan. Ungefär wid obelisken mötte han åkdonet, hwilket han lyckligtwis kände igen på hästen, som war af "Knapstrupracen". Paketet låg riktigt qwar i droskan, utan att det observerats af twå herrar som stigit upp wid Fredriksbergsgatan för att bli beforbrade till Fredriksberg. De bjödo den af trötthet pustande herrn att åka med och för andra gången stannade droskan utanför hans bostad. Här satte wår man pince-nez'n på sig och sade: "Farwäl och tack för åkningen;" och hoppade ur droskan. — "Er hatt!" ropade den ene af herrarne till honom. "Ah, stor tack! Jag trodde att jag tog på mig hatten, när jag satte näsklämmaren på mig. Farwäl!" — "Ert paket!" skrek den andra herrn efter honom. — "Ah, tusen tack, det hade jag så när glömt för andra gången, och det hade warit bra ledsamt, ty jag skall resa i morgon bittida och ha paketet med mig. Farwäl! farwäl!" — "Halloh!" skrek hästkrakens egare, "ni glömde wißt också att ge mig lite dricksspengar." — "Ja, det war sannt, men jag har icke annat än engelska penningar" sade herrn och gaf honom ett silfwermynt: — "Tackar ödmjukast, det är för resten en god dansk mark", swarade körswennen. "Ah, nu kommer jag ihåg, jag har wexlat bort mina engelska pengar". — Huruwida den lärde herrn kom att resa på morgonen är ganska twifwelaktigt, i hwilket fall som helst har han säkert glömt att taga paketet med sig.

Staden Grenna skildras i bref till Norrköpings tidningar sålunda:

Ack, hos oß skall ni finna allt godt, som ni möjligt kan önska!
Se blott på, hur wårt stortorg sig ter i den wackrast grönska,
Och små får
Och wälgödda grisar
I idylliskt lugn der gå;
I deß spår
Sig borgmästar'n wisar
Och betraktar nöjd de små!

Ja, wårt Grenna helt wißt är en himmel i smått uppå jorden,
Och med tolfhundra själar hon oxhandel drifwer i norden.
Med en krog
Och sex garfwerier,
Och en wälwis stadsfiskal,
Samt en skog
Med lönnbrännerier,
Dolda mellan björk och al.

Men det war wäl för mycket längesedan

Furstligt nöje. Under sommarens lopp har ryska kejsaren företagit en resa i Tyskland för sitt höga nöjes skull och derom berättas, att man warit nödsakad att widtaga större försigtighetsmått för att skydda hans dyrbara lif. På resan till en stor jagt i Darmstadt afsändes ett lokomotiv före tåget, i händelse man genom att spärra banan skulle trakta efter hans lif; ett detachement soldater jemte polischefen omgaf honom ständigt; en lifkosack red dag och natt omkring villan, hwilken han bebodde; på alla jernwägsstationer i närheten funnos polisspioner och wid Darmstadts en hwithårig gubbe af bepröfwad trohet. Under sådana förhållanden är det i sanning ingen afundswärd lott att wara regent.

Ett husförhör i frågor och swar.

— Hwaraf består samhället? Af storpratare och prenumeranter.

— Hwaraf lefwer du och hafwer din warelse? Af prenumeranter.

— Hwarmed uppfödas prenumeranter? Med hackelse, påströdt af ett och annat.

— Hwarmed ryktar du dem? Jag stryker dem med en pennfjäder om munnen.

— Huru beter du dig mot wederbörande icke prenumeranter? Dem gißlar jag med skorpioner.

— Hwad winnes dermed? Nya prenumeranter.

— Men om födan icke skulle smaka i längden, huru hjelper du det? Jag söker att undanskaffa all annan föda.

— När är du sjelf mätt? När solen går upp i wester.

— Hwad är sanning? Det wet jag icke.

— Hwarföre wet du det icke? Emedan det icke roar mig.

— Hwad roar dig då? Prenumenranter och kannstöperi.

— Hwad är menniskans bestämmelse? Prenumeration.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 5. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Fredagen den 18 December.** | **Malmö,** B. Cronholms boktryckeri. | **1868.**

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Prenumeration å Bikupan

mottages för år 1869, och behagade de ärade prenumeranterne så fort som möjligt anmäla sig: emedan derigenom en betydlig lättnad i distributionen af tidningen uppstår. Det betydliga antal prenumeranter tidningen lyckats tillwinna sig under den korta tid, som den utkommit, bewisar att den är till nytta för arbetaren och isynnerhet för medlemmar i Malmö arbetareförening; redaktionen will af alla krafter söka att göra Bikupan fortfarande förtjent af denna uppmuntran från prenumeranternes sida, och får tillika härmed frambära sin tacksamhet till alla dem, som hittills understödt densamma. För öfrigt hänwisa wi till prenumerationsanmälan i annonsafdelningen.

Redaktionen.

Predikotnr.

4 Söndagen i Adventet.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteret Generalens hage.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.

Bibelförklaring kl. 5 och Kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

Minneslista för weckan.

Malmö Sparbank hålles tillsluten till den 8 Januari.

Lörd. d. 19 kl. 10 f. m. sammanträde i Stehag med borgenärerna i Anders Påhlssons i Wättferöd konkurs.

" " kl. 10 f. m. auktion på diverse å Malmö citadell.

" " kl. 11 f. m. sammanträda Hushållningssällskapet å residenssalen i Malmö.

" " kl. 7 e. m. sammanträder Malmö Arbetareförenings Styrelse.

" " examen med eleverna wid Tekniska skolan.

Månd. d. 21 kl. 10 f. m. auktion efter afl. Ryttmästerskan Ljung i Materialförwaltare Nilssons gård, hörnet af Östergatan och Gertruds gränd.

Tisd. d. 22 kl. 11 f. m. auktion å fabriksidk. C. G. Gundbergs konkursmassas fastighet, gammalt N:o 824 litt. F. och 825 litt. G. wid Lilla Qwarngatan.

" " kl. 12 midd. auktion å afl. Häradshöfding Gjertssons konkursmassas hus N:o 7 Östra förstaden.

Onsd. d. 23 kl. 10 f. m. auktion å Timmergesällen Jöns Johnssons fastighet, N:o 39 Södra förstaden.

" " kl 7—10 e. m. utlånes böcker i Malmö arbetareförenings läslokal.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45′ f. m., **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m.

Nästa nummer af Bikupan utkommer om Torsdag morgon kl. 9.

Malmö.

Stadsfullmäktige hade den 14 dennes sammanträde, hwarwid följande beslut fattades: Reglementet för sjukwården undergick sista behandlingen och antogs med några förändringar. Hamndirektionen bewiljades decharge för 1866 års förwaltning, oaktadt revisorerna gjort några anmärkningar emot densamma. En af hr J. Andersson gjord ansökan om att på wissa wilkor få öfwertaga stadens skjutsinrättning remitterades till Drätselkammaren. Åtskilliga jordegares klagomål öfwer Bulltoftawägen remitterades till byggnadsnämnden. Beslut fattades, att magistratens förslag till utgifts- och inkomststat skulle så snart det inkommit tryckas. Det fastställda reglementet för fattigwården inlemnades från Landshöfdingeembetet. Walet till ledamöter i den nya fattigwårdsstyrelsen uppsköts till deß den nuwarande hunnit förrätta kretsindelningen. Till sist företogs wal till revisorer samt ledamöter i de underordnade styrelserna.

Genmäle. En insändare i Malmö nya Allehanda för i Onsdags har tagit sig för att "undra" öfwer ett fel, begånget i arbetareföreningens handelsbod, men wi "undra" ännu mer öfwer insändaren. Hur kan en "observant", som will anses för klok, inbilla sig, eller rättare andra, att, derföre att ett fel en gång sker, det sedan skall upprepas för hwar tredje person, som infinner sig i boden; och hur kan en person, som har den ringaste idé om handel och känner reglementet för föreningens handelsrörelse, föreställa sig, att förlusten skall drabba föreningen? Will föreståndaren ej se efter betjeningen, utan låter sådant passera, så blir det han sjelf, och icke föreningen, som får gällda skadan. Deßutom "undra" wi om ej insändaren härwidlag begått det största felet, då han endera sjelf erhållit eller sett annan person wid wexel erhålla för mycket tillbaka och ej, hans pligt likmätigt, återlemnat differensen. För öfrigt är styrelsen säkerligen tacksam för underrättelsen, och skall i detta fall, såwäl som i många andra, widtaga behöfliga förbättringar.

Ekonomiskt. Justitiestatsministerns berättelse om inteckning och lagfart, utsökningsmål och bysättningar för år 1866 gifwer följande wid handen: inteckning i fast egendom har under årets lopp blifwit bewiljadt för 50 millioner rdr, samt förnyad för 51 millioner, eller tillsammans för något öfwer 102 millioner, samt dödade för nära 14 millioner. Fast egendom har under samma tid blifwit lagfaren för nära 91 millioner rdr. Antalet lagsökningar hafwa uppgått till 79,200, hwarigenom till betalning ådömts 17 1/2 millioner. 1865 woro lagsökningarna 81,763 med ett ungefärligen lika wärde. 364 hafwa warit bysatta, af hwilka 355 män och 9 qwinnor, endast 14 woro wid årets slut qwarsittande.

Rättelse: I förra numret af "Bikupan" under Malmö, första spalten och 7:de raden har ordet Stockholm blifwit uteglömdt; bör heta: å Nya kyrkogården i Stockholm.

Wid löneregleringen med Hößna pastorat har Reg: forklarat, att mot erläggande af de bestämda löneafgifterna, betalning för de särskilda tjensteförrättningar skall upphöra. Begäres förrättning utom kyrkan eller prestens hemwist, är han berättigad att blifwa hämtad med skjuts, dock, i fråga om sockenbud, endast så wida den som påkallar biträdet eger häst.

Brudgåfwa. Sjutton framstående män i Stockholm, med öfwerståthållaren Bildt i spetsen, hafwa inbjudit till en friwillig insamling för att åstadkomma en nationalgåfwa åt Prinsessan Lowisa wid hennes snart förestående giftermål. Planen är att snillets arbete skall förenas med händernas, för att deraf bilda ett kärt minne af hwad fosterlandets söner i detta hänseende kunna åstadkomma. Ett dyrbart bokskåp skall nemligen förfärdigas, samt fyllas med werk af nordens förnämsta snillen. En wacker gåfwa åt Sweriges dotter, som skall bewara minnet af hennes barndoms hem.

Fanjunkare Fricks rånare har wid hållen ransakning erkänt sitt brott, men tillika andragit till sitt förswar, att husbonden sjelf ej i så ringa mån war orsak dertill, då han bjöd honom på ej mindre än sju supar, hwaraf han blef berusad. Målet är beroende af hr Fricks tillfrisknande.

Malmö Arbetareförening.

Styrelsens sammanträde den 12 dennes. Det bordlagda förslaget om tillsättande af fyra ordförande eller föredragande i styrelsen för de särskilda komitéerna företogs till behandling; hwarwid följande beslut fattades: styrelsen wäljer en ordförande för hwarje komité; dessa ordförander utses bland styrelsens ledamöter; de öfriga ledamöterne i de särskilda komitéerna föreslås af ordförandena och antages af styrelsen; förwaltningsstyrelsen skulle hädanefter benämnas handelskomitéen. Med afseende på denna sednare förändring, som ingår i reglementet för handelsrörelsen, kommer ärendet att föredragas för föreningen wid nästa allmänna sammanträde.

Wal af de särskilda komitéerna kommer att ske under denna månad, och tillträda ledamöterne sina befattningar nästa Januari månads början. Till ordförande i handelskomitéen efter handl. Gust. Gjertsson utsågs löjtnant N. O. Hedström.

Från handelskomitéen hade inkommit skrifwelse om åtskilliga lokaler, hwilka blifwit åt föreningen erbjudne för den tillämnade inredningen af ytterligare en handelsbod i westra delen af staden, och blef skrifwelsen remitterad till byggnadskomitéen, som öfwer de nämnda lokalerna afgifwer utlåtande.

Sedan wid handelskomitéens sammanträde den 15:de dennes såwäl handl. M. G. Andersson som herr Gust. Gjertsson utträdt ur nämnda komité, består den numera af följande personer:

Löjtnanten N. O. Hedström, ordförande, handl. O. Berggren, vice ordförande; ledamöter: handl. L. O. Osberg och Sandelin. I stället för herr M. G. Andersson har komitén hos styrelsen föreslagit att inwälja handl. J. Sjöberg såsom ledamot af komitéen.

Omsättningen i handelsrörelsen går fortfarande med samma liflighet; från och med den 10 November t. o. m. den 10 dennes har omsatts för 7,918 rdr, från den 11 t. o. m. den 15 dennes för 1,400 rdr; så att hela omsättningen från rörelsens början utgör 9,318

Prenumerations-Anmälan.

"Bikupan", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

---

mer i anseende till då inträffande helgedag att uppskjutas till d. 3:dje Januari, då föreningens festsal inwiges samt årsdagen af deß stiftelse firas. Program meddelas i nästa nummer.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Uthyres!

En del af källaren under Malmö Arbetareförenings festsal finnes till uthyrning ledig; reflekterande torde hänvända sig till Byggmästare Djurberg, som lemnar nödiga upplysningar.

Malmö i November 1868.

Byggnadskomitén.

Ordningsmän i Läslokalen under December månad.

Fred. 18. Repslagaren Tideman.
Lörd. 19. Tobaksspinnaren Brandt.
Sönd. 20. Wärdshusidkaren A. Silver.
Månd. 21. Wärderingsman Isberg.
Tisd. 22. Smeden O. P. Holmberg.
Onsd. 23. Smedmästaren S. Arvidsson.
Torsd. 24. Skolläraren Orlander.
Fred. 25. Gasverksarbetaren M. Andersson.
Lörd. 26. Lokomotivföraren H. Högström.
Sönd 27. Bagaren N. Murman.
Månd. 28. Bokhållaren F. Lagerholm.
Tisd. 29. Konstförvandten A. Hellgren.
Onsd. 30. Svarfvare Gellström.
Torsd. 31. Sadelmakaren O. Nilsson.

---

rdr. Motböcker hafwa blifwit utlemnade till 626 medlemmar.

Sångkören underrättas om, att öfningen i morgon afton är den sista före jul, hwarefter dylika komma att hållas Måndagen den 28, Tisdagen den 29 och Onsdagen den 30:de å wanlig tid och ställe. Dessa många repetitioner äro betingade af de snart stundande högtidligheterne, inwigningsfesten samt folkkonserten, och hoppas styrelsen finna wigten af att wid dessa tillfällen uppträda på ett wärdigt sätt wara så inpräglad hos sångkörens medlemmar, att de talrikt insinna sig. Ett wackert arbete är arbetarens lön, och när tonerna wid denna för föreningen så skickelsedigra fest ljuda harmoniskt är detta en symbol för harmonien äfwen inom föreningen.

Föreningens medlemmar uppgå för närwarande till ett antal af 2,371 personer: 1,385 manliga och 986 qwinliga.

Boksamligen erhåller fortfarande bidrag; en förteckning öfwer böckerna införes efter hand i annonsafdelningen. Lånbiblioteket består nu af omkring 300 band; handbiblioteket räknar deßutom omkring 200 band. Nästa Onsdag kl. 7—10 e. m. börjar utlåningen af böcker till föreningens medlemmar; för hwarje bok som lånes erlägges 2 öre, och skall boken återlemnas inom en månads förlopp.

Förteckning öfwer föreningens medlemmar införes i annonsafdelningen; i detta nummer är början gjord med de manliga medlemmarna.

Om arbetets ära.

Häröfwer skulle mycket kunna sägas och skrifwas, men för att framställa ämnet i sin höga poetiska betydelse, erfordrades en Almqwists penna och snille, som likwäl längesedan lagt sig till hwila. Wi hwardagsmenniskor bedömma allt efter förståndets torra slutsatser — och det kalla wi äfwen förståndigt. Om wi således helt prosaiskt tänka öfwer arbetets ära, så wilja wi finna något motswarande i werkligheten. Ifrån den dag då det blef sagdt: "du skall äta ditt bröd i ditt anletes swett," har det wäl icke fattats arbete och möda på jorden. Men arbetet är icke något straff, det är ett af naturen gifwet behof för menniskans lifsyttring att werka på ett eller annat sätt. I fordna tider ansågs dock arbetet såsom ett menniskan pålagdt twång, den frie mannen aktade det under sin wärdighet att sysselsätta sig med hwad wi kalla arbete; och ännu der icke civilisationen framträngt, tillhör arbetet qwinnor och slafwar. Under sådana förhållanden inser man wäl hwad heder som wisades arbetet.

Då i sjelfwa arbetet ligger grunden till den menskliga kulturens utweckling, är det tydligt att ju mer denna framskred, skulle det förra winna i aktning. Det är en märklig omständighet i mensklighetens utwecklingshistoria att tidsandan under en wiß period war mera idealistisk, då den i sednare tider företrädeswis drages åt det reala. Det är också derföre, som man nu för tiden mera tänker på industriens, landtbrukets och näringarnes förkofran än fordom. Förstår man nu med arbetet hufwudsakligen den reala werksamheten, så måste man medgifwa att det har märkbart tilltagit i anseende. Det är t. ex. numera ingen skam för en professors son att lära smedyrket och blifwa arbetare. Många af de så kallade högre ståndens barn ingå ofta i något handtwerk eller annan näringsgren.

Allt arbete är wärdt att aktas; men icke allt arbete är af samma wärde för det allmänna och härefter tilldelar allmänheten detsamma sitt pris. Arbetet har likwäl alltid tagit ut sin rätt, det är oförstörbart och deß frukter måste förr eller sednare framkomma, om än generationer först skola bära på de utsådda frön dertill. I förening med hela samhällsorganismen är hwarje arbete en länk i kedjan, nödwändig för sammanhållningen af det hela, samt bör derföre respekteras och tillerkännas lika rätt till aktning. Men arbetets män måste ofta på någon obemärkt plats genomlefwa tunga stunder i lifwet, utan annan utmärkelse än ett tarfligt bröd. Wi beundra i dag t. ex. den konstiga inrättningen af jernbanor, för hwilka snart inga hinder finnas i fortskaffningen af industriens och naturens alster och samfärdslen mellan menniskor af skilda nationer; och likwäl tänka få derpå att den storartade uppfinningen utgått från en fattig kolgrufarbetares funderingar och ansträngningar. Om sig sjelf yttrade denne man en gång, sedan han kommit både till ära och rikedom: "om någon nämner mitt namn", han hette Stephensson, "må han erinra sig att jag war wid kolgrufworna, och att jag på aftnarna måste efter det tunga arbetet gnida mina händer med fett för att få dem så böjliga, att jag kunde handtera penna och ritstift. Äfwen må man weta, att jag lappade skor och sydde grofrockar åt mina kamrater, rengjorde fickur m. m., för att skaffa min stackars hustru litet mera penningar till hushållet. Hwar och en bland arbetarne kan blifwa hwad jag blifwit, om han har samma wilja som jag att göra som jag gjort."

De äro icke få, hwilka, utgångne ur arbetarekojan, hafwa arbetat sig upp till framstående män i samhället och genom sin werksamhet gjort sig förtjente att ihågkommas af samtid och efterwerld. Men man må wäl besinna, att hwad dessa blifwit, hafwa de mestadels sjelfwe åstadkommit, genom bruk af de gåfwor och krafter, som blifwit dem förlänade.

Det beror icke på hwilket arbete man utöfwar, utan på huru detta skötes. Personen nedlägger ära uti sitt arbete, genom att drifwa det mer och mer till fullkomning. Såsom werket prisar mästaren, så framstår alltid arbetet som ett wittnesbörd om arbetarens flit och möda. Heder åt arbetet; men ännu mer heder åt hwarje sträfsam och redbar arbetare!

Genom arbetet lägger menniskan i dagen sitt inre werkliga wäsende; arbetet framter andens makt öfwer materien. Det faller oß in hwad den store Franklin yttrat; då han wille beskrifwa menniskan kallade han henne: "djuret som kan göra werktyg". Och detta utgör en sann teckning af menniskans jordiska kallelse. Hennes werksamhet går ut på att beherrska och förädla de råa naturkrafterna; att liksom påtrycka dem stämpeln af det andliga wäsendets högre och fullkomligare egenskaper. Werktygen, som menniskan bereder sig sjelf af naturämnena, blifwa endast nya medel, för att handtera naturkrafterna efter andens danande förmåga. I arbetet alltså blifwer menniskan menniska; utan detta lefwer hon blott som djuret för att äta, och är en slaf under de sinnliga begären. Arbetet sjelft är tillika ett medel att utbilda och fullkomna de menskliga förmögenheterna, så att dessa alltmer skärpas och höjas öfwer de lägre böjelserna till idealet, urbilden af det sköna och sanna.

Egentligen äro wi alla arbetare; endast lättingen, den håglöse dagdrifwaren, eller den i timliga njutningar fråssande wällustingen förtjenar icke detta namn. Arbetare är ett hedersnamn, som blott den i sanningens, i det godas och skönas tjenst samt till mensklighetens gagn werksamme kan tillegna sig.

Man har welat göra en skillnad mellan kroppsarbete och själsarbete i afseende på det wärde, den erkänsla och aktning som tillkommer dessa olika gebit af den menskliga werksamheten. Söndringsandan har försökt att uppresa en skiljemur mellan båda. Det skulle wisserligen wara en enfaldig dumhet att wilja förneka, att det äfwen här gifwes grader, en stadigwarande utweckling från det lägre till det fullkomligare, jemte det att en ständig wexelwerkan eger rum; men liksom kroppen och själen tillhöra menniskans wäsende, så är äfwen det kroppsliga och andliga i allt arbete oskiljaktigt förenade. Kroppsarbetet är lika nödwändigt som själsarbetet, och kroppsarbetaren förtjenar likawäl, som den der arbetar i wetenskapliga forskningar, eller i att styra och leda det allmänna, sin tillbörliga aktning. Den sanna jemnlikheten finner ingen skillnad emellan den enes eller andres förtjenster om det allmännas wäl, ty båda äro lika oumbärliga.

Hwad will det då säga att arbetaren har rätt till aktning? Jo, ingenting annat än att äfwen han will hafwa sin werksamhet, sitt arbete erkändt såsom behöfligt och gagnande, och att han derför åtnjuter en rättwist förtjent lön. Denna lön består icke ensamt i penningar, eftersom man taxerar wärdet af arbetet; utan är arbetaren en nyttig medlem i samhället, så bör han äfwen få deltaga i de allmänna angelägenheterna. Den nyare tiden sträfwar efter att utjemna den gamla ståndsskillnaden; menniskowärdet mätes numera icke efter den lysande drägten, eller efter gamla anor och hög börd — detta antiqueras mer och mer — och då skola wäl äfwen snart de murkna skrankorna ramla, som afstängde kroppsarbetaren från det egentliga samhällslifwet. I samhället måste arbetaren komma att intaga den plats, han såsom medborgare eger rätt att göra anspråk på. Det blir eljest ett tomt prat att tala om arbetets ära.

Lunds nya arbetareförening. Wid sammanträde i Söndags, då äfwen professorerna Hamilton och Nauman woro tillstädes, fortsattes med diskuterande af reglemente för föreningen. I afseende på rösträtten inom densamma har blifwit antaget, att de qwinliga medlemmarne skola hafwa lika rösträtt med de manliga; deßutom har man beslutat, att äfwen qwinnor kunna inwäljas i styrelsen. Detta är, så widt wi känna, den enda arbetareförening der ett dylikt stadgande blifwit gjordt. Malmö arbetareförening fick mycket beröm af de frisinnade för den bestämmelse, att qwinnan skulle hafwa lika rösträtt med mannen; men i Lund har man gått längre och tagit steget fullt ut. Likwäl skall troligen ett sådant stadgande förekomma de fleste något för nytt. Wi äro äfwertygade om, att man inom wår med sina 2,500 medlemmar bestående förening skulle finna högst få, som wilja ingå derpå. Det säga wi icke derföre, att wi äro emot saken, twertom hysa wi den största aktning för qwinnans rättigheter, och anse att äfwen hon bör hafwa sitt ord med i de gemensamma angelägenheterna. Men om den allmänna meningen ännu icke förmår fatta ställningen annorlunda än så, att mannen bör wara den ledande, hwartill skall då egentligen ett sådant stadgande tjena? Det skall blifwa intressant att se, huru medlemmarne i Lunds arbetareförening skola tyda den antagna bestämmelsen — om det blott skall blifwa en tom fras på papperet, eller om styrelsen kommer att bestå af åtskilliga qwinliga ledamöter. De egenskaper man har att fordra af en duglig styrelseledamot hittas i sanning icke så lätt. Det fordras att han skall med kraft och insigt kunna deltaga i ledningen af det hela, samt att han har ordet i sin makt och förmår att uttrycka sig. Framför allt ligger wigten derwid, att styrelsen för en förening består af kraftiga och werksamma ledamöter — den kan eljest lätt gå under. Många arbetare klaga öfwer att de sakna tillräcklig öfning och nog mod för att uppträda t. ex. wid ett allmänt sammanträde och yttra sin mening. Härtill behöfwes också öfning, men denna winnes endast småningom genom att deltaga i de allmänna diskussionerna. Man får wäl medgifwa att detta är ett fält som åtminstone hittills mera warit beträdt af mannen, än af qwinnan; och äro arbetarne i allmänhet ännu temligen owana wid ett offentligt uppträdande, så får man icke wänta, att de qwinliga medlemmarne skola ega mera mod.

Gefle arbetareförening förbereder inrättandet af en folkbank. Här liksom på åtskilliga andra ställen har man börjat inse den, stora fördel, som beredes den mindre bemedlade arbetaren: om han, jemte det han får tillfälle att göra sina små besparingar fruktbärande i en penningebank, äfwen från densamma kan erhålla lån som behöfwas för ett eller annat företag. Största hindret för arbetaren att komma sig något före har legat i bristen på kapital, och swårigheten att erhålla ett sådant. Mången driftig och företagsam arbetare skulle kunna åstadkomma någon slags affär, hwarpå han kunde bygga sig ekonomiskt oberoende, om han blott hade penningar. Wåra arbetare äro i allmänhet uppfinningsrika och huru ofta har icke en god idé, som kunnat blifwa till nytta, förqwäfts under den hårda nödwändigheten att afstå från deß realiserande i brist på medel. — På tal om folkbank wilja wi här i förbigående nämna att äfwen inom wår förening (Malmö) är man betänkt på att inrätta en sådan. En komité för förberedande af frågan har redan länge warit tillsatt, och wi skola snart återkomma till en närmare redogörelse öfwer detta ämne.

Köpenhamns arbetareförening af 1860. I föreningens tidning för den 12 dennes meddelas en kort öfwersigt öfwer föreningens werksamhet under de twå sednast förflutna åren, utgörande en fortsättning af den wid Pariserutställningen 1867 afgifna berättelsen. Af denna öfwersigt framgår, att medlemmarnes antal båda åren warit större, än något föregående år; 1867 war antalet emellan 2,800 och 2,900, i år har det uppgått ända till 3,000. Bland 100 medlemmar hafwa 70 personer warit handtwerkare och arbetare i ordets inskränktare bemärkelse. Liksom under de föregående åren har underwisning i åtskilliga ämnen för medlemmarne warit i gång wintermånaderna. För närwarande underwisas uti: danska, engelska, franska och tyska språken samt i skrifning, räkning, teckning och mathematik. Biblioteket utgjordes af 4,208 band den 30 sistlidne September; för boksamlingen har innewarande halfår öfwer 1,000 rdr blifwit anslagne. Från den 1:ste Oktober 1866 till den 30 September 1868 hafwa 58,571 böcker warit utlånte. Föredrag och föreläsning af böcker hafwa städse omwexlat, och intill denna månad från i Februari 1867 hafwa 91 föredrag, deribland 38 af förmannen Rimestad, blifwit hållne. I September har en hushållsförening blifwit stiftad under redaktör C. W. Rimestads förmanskap; denna utgör en sjelfständig förening och har nyligen inrättat en handelsbod, der waror säljs för omkr. 300 rdr om dagen. Widare arbetas på inrättandet af en låne- och sparbank som skulle sättas i förbindelse med hushållsföreningen. — Ett aktiebolag inom "Arbeiderföreningen af 1860" har inrättat fyra pantlånekontor, der omkring 800 rdr utlånes om dagen. — Sedan 1853 existerar deßutom en understödskassa för sjuka och ålderstigne, hwilken har egen styrelse och är i ständig tillwext.

Stockholms arbetareförening deltog på ett wärdigt sätt i likbegängelsen efter August Blanche och bragte hans minne arbetareas hyllningsgärd. Å föreningens wägnar talade herr Hedin wid griften på ett sätt som anslog alla; det hufwudsakliga deraf må här finna plats: "Blanche, som sjelf wunnit sin storhet genom sitt arbete, war alltid arbetarens wän, och han war det icke blott i följd af sitt goda hjertelag, utan af fullaste öfwertygelse. Hwad han kämpade för war menniskowärdets rätt, personlighetsprincipen; men han wille icke blott göra gällande allas rätt, utan i lika mått allas pligt. Han betraktade ej samhället såsom ett hushåll, der få äro herrar, några barn och de flesta tjenare, utan som en familj, af hwilken alla äro medlemmar. Han hade stridt en god kamp och mötte döden obesegrad." — Sålunda hade äfwen arbetaren en krans att nedlägga på den hädangångne folkkäre patriotens graf.

Helsinborgs arbetareförening har under sistförflutna månaden den 29 haft sin tredje familjsoirée. Dessa soiréer synes wara arrangerade med mycken smak för wetenskapliga föredrag, såwäl som med urwal af det bästa i musikwäg, som kan erhållas. Wid nämnda tillfälle fortsattes med föredragande af "Wår odlings framtid", en artikel i tidskriften "Framtiden" och författad af C. v. Bergen. Widare föredrogs en revisionsberättelse och ett bref om Wexiö hushållsbesparings förening, som anses wara den enda konsumtionsförening i Swerige, hwilken blifwit bildad efter engelskt mönster; föredragen omwexlade med en komisk saga, deklamation samt flera wackra sångnummer. Af musik utfördes introduktion och ouverture till "Barberaren i Sevilla".

En blifwande arbetareförening i Landskrona. L. Korresp. för den 12:te dennes meddelar sina läsare följande notis: "Arbetareföreningar äro nu stiftade i de flesta eller åtminstone förnämsta af Skånes städer, och det skall säkerligen slå mången med förundran, då wi omtala, att man i det tysta arbetar för en sådan äfwen i wårt lilla Landskrona. Wi äro icke berättigade att närmare yttra oß härom; men tro oß kunna nämna, att det icke dröjer länge innan ett allmänt sammanträde kommer att annonseras, för att få arbetarne att yttra sig om, hwad de sjelfwe i detta fall önska."

Christianstads arbetareförenings handelsrörelse öppnades den 5:te dennes. Butiken är försedd med alla till en wanlig diversehandel hörande artiklar, jemte åtskilliga lifsförnödenheter, såsom bröd, smör, ost m. m. Priserna äro de wanliga. Fördelen för köparne består deri, att de erhålla halfwa winsten i utdelning. Winsten står i förhållande till det belopp, för hwilket inköp i boden skett. Den mindre bemedlade erhåller härigenom tillfälle att spara, utan att göra särskilda insatser.

Malmö Arbetareförenings historia.

Ett löfte och en pligt. — När börjar föreningens historia? — Den gamla föreningen. — Upplösning och förvillelse. — Ett minne. — Herre och arbetskarl. — Associationsidéen lefver midt ibland inflyttning och fattigdom.

Ännu har denna förening knappast mer än ett år att räkna i sin historia. Men detta har varit så rikt på utveckling och verksamhet, att det utgör en säker grund för en löftesrik framtid. Det torde kanske vara för tidigt att vilja skildra de flydda tilldragelserna inom föreningen; sanningen ligger likväl närmare ju klarare bilden framstår för åskådningen. Vi hafva redan i profnumret af tidningen lofvat att lemna en fullständig redogörelse öfver föreningens verksamhet sedan dess början, och då dessutom denna lilla tidning är den organ, hvarigenom föreningen vill göra sina angelägenheter kände, fullgöra vi en dubbel pligt, när vi så troget som möjligt följa gången af det förflutna.

Men hvar skola vi nu egentligen finna början? Läsaren förundras kanske öfver en sådan fråga; han är möjligen sjelf i stånd till att precis angifva dagen, när det hette, att en arbetareförening i Malmö blifvit stiftad. Det kunna äfven vi. Framför oss ligger föreningens stora protokollsbok, i hvilken första daton angifves den 2 November 1867. Detta är alltså om vi så få säga föreningens officiella födelsedag. Men innan den dagen tänkte väl åtminstone någon arbetare på att associationsideen kunde blifva en verklighet äfven bland arbetarne i Malmö.

Flere af medlemmarne veta, att det för en del år sedan redan varit å bane att bilda en arbetareförening härstädes; ja, att en sådan till och med kommit till stånd. Vi minnas mycket väl, att man talade om en skräddaregesäll från Stockholm, som hitkommit för att göra Malmöboarne uppmärksamma på saken. Den mannen sprang från hus till hus med den "nya läran" och höll ordentliga predikningar om arbetarnes olyckliga belägenhet, samt uppmanade dem att sluta sig tillsammans. I de tiderna var mycken oro i den politiska verlden, och det var icke utan en viss spänning i sinnena, som man åhörde skräddarens föredrag. I politiken går det ej utan tidningar, huru skulle man annars kunna resonera om kejsaren i Kina, påfven i Rom och den stora kampanjen i Frankrike. Tidningar måste man framför allt hafva. De beskedlige Malmöarbetarne fingo verkligen tillsammans en mängd sådana, skaffade sig en sal der man på qvällarne kunde läsa tidningar och språka om händelserna i verlden. En stor politikus vid namn Stoltz, snickare till professionen, egde en ovanlig förmåga att föra ordet; han blef äfven förman och kassör för förbundet. Hvarje medlem måste betala 24 skilling i månaden. Och för denna afgift skulle inköpas utom tidningar äfven — stenkol (vi hafva oss icke bekant om sådana någonsin inköptes; emellertid talade man mycket om hela skeppslaster) och ved etc., dessutom föreställde sig många af de äldre arbetarne, att de vid sjukdomsfall och oförmögenhet till arbete skulle erhålla hjelp af kassan. Meningen med associationen var troligen hufvudsakligen densamma som med vår handelsrörelse, blott med den skillnaden, att då fingo inga andra än medlemmarne köpa; dessutom skulle varorna säljas till inköpspris. Saken hade alltså börjat komma i gång, och man förespådde en lycklig framtid för den fattige arbetaren. Men hvad hände. En vacker dag var både kassören och kassan försvunnen. Förmannen Stoltz hade begifvit sig till Amerika — "Alla skälmars förlofvade land". Och nu stod man der villrådig; hela tillställningen började man finna misstänkt, och resultatet blef, att hvar en ansåg det vara bäst att återgå till det gamla. Den försvunna kassan lär dock icke hafva varit särdeles betydlig, man har sagt att den utgjorde 150 rdr.

Sålunda hade den goda saken fått en svår stöt — kommo så koleran och mormonerna och anställde både förödelse och förvillelse i många arbetarefamiljer. Flere af de ifrigaste samhällsreformatorerna vände sig till det nya evangelium, som en Josef Schmidt utkastat i verlden Nya samlingsställen uppstodo här och der för arbetarne, här resonerade man icke längre i politik och samhällsfrågor, utan om den underbara mormonboken, hvilken genom englauppenbarelse blifvit funnen i jorden på ett märkvärdigt ställe i Amerika, och om Sion. Vi minnas en timmerman som varit särdeles ifrig med upprättandet af tidningsklubben i arbetareföreningen, der han tillbragte nästan hvarje afton med att studera utrikesnyheter och rättegångsärender med ty åtföljande polissaker i Aftonbladet; sedermera fick han en af de nya apostlarne i sitt hem, då han med lika ifver värfvade proselyter för Sion och studerade mormonboken. Denne med flera andra lemnade slutligen sitt fädernesland och uppsökte på andra sidan Atlanten det i "mjölk och honung flytande landet."

Vi hafva något länge uppehållit oss vid den första arbetareföreningen i Malmö; den borde likväl omnämnas, ty som sagdt, det gifves flera medlemmar i den nuvarande, som varit med om bildandet af såväl den förra som den sednare; och man finner häri en föreningslänk mellan båda. För öfrigt har den gamla föreningen blifvit nästan alldeles lemnad åt glömskan — ett minne har dock den nya erhållit i arf efter densamma, det utgöres af en s. k. "stock" eller låda, hvilken fått sin plats i läslokalen och synes af sitt yttre såväl som af påskriften hafva varit ämnad till en allmosesamlare.

Att någon tanke på en arbetareförening ännu fortlefde bland arbetarne i Malmö efter upplösningen af den nämnda, kan väl icke vara tvifvelaktigt, då ju tiden icke är så långt aflägsen. Samtidigt, liksom äfven någon tid efteråt, hade Malmö en så kallad bildningscirkel, men den kan egentligen icke sägas hafva varit en förening af arbetare, såsom man vanligt förstår benämningen; emedan medlemmarne i densamma mest utgjordes af handtverksgesäller, som på den tiden gerna kallade sig "herrar" gentemot den simple arbetaren, eller som han helst kallades "arbetskarlen".

Sednare återfinna vi ideen om en arbetareassociation sträfvande att genombryta de mångfaldiga hindren, som uppreste sig mot en sammanslutning mellan arbetarne. Staden Malmö har sedan år 1850 mer än fördubblats i innevånareantal. Denna hastiga tillvext föranleddes till en del af inflyttningar från landsbygden, hvilka mest bestodo af arbetssökande. Genom ett sig ständigt ökande antal af arbetare skulle snart arbetsbrist uppkomma. Året 1857 ligger dessutom emellan denna tid; sorgligt i åminnelse. Fattigdomen grep omkring sig, och när har man sedan dess upphört att tala om den stora fattigdomen i Malmö? Den var då en fattig arbetare, som sjelf blifvit pröfvad i hvarjehanda af lifvets vedervärdigheter, började med allvar gripa verket an. Det dröjde dock ända till sednare åren innan saken kom till stånd. En sjuk- och begrafnings-kassa stiftades. Denna kassa har sin egen historia, som förtjenar att särskildt afhandlas, såsom ett öfvergångsstadium i associationsideens fortskridande. Stiftelsen har verkat mycket godt och vunnit en betydlig tillvext.

(Forts.)

Utrikes och Inrikes.

Från Polska gränsen berättas, att ryska intendenterna göra stora uppköp af lifsmedel och fourage, som uppläggas i stora magasiner utefter Dneister, men isynnerhet i fästningen Choten, hwarest en större armékår till wåren skall sammandragas från Volhynien och Podolien.

Från Spanien ingå oroande underrättelser. På flera ställen hafwa oroligheter förekommit, hwilka endast kunnat dämpas genom wapenmakt. Den provisoriska regeringen har likwäl ännu öfwermakten hwarför man hoppas det bästa.

På ön Cuba har ett upplopp utbrutit, idet har till ändamål att lösslita den från moderlandet. Underrättelserna äro motsägande, men man tror att insurgenternas styrka uppgår till cirka 10,000 man. Denna armée befann sig wid sista postens afgång endast 2 mil från hufwudstaden. Hundradetals familjer hafwa flyktat och begifwit sig till Jamaica. Jernwägsförbindelserna äro afbrutna och regeringens trupper hafwa lidit så stora förluster, att de ej längre wåga rycka ut på öppna fältet.

Allmänt jubel råder i Newyork med anledning af general Grants ankomst dit. Man wäntar mycket af hans regering. Nyfikenheten är isynnerhet spänd på den ministerlista som han skall uppsätta, men ännu har man ingen aning om hur hans wal skulle utfalla.

Processen emot expresidenten Jefferson Davis är ånyo uppskjuten, och denna gång till maj månad nästa år.

Måndagen den 7 dennes straxt efter kl. 7 på morgonen inträffade i staden Fritzlar, belägen i f. d. kurfurstendömet Hessen, att södra tornet af Peterskyrkan instörtade midt under det messan pågick och på flera ställen krossade skeppets tak. Kyrkan war nästan full med folk. 16 personer dödades genast och en mängd skadades illa.

Konflikt har uppstått emellan Turkiet och Grekland af följande orsak: Midt på ljusa dagen har en trupp friwilliga, under anförande af en grekisk öfwerste marscherat förbi turkiska sändebudets palats i Athen, för att inskeppa sig till Kandia. Upproret derstädes är i det närmaste undertryckt; dessa män ämnade nu skynda de betryckte till hjelp, för att åter höja upprorsfanan och kämpa för friheten. Turkiska regeringen ämnar på det strängaste beifra denna kränkning af folkrätten, och kommer sannolikt att winna understöd af skyddsmakterna, Ryßland, England och Frankrike.

Ætna på Sicilien gaf den 8 dennes luft åt ett förfärligt utbrott. Lavaströmmen nådde en ofantlig höjd och anställde de största förödelser i Acireale, ja, till och med i Messina föll sand. Det bullrar ännu som åskan. På det 120 eng. mil derifrån belägna Malta kan man iakttaga det eldsprutande berget och utbrottets werkningar. Redan den 28 November hördes ett dån ifrån Ætna, hwilket liknade åskan. En rökpelare steg högt upp emot himmelen, innan en westanwind fick makt nog att sprida deß moln. Pelaren blef med hwarje timme starkare belyst af de glödande massor, som slungades högt upp i wädret, för att derpå tumla tillbaka ned i kraterns swalg. Ett tjockt åskmoln bildades samtidigt öfwer bergets topp, då och då upplyst likasom af glödande regnbågar. Aldrig har Ætna wisat ett så majestätiskt skådespel som då.

Man har numera allmänt i Paris börjat bygga hus utan trappor. Så har nyligen derstädes uppbygts ett tiowåningshus efter nämnde byggnadsprincip. Det medel, hwarigenom man kommer upp och ned i detta hus är en hydraulisk hißmaskin; Den består af twå fyrkantiga wattencisterner, hwilka omwexlande fyllas med watten och skola tjena som motwigt, till den upp- och nedgående bördan. Dessa wattencisterner uppbära ett litet kabinett med stolar. Ungefär en gång i minuten går maskinen, utan att förorsaka något buller upp och ned. I motsats till andra byggnader äro de öfwersta wåningarne i detta hus dyrast, lika mycket på grund af den friska luften och utsigten, som derföre, att man nästan derifrån nära nog alls icke förnimmer det döfwande sorlet från gatan. Sådana trapplösa hus freda mot utifrån kommande tjufwar.

Krupps gjutstålsfabrik i Essen i Westfalen, den största i werlden i sin wäg, sysselsätter 10,000 arbetare, som årligen erhålla en aflöning af 8,300,000 rdr. Fabriksbyggnaderna upptaga en rymd af 476 swenska tunnland. Werket drifwes ännu af deß anläggare och ursprunglige egare. Deß tillwerkningar äro af mångahanda slag, men de nu för tiden wigtigaste torde wara jernwägsmateriel samt kanoner, hwilka sednare i afseende på storlek och styrka för närwarande anses såsom de förnämsta. På Pariserutställningen fanns en gjutstålskanon från Krupp, hwilken wägde 1,176 cent-

---

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

Kammarskrifvare L. Petersson. Waktmästare F. W. Grip. Fabriksarbetare J. F. Friberg. Fabriksarbetare T. A. Sundberg. Toffelmakare J. Larsson. Bagare A. Ifversson. Fabriksmästare Schreiter. Stadsbetjent G. Sjöberg. Waktmästare B. Pålsson. Källarmästare H. Andersson. Smed J. F. Martinsson. Machinarbetare J. Andersson. Målare O. Olsson. Stensättare L. Persson. Draineringsmästare P. Svensson. Kyrkovaktmästare J. Lindgren. Rådman H. Jungbeck. Murgesäll S. Tullberg. Smed L. Ifversson.

Timmergesäll H. Österling. Svarfvare N. P. Mårtensson. Musiklärare H. Hansson. Utskänkarc P. Lindström. Polisbetjent B. Svensson. Lithograf J. P. Worms. Bokhållare M. Olsson. Gjuteriarbetare A. Anderson. Svarfvare J. Rasmusson. Bokbindare A. Wirén. Skomakare S. A. Bergström. Skomakare A. Larsson. Lotsen L Petersson Färjeman F. H. Petersson. Färjeman L. Caspersson. Båtförare A. Bengtsson. Bokhållare P. G. Dahlström. Slagtare C. P. Palmqvist. Cigarrmakare A. F. Appelin. Hofslagare J. Billgren. Formare C. P. Andersson. Garfvare J. A. Olsson. Sadelmakare H. Persson. Skomakare P. Petersson. Bokhållare A. Ståble. Remfabrikör J. Åkerlund. Smeden N. Jakobsson. Wagnmakare N. P. Wiberg. Skollärare A. Ekeroth. Lithograf C. L. Grupp. Smed Cederholm. Lotsen J. Jonasson. Lotsen O. Andersson. Skeppsfournerare Sandelin. Undermachinist S. Hansson. Timmergesäll J. Hansson. Fyrvaktare N. Johnsson. Timmerman. J. Anderson. Arbetskarlen N. Andersson. Timmerman N. Olsson. Smeden S. P. Arvidsson. Timmerman Österberg. Timmergesäll O. P. Klinteberg. Timmergesäll F. Cronholm. Timmergesäll N. P. Sjöholm. Timmergesäll P. Petersson. Timmergesäll O. Christenson.

(Forts.)

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

N:o 1. Warman, Naturunder. N:o 2. Lafontaine, Edvard och Margaretha. N:o 3. E. Carlén, En natt vid Bullarsjön (2 delar.) N:o 4. Buffons, Naturalhistoria (2 delar.) N:o 5. de Beavmont, Magazin des Enfans. N:o 6. Conrad Toxa von Toxheim. N:o 7. Herboldt & Rafn, Räddningsanstalter för drunknade. N:o 8. C. Hartman, Lyksalighedslære. N:o 9. Louise, Kalender för år 1855. N:o 10. Maria af England. N:o 11. J. Sandeau, Doktor Herbeau. N:o 12. E. Mirecourt, Den siste Marquise. N:o 13. J. G. Kohl, Resor i Danmark (2 delar.) N:o 14. Lea, Småbitar på vers och prosa. N:o 15. J. H. F. Mahn, Verkliga vägen till rikedom m. m. N:o 16. Eleonora Danielssou, Ebons öde. N:o 17. F. A. Ukert, Tafla öfver Grekland. N:o 18. E. H. Zober, Erdbeschreibung von Europa. N:o 19. S. F., Carl XII. N:o 20. C. Stenhammar, Resor i det sydliga Europa. N:o 21. Den oumbärliga tolken. N:o 22. H. Steffens, Malkolm (2 delar.) N:o 23. F. Hoffman, Den underbara hjelpen. N:o 24. G. Aimard, Det stora Fribytarebandet. N:o 25. O. Goldsmith, Landtpresten i Wakefield. N:o 26. O. Bernhard, Ett år i Köpenhamn. N:o 27 & 28 J. Morrier, Zohrab. N:o 29. E. Carlén, Representanten. N:o 30. Romantiskt tidsfördrif. N:o 31. H. Steffens, Familierna Walselh och Leith. N:o 32. J. Ekelund, Gamla Historien. N:o 33. Ericzon, Aritmetiska taheller. N:o 34. L Hammarsköld, Sköna konsternas historia. N:o 35. W. F. K., Räknekonstens lagar. N:o 36. Skeppskaptenen. N:o 37. Westergren, Skendöden. N:o 38. A. Trollope, Castle Richmond (2 delar.) N:o 39. Historisk roman. N:o 40. E Texier, Kjærlighed och penge. N:o 41. Winterqvällen (2 delar.) N:o 42. Harfvefeldt, Geometriens elementer.

(Forts).

---

ner och kostade 260,000 rdr. Stål-lavetten till denna kanon wägde 350 centner och denna hwilade på en wridbar ram, som wägde 590 centner.

I Böhmen rasar för ögonblicket en werklig feber att hålla meetings, trots regeringens förbud. Bland annat församlade sig den 20 september 5,000 raska bondqwinnor från landet på Petruskyhöjderna omkring en ofantlig nationalfana, som warit upphissad der sedan tidigt på morgonen. Oaktadt man ej begärt tillstånd, kan det ej förwåna, att den af 2,000 Evas döttrar uppgjorda hemliga planen i tid blef bekant för auktoriteterna. De talrika qwinliga kolonnerna, af hwilka flera hade bondqwinnor till häst i spetsen för sig, funno sålunda wid sin ankomst till samlingsplatsen före sig en regeringskommissarie i uniform och med wärja wid sidan. När de uppnått höjden, begynte denne att harangera dem, hotande med de swåraste straff om de ej lydde hans uppmaning att genast skingra sig. Detta gjorde dock ingen werkan, utan wår kommissarie såg sig snart på alla sidor omgifwen af den talrika hopen. När denna tycktes hugad att göra motstånd, förde han handen till wärjfästet, en olycklig åtbörd, som till den grad uppretade de krigiska bondqwinnorna, att de från alla håll med de häftigaste beskyllningar trängde in på honom. Han drog nu sin wärja. och detta blef signalen till ett tumult; de uppretade qwinnorna rusade på honom, afwäpnade honom, sönderbröto hans wärja och mißhandlade honom högst illa, trots hans bedyrande att han war en god böhmare och patriot. Han undflydde med knapp nöd sina qwinliga motståndares naglar. Under sin flykt mißtog han sig, till råga på olyckan, om rätta wägen och föll ned i en lerpöl, så att han i det mest beklaganswärda tillstånd anlände till närmaste stad. Man wäntar i all otålighet den serie af processer, som skall uppstå med anledning af denna strid mellan den bewäpnade byråkratikern och de böhmiska amazonerna.

Belönad Trohet.

Berättelse af M. R.

Öfvers. för Bikupan.

Jane Braddon hade verkligen köpt det gamla huset. Fönstren hade stått uppe hela morgonen; en flitig varelse hade skakat mattor och damtrasor ut genom desamma; och den blå röken hade stigit upp från skorstenarne i den kyliga höstluften. Mrs Risley hade hela morgonen från sina fönster iakttagit dessa tecken till lif i det bruna huset på andra sidan af gatan, men nu tillät nyfikenheten henne ej längre att endast sitta på utkik. Hon måste hafva visshet; hon måste veta hvad som förmått mrs Braddon att flytta tillbaka i detta hus. Hon fördelade derföre morgonens arbete emellan en flock till det yttre lydiga, men invärtes gensträfviga, barn och betrodde det minsta åt en liten mager och godmodig persons vård. Denna person var bekant under namn af "mrs Risleys man". Derefter grep hon sin gröna halmhatt, öppnade dörren och försvann, qvarlemnande den lille mannen vid kaminen såsom envåldsherrskare öfver hennes domäner.

"God morgon, mrs Braddon," utropade mrs Risleys, inträdande i det mystiska huset. "Ni har säkert inte väntat ett så tidigt besök; jag är rädd för att störa och skall derför inte qvardröja många minuter. Jag sprang bara in för att höra om inte Jane skulle kunna hjelpa er med att ställa i ordning här."

Mrs Braddon var en qvinna om 35 år; hög och starkt byggd, samt med ett ansigte, hvars egendomlighet ej skulle vara intagande, om man icke var van att läsa i dragen hos Nya Englands qvinnor detta uttryck antydande ett inre lif, hvilket höjer sig öfver det hvardagliga lifvets bekymmer, och som gör att man framlefver sin egen lilla verld endast med sig sjelf och sin Gud. Hennes hår, som varit brunt, hade nu blifvit grått, mera af sorger än af ålder; hennes ögon voro blå och blicken lugn, men detta lugn var tillkonstladt; då och då smög oron fram ur de vackra ögonen. Läpparne voro tunna och tillslutne; hon visade ett mildt leende, då hon talade, men eljest hvilade ett uttryck af smärta kring munnen. Hela hennes väsende var tilldragande, utan att förråda något nervöst; stundom gjorde hon likväl några raska rörelser med händerna, som åtföljdes af motsvarande uttryck i de klara ögonen.

Vänligt bad hon sin gäst stiga fram; det var något i hennes stämma, som vittnade om gästfrihet; den var vänlig och mild.

Under många försäkringar om att hon ögonblickligen måste aflägsna sig, lade mrs Risley sin sjal och hatt från sig, mottog den erbjudna stolen, framtog sin stickstrumpa, samt beredde sig på ett trefligt samspråk.

"Låt inte genera er, utan fortsätt ert arbete, sade hon, noga mönstrande rummet, der man var i begrepp att ställa möblerna i ordning

Mrs Braddon svarade, att hon gerna ville begagna sig af tillåtelsen, emedan hon önskade få sin bostad iordning innan aftonen.

"Det är då verkligen sannt, att ni kommit tillbaka hit," anmärkte mrs Risley. "Jag har visserligen hört glunkas derom, men kunde aldrig tro det. För några dagar sedan berättade mrs Hodges — ni kände henne som Sarah Gould — att ni köpt det gamla huset, men jag sade: Jag kan aldrig tro, att hon ensam vill lefva i ett hus, der hon lidit så mycket. I hennes ställe skulle jag bosätta mig i en ort, hvarest man aldrig hört mitt namn nämnas."

"Jag trifves bäst i detta hus," svarade mrs Braddon kort, samt vände sin gäst ryggen och började att omsorgsfullt afdamma en karmstol.

Inseende att detta direkta sätt att angripa ej skulle medföra önskadt resultat, förändrade mrs Risley sin plan i det hon sade:

"Det sade också Sarah Hodges. Appropå Sarah; har ni hört hur ovärdigt Hodge behandlar henne? Det gick oupphörligt nedför med honom, men för åtta dagar sedan rymde han från henne, och nu sitter hon der ensam med ungarne; den äldsta har ännu icke fått tänder. Men kan ni tänka er något sådant, hon har ännu inte sagt ett enda ord om honom? Det kallar jag att vara bra dum. Mr Risley skulle försöka att springa bort ifrån mig! — Men jag säger, att när mannen har uppfört sig på ett sådant sätt, är det en ren galenskap af hustrun att gå omkring och urskulda honom."

"Det är ju inte mannens synder och brott, som hon urskuldar," sade mrs Braddon med en synnerlig skärpa i rösten; "icke den hjertlöse mannen, som låter henne svälta och piskar barnen, utan det är minnet af honom, sådan han var i fordna dagar, — då begge voro unga — det är den man, som älskade henne, som satte ringen på hennes hand, och lofvade att vara trofast intill döden — honom är det, som hon älskar och sörjer öfver, och jag beklagar henne af mitt innersta hjerta."

Hon talade med en häftighet, som öfverraskade henne sjelf, hvarför hon plötsligt stannade, vände sig bort och fortsatte sitt arbete. Mrs Risley hostade och förändrade ämne; hon hade nått sitt mål och visste nu hvarför mrs Braddon flyttat tillbaka till sin gamla bostad. Efter en half timmas samtal om likgiltiga ämnen, tog hon åter sin hatt, uttalade det hopp, att mrs Braddon ej skulle känna sig allt för ensam i det obyggliga huset, samt aflägsnade sig.

Jane stod ett ögonblick i porten innan hon tilläste den, ej för att med ögonen följa sin försvinnande gäst, utan för att inandas litet frisk luft; hon kände sig så beklämd. De giftiga orden ljödo alltjemt för hennes öron och förorsakade henne grämelse. Hon njöt begärligt af den kalla morgonluften, med blicken fästad på några moln, hvars mörka rand skarpt aftecknade sig emot den vestliga horizonten. Det var något upplifvande i denna höstmorgon, som afspeglade sig i hennes ansigte, och hennes själ uppfattade den som ett godt förebud. Den hand, som hade nedskrifvit de mörka sidorna i hennes lifs bok, hade ej förmått att trycka henne till jorden; det fanns intet sjukligt i hennes lugna blick eller något bittert omkring hennes allvarliga mun. Man spårade i hennes drag en djup sorg, som hon burit med fattning, och som hon hade öfverlemnat åt en mild försyn att stilla. En tung suck lättade hennes betryckta hjerta; hon stängde dörren och återvände leende till sina husliga göromål.

Då skymningen utbredde sin slöja öfver trädgården och huset, var arbetet verkstäldt, hennes tarfliga aftonmåltid slutad, och allt stilla. Hon hade hela dagen ihärdigt tillbakavisat alla de tankar och minnen, som från hvarje vrå blickade emot henne, men nu ville de ej längre låta förjaga sig, nu var deras tur att inställa sig, medan hon sålunda satt ensam, med kinden hvilande mot de sammanknäppta händerna och ögonen stirrande på den slocknande kolelden, drogo minnena förbi hennes själs öga; än var det glada, än sorgliga tilldragelser.

(Forts.)

(Insändt).

Charad.

Mitt första finns i hwar charad,
Och bråkar stundom mången hjerna;
Man dertill nyttjar land och stad,
Och ofta både sol och stjerna.
Mitt andra gör att twå så gerna
Sig maka tätt intill hwarann.
Mitt hela har wäl glans och glitter;
Men när i hår och skägg det sitter
Det icke mycket roa kan.

Z . . . .

Uttydning till charaden i föreg. n:r: Vesuvius.

Blickar i Tittskåpet.

Calle Glader och hans hjertlidande.

— Halloh, Calle! Halloh — en styrkedryck på morgonqwisten! Det är kallt, kom in på ett ryck och tag en tröstare.

Det war en krögare, som stod utanför sin dörr och med dessa ord tillropade en sjöman, som med raska steg gick gatan utför.

Calle hade warit en glad själ och hade såsom fallet är med sådana ett godt hjerta, allt för godt till och med, ty det hade ledt honom på willospår, och han hade blifwit en drinkare, och såsom sådan war han känd af den som nu tillropade honom.

Men så hade han en gång kommit hem från en långresa, hade haft börsen full, och gladde sig att få träffa mor och syster, "lillan", som war årsgammal när han fick for ut, och som han jemnt hade i sitt sinne.

Första aftonen tillbragtes på krogen och natten i en rännsten, och om morgonen raglade han hem med tom ficka till det lilla huset, der modren och "lillan" bodde.

Men hwilken syn mötte honom här — modren låg döende på en eländig bädd af halm och "lillan" hade somnat med det lockiga hufwudet lutadt mot den döendes wißnade hand.

Med ens war ruset borta från den arma ynglingen, han störtade fram till sängen. Modren winkade blott med handen, och så war allt slut.

Från den dagen hade ynglingen öfwergifwit krogen, fast han hade sitt glada lynne qwar ändå.

Nu war han åter hemkommen från en långresa, det war första morgonen han kommit i land och han war på wäg till "lillan", systern med det lockiga hufwudet.

— Sesä, Calle — sade krögaren — det war längesedan jag såg dig.

— Nej, nej — swarade sjömannen — jag kan icke dricka, jag har så ondt här, — i hjertat.

Han tryckte härwid båda händerna mot sidan,

— Det hjelpes med en grogg, den mjukar upp en inwärtes och fördelar hjertlidandet.

— Ja ni har rätt, gamla gosse, men ser ni, jag dricker grogg af annat slag nu. Se här mitt hjertlidande!

Och med detsamma ryckte han upp en pung. full med pengar.

— Se, för det här kan jag köpa mig en grogg, som heter duga, det är . . .

— Det är — upprepade krögaren.

— Ett menniskolif — swarade sjömannen och gick.

— Krögaren såg förwånad efter honom. Han förstod honom icke, men läsaren wet säkert hwilken betydelse som låg i de uttalade orden.

En fransk och tysk matros, som båda medföljt expeditioner till nordpolen, sammanträffade nyligen å en krog i Calais. Tysken omtalade då för sina af förwåning gapande åhörare de förunderliga saker han åsett, hur oerhördt kallt det warit och till hwilken otrolig polhöjd han framträngt. Såsom bewis för det sednare anförde han, att han ensam en dag framträngt så långt mot nordpolen, att om han endast tagit ett stag till så hade han ofelbart trampat på — intet! Fransmannen, som med illa dold afundsjuka stillatigande afhört tyskens "resebeskrifningar", afbröt då: — "Nå, när du war så långt — såg du inte då längst framme wid horizonten en liten, swart prick, som rörde sig framåt mot polen?"

Tysken, som kanske trodde att fransmannen warit lika långt, swarade genast twärsökert: — "Jo bewars — den såg jag också mycket tydligt!" "Ja ser du — det war jag det;" — skrek fransmannen triumferande.

Tysken såg mycket "lång" ut! —

Medel mot långa fingrar. Bland nyaste uppfinningar i Frankrike omnämnes äfwen en säkerhetskappsäck, som har den egenskap, att om deß lock uppbrytes af person, som ej känner mekaniken, tändes derwid en bengalisk eld, stark nog för att upplysa det närmaste grannskapet, som om en eldswåda utbrutit.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 6. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Thorsdagen den 24 December. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1868.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Prenumeration å Bikupan mottages för år 1869, och behagade de ärade prenumeranterne så fort som möjligt anmäla sig: emedan derigenom en betydlig lättnad i distributionen af tidningen uppstår. Det betydliga antal prenumeranter tidningen lyckats tillwinna sig under den korta tid, som den utkommit, bewisar att den är till nytta för arbetaren och isynnerhet för medlemmar i Malmö arbetareförening; redaktionen will af alla krafter söka att göra Bikupan fortfarande förtjent af denna uppmuntran från prenumeranternes sida, och får tillika härmed frambära sin tacksamhet till alla dem, som hittills understödt densamma. För öfrigt hänwisa wi till prenumerationsanmälan i annonsafdelningen.

Redaktionen.

Predikotnr.

Jul-Dagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: (kl. 7) Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.

Annandag-Jul.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: (kl. 7) Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna, S. M. Adj. Hallbeck.

Nästa Söndag efter Jul.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Tranan och Blomman.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Prosten Olin.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.

Minneslista för weckan.

Sönd. d. 27 kl. 4 e. m. Sammanträder frimilliga Bergningskåren i uppbördsrummet å Rådhuset för att besluta öfwer anwändandet af kårens kassabehållning.

Månd. d. 28 kl. 12 midd. Auktion i Drätselkammarens kontor å Rådhuset på råg och afradsgild säd.

" " kl. 3 e. m. Kyrkostämma i S:t Petri kyrkas sakristia för wal af revisorer till granskning af folkskole- och begrafnings-kassans ställning.

" " kl. 4 e. m. Kyrkostämma med S:t Petri församlings ledamöter i sakristian för att wälja revisorer till granskning af kyrkokassan, samt att granska debiteringslängden öfwer kyrkans underhåll och aflöning åt presterskapet för nästa år.

" " kl. 5 e. m. Sammanträder industriföreningen för att besluta öfwer industrilotteriets nästa serie, samt framställd fråga om anslag af stipendium åt en af Tekniska skolans elever och deßutom för att bestämma arvode åt kassören.

" " kl. 4 e. m. Sammanträder fordringsegarne i bokbindare J. A. Sterenius sterbhus.

Tisd. d. 29 kl. 10 f. m. Auktion å diverse för skuld utmätt lösegendom i Rådhusgården.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **9**,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **12**,35' e. m., **4**,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **12**,10' e. m., **4**,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Af Bikupan utkommer första numret på nyåret Lördagen den 2:dre Januari kl. 9 f. m.

Julhälsning.

Jul är inne, christenhetens högtid,
Då pånyttfödd blir hvar glad förhoppning,
Då uti det flyddas verld vi lefva,
Uti minnet återkalla Honom,
Som var Skaparn's tolk i jordelifvet,
Som oss lärde, att med dygd och kärlek
Må vi vinna salighetens fröjder —
Granen prunkar, anspråkslösa skänker
Hänga lockande ifrån dess grenar;
Lika stjernor, ock de tända ljusen
Minna oss att *ljuset* kom till jorden
Då Han föddes, att oss arme frälsa —
Glada barn omkring densamma svinga,
Hälsan strålar på rödlätta kinder,
Glädjen lyser ur de fria blickar,
Och af glädjen födes oskuld; stoftet
Får ett grand af himlens gudagnista —
Frid på jorden, frid i hvarje hydda!
Vare lösen under denna högtid.
Älska alla: gif åt frusna sparfven
Liten kärfve, om ock än den sista.
Gif åt armodet en del af kakan.
Och det återstående skall bättre smaka.
Hat och tvedrägt vare fjerran från oss,
Då som barn utaf en enda Fader,
Ack, hans högtid vi gemensamt fira
Och oss innesluta i en enda,
Allt omfattande, omätlig kärlek.
Fridfull Jul, en helg med fröjd och andakt,
Rik välsignelse och huslig lycka!
Vare slutet af min enkla sång,
Vare hjertats önskan till er alla.

Sebastian.

Malmö.

Ett intecknings-garanti-aktiebolag är bildadt i Stockholm. Deß ändamål är att underlätta låns erhållande å inteckningar, på så sätt, att det garanterar långifware för räntans ordentliga erläggande samt kapitalets utfående efter skedd uppsägning. Det blir således en medlare emellan långifware och låntagare, hwarför deß werksamhet efter all sannolikhet kommer att blifwa wälgörande gent emot alla de bedrägerier, som i hufwudstaden förekomma wid dylika negociationer. Förslaget är, att inträdesafgiften skall erläggas med 1 rdr pr tusende för försäkring och inteckning under 40 proc. af brandförsäkringswärdet, samt högsta årliga afgiften med 4: 50 pr tusende för försäkring under 75 proc. af samma wärde. Derutöfwer skulle ej inträde bewiljas. Önskligt wore, om ett dylikt bolag äfwen kunde bildas för Malmöhus län.

Bränwinstillwerkningen har under det förflutna året utgjort 2,060,120 kannor mindre än år 1867, hwarför äfwen skatten minskats med 794,828 rdr. Statens inkomst kommer således, då administrationskostnaderna blifwa afdragne, att belöpa sig till 3,665,000 rdr mindre än man wid sista riksdagen beräknat. Om äfwen detta förhållande kommer att medföra några swårigheter inom statens ekonomi, är det dock glädjande för menniskowännen. Det bewisar nemligen förökad moralitet hos landets innewånare, hwarjemte det besparat mången tunna råg och potatis åt den fattigare delen af befolkningen.

Machinborstning. Perukmakare Finn i Stockholm, hwilken länge haft en machin för borstning uppsatt i sitt etablissement, har nu förbättrat denna på ett särdeles sinnrikt sätt. För att sätta hjulet i gång har han låtit anbringa en engelsk turbin, om 5 a 6 tum i diameter, men som gör sina 3,000 slag i minuten samt drifwes med watten från wattenledningen. En wattenmätare från Berlin angifwer huru mycket watten som behöfwes för hwarje hufwad. Denna apparat wisar, hwilka stora fördelar den mindre industrien kan draga af wattenledningen, då den anwändes såsom drifkraft.

Pensionsinrättning. Bestämmelserna i kungörelsen af den 29 Jan. 1864 komma wid detta års början att tillämpas. Derigenom tillerkännes pension åt befälhafware, styrmän och annat sjöfolk å swenska till utrikes fart anwände segel- och ångfartyg, äfwensom machinister och eldare å sådana fartyg. De skola likwäl hafwa uppnått 55 års ålder, hafwa tjenstgjort under 25 år, samt under denna tid ej gjort sig skyldiga till rymningsförsök. Ansökningar, ställda till kongl. direktionen, kunna inlemnas till närmaste sjömanshus.

För egare af mekaniska werkstäder. Swerıges minister i Petersburg fäster industriidkares uppmärksamhet på, att anbud å leverans af passagerare- och godswagnar till finska jernwägen kan göras, samt yttrar den förmodan, att wåra fabriker med fördel kan deltaga i denna täflan.

Den största kanon i Swerige har i dessa dagar blifwit gjuten wid Finspongs bruk. Den har en kaliber af 15 tum samt är affedd till bestyckuing af wåra monitorer.

Skatterna. Härom skrifwes i Jönk.-Posten följande: Länge och högljudt har ganska mycket klagats öfwer de skatter, hwarmed folkets skuldror äro belastade. Till följd af att förhållandet är så, hafwa massor af landets söner och döttrar utwandrat till nya werlden, för att gå okända öden till mötes. Om man kastar en flyktig blick i "kapitalkonto till rikshufwudboken för år 1868," så kan man häpna, då man erfar att summan, hwartill statens "kapitalutgifters konto" för nämnde år belöper sig, uppgår till 60,171,690 rdr 87 öre. Fördelar man denna nätta summa på landets fattige innewånare, qwinnor och barn inberäknade, så belöper sig nära femton rdr för hwarje landets undersåte. Fördelar man återigen samma summa på hwarje fullwuxen innewånare af mankön, uppgår bördan, öfwer hufwud taget, till cirka 40 rdr årligen på hwar och en — en ganska respektabel summa, då än widare tillkommer de dryga kommunalutskylderna. Det kan wäl ej heller wara annorlunda, då wåra statsutgifter börja med konungens hofhållning, uppgående till nära en million rdr, hwartill kommer de öfriga kongliga

---

Prenumerations-Anmälan.

"Bikupan", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß ockſå icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Observera!

På flera prenumeranters framställning kommer **"Bikupan"** framdeles att äfven innehålla **Minneslista för veckan, Jernbantågs-turerna** samt allmännare notiser. **Prenumeration å tidningen mottages hos redaktionen Stora Nygatan N:o 46** samt på **Bikupans utdelningsställen** hvilka äro hos:

Hattstofferare Asp, Lilla Torget,
Handl. Stickler & Pehrsson, Södra Tullgatan,
Hr Pilts, Lugnet, Storgatan N:o 19,
Handl. Berggren, Östra Tullgatan,
" Sandelin, Östra Hamnbron,
Bagare Thelander, Westergatan N:o 83,
Skollärare Lundberg, Mon-Bijou,
" Engström, Östra Förstaden.
Materialbokh. Hallengren, Jernbanan,
Restauratören Silfver, hotell Phönix,
Hökerihandl. Landgren, Rörsjögatan,
Fru Dahlberg, Repslagaregatan, samt i källaren under Ringners fabrik, Östra Förstaden,
Lundbergs brödbod, Södra Förstaden och hos Herr Ferd. Shön, Mårtensgatan.

Lösnummer till 6 öre försäljas på utdelningsställena, samt å föreningens **läslokal** och i **handelsboden.**

Redaktionen af Bikupan.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Uthyres!

En del af källaren under Malmö Arbetareförenings festsal fin-

nes till uthyrning ledig; reflekterande torde hänvända sig till Byggmästare Djurberg, som lemnar nödiga upplysningar.

Malmö i November 1868.

Byggnadskomitén.

Ordningsmän i Läslokalen under December månad.

Torsd. 24. Skolläraren Orlander.
Fred. 25. Gasverksarbetaren M. Andersson.
Lörd. 26. Lokomotivföraren H. Högström.
Sönd. 27. Bagaren N. Murman.
Månd. 28. Bokhållaren F. Lagerholm.
Tisd. 29. Konstförvandten A. Hellgren.
Onsd. 30. Svarfvare Gellström.
Torsd. 31. Sadelmakaren O. Nilsson.

Januari månad.

Fred. 1. Plåtslagaren O. Ohlsson.
Lörd. 2. Gasverksarbetaren M. Andersson.
Sönd. 3. Mätaren N. Möller.
Månd. 4. Bokhållare F. Lagerholm.
Tisd. 5. Sadelmakare Holmqvist.
Onsd. 6. Mätaren Olaus Ohlsson.
Torsd. 7. Bryggaren H. Nilsson.
Fred. 8. Tunbindare Möllerberg.
Lörd. 9. Skeppstimmerman J. Langren.
Sönd. 10. Smedmästare Björcklund.
Månd. 11. Maschinisten E. Pärsson.
Tisd. 12. Skomakare P. Rosberg.
Onsd. 13. Svarfvare Gellström.
Torsd. 14. Skräddare G. Lundberg.
Fred. 15. Smeden O. P. Holmberg.
Lörd. 16. Banmästaren C. P. Olsson.

Program:
till invignings- och årsfesten den 3 Januari 1869.

1:o) "Låt dina portar upp" af Hæffner, utföres af sångkören.
2:o) Prolog af Rolf Frid.
3:p) Hymn af C. Becker, ord ur prologen, utföres af sångkören.
4:o) Ouverture till op. "Dichter und Bauen", af F. Suppé, utföres af musikkåren.
5:o) Festtal.
6:o) Arbetareföreningen marsch af C. Becker, utföres af sångkören med accompangement af musikkåren.
7:o) Chör ur op. "Preciosa" af Weber utföres af Östra folkskolans elever med accompangement af pianoforte.
8:o) Poutporri ur op. "Afrikanskan" af G. Meyerberg, utföres af musikkåren.
9:o) Redogörelse för föreningens verksamhet under årets lopp.
10:o) "Hör oss Svea" af G. Wennerberg, utföres af sångkören.
11:o Kröningsmarsch af F. Sjöberg, utföres af musikkåren.

Dörrarna öppnas kl. 5 och festen börjas kl. 6.

Komitéen för bildning och nöje.

---

personernas, som [illegible]löper sig till nära fyrahundra tusen rdr, samt underhåll af möbler, hästar, wed och lyshållning för samma personer till cirka trehundra tusen rdr. De öfriga statsutgifterna gå, såsom man wet, i förhållande derefter. Så t. ex. uppgå förwaltningskostnaderna för riksbanken, enligt statsrevisorernas berättelse, till den betydliga summan af nära sexhundratusen rdr.

Folkmöte. Under förra månaden berättade wi efter Ner. Alleh. om ett allmänt folkmöte, som hölls i Hallsberg; ett dylikt möte, det andra, hölls i Fredags på samma ställe med riksdagsmannen Olof Larsson i Ringkarleby till ordförande. Omkring 200 personer woro wid mötet församlade. Detta möte tyckes hafwa tillwägagått med mera reda och sans wid förhandlingarne än det föregående, hwilket förhållande wäl hufwudsakligen får tillskrifwas ordförandens kraftiga ledning. Den wid förra mötet beslutade petitionen uppläştes och diskuterades. Petitionen, i hwilken på slutet yttras, att "swenska samhället ligger på sotsängen och i dödskampen", innehåller följande punkter som framställas till riksdagens behjertande: Fullkomlig religionsfrihet; lika rösträtt; allmän folkbewäpning och indragning af indelta arméen; kronohemmans försäljning för betäckande af statsskulden; en jemnare skattläggning af jordegendom; indragning af öfwerflödiga embeten; samt slutligen att en folkhögskola borde inrättas i hwarje församling. Den sista punkten beslöt likwäl mötet låta utgå. At den wid förra mötet walda kommittéen uppdrogs att ombesörja petitionens underskrifwande och afsändning till k. m:t. Derefter öfwergick man till behandling af de för dagen uppställda frågorna, hwilka till en del stodo i sammanhang med de i petitionen anförda punkterna. Femte och sista frågan war: Huru och på hwad sätt skall arbetarens nuwarande betryckta ställning kunna förbättras? Härwid yttrade man sig för en större sparsamhet och ett fullkomligt upphörande med brukct af bränwin. Dessutom ansåg mötet, att lindring i skattebördorna och en allmänt spridd folkbildning, skulle mäktigt bidraga till lindrande af arbetarens ekonomiska betryck.

Malmö Arbetareförening.

Beriktigande. I förra numret af Bikupan omnämndes, att handelskomitéen föreslagit handl. Sjöberg såsom ledamot af densamma; detta rättas sålunda, att herr Sjöberg blifwit föreslagen att deltaga i inventeringen af handelsboden.

Till ledamot i uppbördskomitéen i stället för löjtnant Hedström, och så länge han såsom ordf. för handelskomitéen qwarstår, har styrelsen wid sammanträde den 12 dennes inwalt stadstjenaren J. Andersson; Uppbördskomitéen består således af följande personer: stadstjenaren J. Andersson, materialbokh. J. Hallengren och waktm. A. Eriksson.

Styrelsens sammanträde den 19 dennes. Hos styrelsen hade språkläraren J. A. Gumpérd anmält sig wilja meddela underwisning i främmande språk åt dem bland föreningens medlemmar, som skulle wilja begagna sig häraf, samt anhållit att för sådant ändamål få framlägga anteckningslista i föreningens läslokal: hwilken anhållan bifölls, och skulle den af herr Gumpérd ingifna skrifwelsen i föreningens tidning införas. Skrifwelsen är af följande lydelse:

Till Malmö Arbetareförening!

Det torde i wåra dagar wara lika oundgängligt för arbetaren som för de öfriga samhällsklasserna, att kunna med andra länder meddela sig, synnerligast för inhemtande af kunskaper om deras framsteg i industrielt och tekniskt hänseende, men sällan och för endast ett fåtal har detta behof kunnat tillfredsställas, då språkkunskapen i anseende till den dryga kostnaden för underwisning deruti, endast kunnat af den mera bemedlade inhemtas. Med anledning häraf och med kännedom om den efter all sann andlig och materiel förkofran jägtande anda, som genomgår Malmö arbetareförening, har undertecknad, sjelf medlem af denna förening, härmed welat taga mig friheten hänwända mig till dess ärade medlemmar med förslag om öppnande af en kurs inom arbetareföreningen under min ledning för underwisning, god och grundlig till ett ringa pris, i de twenne språk som nu näst wårt modersmål äro wigtigast att inhemta, nemligen Engelskan och Tyskan, och då min handledning i dessa språk hitintills oftast gifwit lyckliga resultater, wågar jag äfwen med all tillförsigt hoppas, att de ärade medlemmar, som wilja anförtro sig åt min ledning, ej skola finna sig swikne i sina önskningar. Underwisningen i denna kurs kommer att meddelas 2 gånger i weckan i hwarje språk; hwarje lektion räcker en timma. Kursen börjas den 19 Januari och slutas den 10 Maj 1869. Betalningen blifwer för hela kursen 3 rdr för hwardera språket, och erlägges hälften från den 10—15 Januari samt andra hälften från 10—15 Mars. Lektionerna komma att gifwas så sent på aftonen, att deltagarne derigenom icke röna något hinder i utförandet af sina dagliga göromål.

Malmö den 15 December 1868.

J. A. Gumpérd.

På förslag af ordf. i handelskomitéen blef trädgårdsm. H. Möller utsedd till ledamot af nämnda komité efter handl. M. G. Andersson.

Handelskomitéen hade beslutat en inventering af warulagret i handelsboden under innewarande månad, och blefwo följande personer utsedde att biträda handelskomitéen wid denna inventering, nemligen herr Hallengren å styrelsens samt handl. Sjöberg (suppleant handl. Stickler) å föreningens wägnar.

I afseende på lokal för handelsrörelsen, hafwa flera dylika blifwit åt föreningen erbjudne: men något beslut har ännu icke blifwit fattadt, hwadan wi för utrymmets skull lemna denna fråga till ett annat nummer.

På förslag af komitéen för bildning och nöje har styrelsen beslutat inbjuda åtskilliga af stadens framstående personligheter såsom hedersgäster wid årsfesten den 3:dje Januari; stadens Borgmästare herr häradshöfdingen och ridd. J. Malmborg har blifwit anmodad samt benäget åtagit sig att hålla festtalet med afsende på dagens betydelse, samt att utlysa fridens och endrägtens ande öfwer föreningens nya samlingsrum. Dessutom kommer telegrammer att den dagen afsändas till öfrige arbetareföreningar i Swerige samt till Köpenhamns arbetareförening af 1860; till dr. Schultze Dilitsch, den werksamme befordraren af arbetareassociationer, känd äfwen utom sitt fädernesland genom sina många skrifter, kommer en helsningsskrifwelse att afsändas.

Styrelsens sammanträde den 22 dennes. På framställning af komitéen för bildning och nöje beslöt styrelsen följande anordning för festen den 3 Januari: salen kommer att dekoreras på lämpligt sätt, hwartill medel anslås af kassan; andra dagen den 4 utföres konsert på aftonen i festsalen; trettonde dag jul, den 6 anordnas dans. Till konserten och dansen erlägges inträdesafgift med 25 öre för hwarje person. — I första numret af Bikupan på nyåret kommer widare fullständig underrättelse, rörande den blifwande festen.

Mitt hem.

(Ur Sv. Arb.)

Ett bo är godt,
fast det är litet,
hvar man är herre hemma.
Fast tvenne getter endast
och halmtäckt tak han eger,
bättre det är än tigga.

Havamal.

"Medvetandet af "att vara sin egen" och begäret derefter har i alla tider varit ett utmärkande drag hos oss här i Sverige. Till och med den sång, som är så gammal, att dess första toner sjöngos, medan ännu gudarne vandrade på jorden och lärde menniskorna konster och handaslöjder, framhåller denna sjelfständighet, såsom något högt och värdt att eftersträfva, äfven om man endast egde tvenne getter och halmtäckt tak på stugan att råda öfver. Också har detta begär genomgått vår historia i alla skiftningar både offentligt och enskildt, både i vårt statslif och i vårt enskilda, och dess ytterligheter hafva till och med störtat vårt land i vidt utseende faror, i nöd och elände, liksom de hafva fört mången enskildt på villovägar långt bort från det mål, den frihet och det oberoende som han drömt öm.

Det är en egen känsla, omöjlig att beskrifva, den som medföljer uttrycket: mitt hem! Det må nu vara litet, helt litet, det må bestå af blott ett rum och kök, det är dock något, hvaröfver jag råder, det är mitt, jag är der herre, "och ödmjukt må man buga för mig att komma in."

Det yttre rummet med sin blomkruka i fonstret och sina hvita gardiner, sin soffa der borta i hörnet och klockan i sitt rödmålade fodral nere vid dörren, — och köket med sina blankskurade grytor och talrikar, fast der icke finnes mycket af någotdera slaget, — allt är så soligt och varmt och snyggt och rent, och det är hustruns förtjenst. "Vi började med litet, men Gud har välsignat det lilla och gifvit oss ett förnöjsamt sinne. Här är alldeles som det var hos far och mor i verlden, klockan med göken var det enda jag förde med mig hemifrån, det andra hafva vi, hustru min och jag, knåpat ihop Gud välsigna henne."

Minnena af gångna tider, af nöd och betryck, men hvilka man kämpat sig igenom med mod och förtröstan, medvetandet om hvad det kostade af själsstyrka att försaka det mindre nödvändiga för det nödvändiga, tanken på, huru många gånger Gud låtit regn och solsken vexla, och huru en enda liten omständighet kastat öfver ända frukterna af ett långvarigt arbete, liksom en enda frostnatt kan komma ens skönaste och bästa blommor att vissna — allt detta binder ens sinne fast vid hemmet, och vid hustru och barn, hvilka hjelpt till att arbeta, att försaka, men äfven innerligt, innerligare än någon annan deltagit i ens glädje. Sorgerna och bekymren hafva endast gjort hemmet kärare, fröjderna hafva varit liksom pingstliljorna om våren — de hafva stämt sinnet till tacksamhet mot Gud för den onda dagen liksom för den goda, för värmen som funnits, fast allt till utseendet varit vinterkyla.

Det är ett ringa hem, det är sant; men det är underligt, att arbetarens hem ofta är liktydigt med glädjens, den sanna förnöjsamhetens och fridens hem. Den rike och mäktige murar liksom upp sin glädje i präktiga palatser, der man simmar i ett haf af allt hvad menniskotanken kunnat utfinna för ett njutningsrikt lif, men likväl, den kalla muren är ej något annat än sten, och derför är den rike mannens glädje sällan något annat än norrskensflamman på ett snöfällt; det glittrar väl och lyser, men det är kallt, man fryser under allt detta glitter. Det är en sanning, som vi så ofta förbise, att anden är för mer än kroppen, och att den glädje som är sant andelig måste till följe af sin natur vara mer ovansklig än den som har ett materielt underlag och är i mer eller mindre mån beroende deraf. De förhålla sig till hvarandra som blomman på ängen till blomman på papperet. Men hvar och en har sin smak, och mången fördrager menniskors förgängliga verk framför Guds.

Men derför finner man så ofta i den ringes boning, hvad man förgäfves söker inom salongerna. känslan af att ega ett hem är också helt olika hos bonden, hos arbetaren, hos den ringe, mot hvad den är hos den rike, som icke har någon annan egenskap än den att vara rik. "Tomten" finnes hos den förre, men flyr den sednare. Palatset saknar just sjelfva vilkoret för att göra hemmet till ett hem, man behöfver ej der arbeta — eller man arbetar, som om man icke arbetade. Se, den der tysta, anspråkslösa, men dock lefvande kraften, som uttalar sig i en mängd småsaker, hvilka hvar för sig äro af föga värde och knappast skönjbara för ögat, men som tillsammans bilda ett helt af ren och verklig skönhet, förmågan att försaka, sparsamheten och fliten och det förnöjda sinnet och glädjen att göra godt med det lilla, allt detta är hvad våra folkvisor och sägner kalla "en god hustomte", det är ingenting annat än Guds välsignelse. Men se den tomten jagas på dörren ur så många hem, — och hvar och en har sin smak.

Malmö Arbetareförenings historia.

(Forts. fr. N:r 5.)

Man är sig sjelf närmast. — Snyltgäster. — Vargar i träskor. — Aristokrater äro vi alla! — Fabriksarbetare. — Sjuk- och begrafningskassan.

Innan vi öfvergå till framställningen om den sjuk- och begrafnings-kassa, som vi sist omnämnde, tillåta vi oss ännu kasta en flyktig blick på ett eget förhållande den tiden. Vi mena en viss yttring af den gamla satsen, som säger: "hvar och en är sig sjelf närmast." Såsom hvarje annat i verlden har den sin goda och sin dåliga sida; vändes den dåliga sidan till, så skulle ingen vänskap, kärlek eller sammanslutning till gemensamt bestånd kunna ega rum — menskligheten vore då att beklaga; ty man toge sig då väl före att slutligen formligen uppäta hvarandra. Egoisten, den egenkäre har ständigt till valspråk: man är sig sjelf närmast, under det att menniskovännen uttalar denna sats i en helt annan anda och med andra känslor.

Till de svårigheter, för en allmännare sammanslutning emellan arbetarne, som vi nämnt, kan äfven anföras ett drag af egoism och af-

undsjuka. Inom deras egen krets var man temligen likgiltig för hvarandra. "Utbölingar" och bönder som här sökte arbete betraktades af den bofaste arbetaren, som förargeliga snyltgäster, hvilka blott skulle draga arbetsförtjensten åt sig, hvaremot den, "som fick betala sina dryga skatter" blefve utan arbete.

En besynnerlig motvilja mot "smålänningar" var isynnerhet länge rådande. Till följd af hamnutvidgningen hade en mängd sådana hitkommit och användes ända till hundratals vid arbetet med hamnbyggnaden. Smålänningens födgeni är nära verldsbekant — och hvarhelst en smålänning kommer, der vet han att slå sig igenom — den tröge skåningen kunde derföre icke gerna se någon af dessa snåla trashankar med sina träskor på fötterna och skinlappar på knän, utan att hafva ett speord till hands: ordet "varg" var en benämning, som man i detta fall alltid brukade. Vargnaturen må väl vid något tillfälle hafva stuckit fram — det behöfdes törhända någon gång att visa tänderna mot närgångna fiender, men det visar emellertid, att förhållandet mellan dem, som eljest voro förbrödrade under samma möda och sträfvanden i det tunga arbetets tjenst, icke var det bästa. Ger enighet styrka, så förorsakar oenighet och kärlekslöshet svaghet, förskingring och undergång.

Voro arbetarne i allmänhet såsom förströdda får, så verkade skråandan inom handtverksklassen motsatsen; när man nemligen tager hänsyn till de särskilda yrkena, eller som de såsom egna skrålag kallades "embetena". Men en strängare gradskillnad än den som var gällande inom dessa lag finnes väl knappt inom någon frimurareorden. Det gafs tre grader: mästare, gesäller och lärlingar och "aristokrater voro de alla" midtemot den egentlige arbetaren. Rangskillnaden gick ända derhän att, då det var frågan om bildandet af en sångförening, tyckte man att det icke kunde passa "att mästaren sjöng tillsammans med sin gesäll."

Under stadens utveckling i affärsverksamhet uppstod en annan klass arbetare, de så kallade fabriksarbetarne. Den dagliga gemenskapen och beröringen med hvarandra inom samma hus och under samma prinsipal verkade i viss mån välgörande på arbetarnes inbördes förhållande. Man var här liksom bunden af ett gemensamt intresse Det är också här man har att söka tråden till den förutnämnda sjuk- och begrafnings-kassan. Handtverkarne och fabriksarbetarne förenade sig om en sådan.

Den nuvarande kassan har nemligen först uppkommit af tvenne förutinrättade kassor: handtverkarnes och fabriksarbetarnes kassa samt allmänna arbetarnes kassa.

Just som vi nedskrifvit detta, erhöllo vi af en annan hand en öfversigt öfver kassans ställning sedan dess början; siffror, har man sagt, äro "vältaliga" och vi anse oss då böra afbryta våra reflektioner och låta siffrorna tala. Vi måste likväl först bedja den benägne läsasen öfverse dermed, att vi kommit ut något väl bredt på ämnet; men möjligtvis kan det blifva något helt utaf, om vi blott få någon tid på oss att hopflicka "fragmenterna". Den nämnda öfversigten följer nu, vi skola sedan komma titl reflektionerna:

"År 1863 den 1:ste Juli öppnades i Malmö en sjuk- och begrafningskassa för handtverks- och fabriksarbetare; vid årets slut hade delegarnes antal uppgått till 93 personer, inkomsten uppgick till Rdr Rmt . . 548: 16.

Sjukhjelp samt omkostnader som blifvit utbetalte under förflutna halfår	140: 92.
Saldo till år 1864	407: 24.
Under år 1864 steg delegarnes antal till 129; inkomsten för samma år uppgick till	894: 99.
deraf utbetalts sjukhjelp och begrafningshjelp samt omkostnader under årets lopp	221: 75
Saldo till år 1865	1,080: 48.
Under första halfåret 1865 steg delegarnes antal den 30 Juni till 144 personer, inkomsten för samma tid uppgick till	436: 96.
deraf utbetalts sjukhjelp och begrafningshjelp samt omkostnader . .	328: 51.
Saldo till den 1:ste Juli 1865 . .	1,188: 93.

År 1864 den 5 Januari öppnades i Malmö en Sjuk- och Begrafningskassa för s. k. allmänna arbetare, vid årets slut hade delegarnes antal uppgått till 87 personer, inkomsten uppgick till Rdr Rmt . . . . . . 889: 75.

Sjukhjelp och begrafningshjelp samt omkostnader under årets lopp .	175: 90.
Saldo till år 1865	713: 85.
Under första halfåret 1865 steg delegarnes antal den 30 Juni till 99 personer, inkomsten för samma tid uppgick till . . , . .	342: 94
Sjukhjelp och begrafningshjelp utbetalt	147: 25.
Saldo till den 1 Juli 1865 . . .	909: 54.

(Forts.)

Utrikes och Inrikes.

Konflikten mellan Grekland och Turkiet tyckes blifwa allwarsam. Å båda sidor rustas. Grekiska regeringen har inkallat reserven, mobiliserat nationalgardet samt organiserar en studentbataljon, 10 bataljoner greker samt en filhellenerbataljon. Rykteswis berättas, att regeringen ämnar erbjuda öfwerbefälet åt Garibaldi. De turkiska undersåtarne utwisas från Grekland och de grekiska från Turkiet. För öfrigt är ställningen emellan de båda makterna afwaktande. Från Athen talas om en ministerkris, dock ej i fredlig riktning. Skyddsmakterna uppbjuda alla krafter för att upprätthålla freden.

I Cadix är lugnet återstäldt, sedan de upproriske d. 13 d:s gåfwo sig på nåd och onåd. Bland dessa funnos 300 befriade fästningsfångar, hwilka genast befordrades till galererna. Oroligheterna hafwa utgått hufwudsakligast ifrån det republikanska partiet, men äro äfwen fanatiska presters uppwiglingar orsaken dertill. Afwen i Madrid har ett försök till uppror förekommit, men qwäfdes genast genom widtagna energiska åtgärder. Såsom den provisoriska regeringens kandidat till thronen nämnes prins Eugene af Savoyen-Carignan, Italiens stora murat samt kusin till konung Victor Emanuel. Walet till Cortes har med största lugn försiggått i hela Spanien.

December månad. Det är både intressant och lärorikt att lära känna wåra förfäders lif och werksamhet samt de föreställningar desse gjorde sig om den omgifwande werlden. Wåra hedniska förfäder räknade icke såsom wi årets början från den 1 Januari, utan från medlet af December eller egentligen från den 22 i nyßnämnde månad, just då solen går in i skyttens tecken — eller som de sade, att hon gick in i Ydalir (Ydalen); ty så hette guden Ullers borg. De indelade nemligen sina månader, sitt år, ja hela sin tidräkning efter den tid då solen passerade det eller det himmelstecknet. Deras förnämsta gudars himmelska boningar, eller borgar, som de kallades, hade ock skaldernas fantasi placerat wid de tolf solhusen. hwelka wi benämna djurkretsen på himmelen. Ullers borg, dit solen ingick under denna månad, trodde man wara belägen wid himmelens yttersta kant. December månad helgades åt Uller, jagtens och winterns gud, som äfwen kallades Båg-asen; emedan han war en wäldig jägare.

Gud Uller trifs ej under solens bjelkar;
Det höga, stjernbeströdda himlaloftet
Det leker gladt för Asahjeltens håg.
Från wäggen tar han ned sin gyllne båge,
Tar pilarna, som unga swenner skäftat,
Och skyndar ut att fälla skogens ulf,
Samt luftens rofdjur, fjällets starka örnar;
På lätta skidor, snabb, som menskotanken,
Han öfwer wida snöfält ilar hän.

Breflåda.

F. F. Kan icke anwändas. Tidningens tendens är att bidraga till arbetarens upplysning och sociala lyftning, ej att rifwa ned eller skapa mißtroende och hat. Manuskriptet ligger i — papperskorgen.

A. O. i B—p. Tack! Prenumerera på närmaste postkontor. De utkomna nummerna sändas härmed.

Sebastian. Som ni ser hafwa wi redan anwändt det; de öfriga skola inflyta så snart utrymmet det medgifwer.

Belönad Trohet.

Berättelse af M. R.

Öfvers. för Bikupan.

(Forts. fr. f. N:o).

Och hvarför kom Jane ensam och utan någon beskyddare tillbaka till detta hus? Det var gammalt och bräckligt; rummen voro låga, fönstren små; allt bar tydliga spår af tidens gnagande tand. Husets utseende var äfven i det bästa ögonblick icke särdeles inbjudande, och hur kunde det vara för henne, som skulle bebo det ensam? Trädgården var ej stort bättre; de få träden voro gamla och nära utgångne. Temligen stor, var den likväl igenvuxen af buskar och ogräs, så att alla spår af kultur voro försvunna. Likväl syntes Jane hänga fast vid detta ställe. Äfven under brådskan denna förmiddag hade hon banat sig väg till den mest aflägsna vrån, samt funnit hvad hon sökte. Hade du sett hennes ansigte, då hon böjde sig ned emot jorden, skulle du ej längre förundra dig öfver att hon älskade denna lilla försummade trädgård. Den inneslöt en liten graf.

Elden, som nästan slocknat, återkallade henne från dessa utflykter i minnets verld. Hon tände ljus, och gick sedan igenom de enskilda rummen, för att se hur allt såg ut. Månne hon fann huset öde? Hade hon ej hört andra steg än sina egna i de gamla trapporna? Öde? — nej? hundrade stämmor talade till henne ur hvarje vrå.

Påminde ej hvart enda pendelsag af det gamla uret henne om den dag, då hon sjelf bar det hem med sig och hängde det upp på sin plats; hon hade sjelf förfärdigat fodralet. Det slitna täcket, de gamla stolarne, den lilla spegeln med förgylda ramen, allt berättade om en händelse, som ännu lifligt lefde i hennes minne. Denna spegel hade hon fört med sig i boet, och hon påminde sig nu huru han brukade betrakta henne i densamma, samt leende påstå: "att han nog visste hvar han skulle finna den vackraste taflan i hela huset." Med en krampaktig rörelse vände hon sig instinktmessigt om för att se i den.

I hvardagsrummet hade hon likväl sina flesta minnen; der hade hon isynnerhet ordnat allt som i gamla dagar. Samma hvita gardiner sutto för fönsterna; hon hade alltid tyckt om hvita gardiner, och derför kunde hon ej förmå sig att kassera dem, ehuru hon med möda kunde hålla dem vid makt. Gungstolen, hvari hon satt, hade tillhört David. I en vrå stod en säng; den hade flyttat in vid barnets födelse. Barnet! — hennes ögon fylldes af tårar vid denna tanke.

Skenet från kaminen föll öfver vaggan och frammanade denna bild. Barnet hade ett ögonblick blifvit lemnat allena; hade vaknat, och David, som kom ifrån sitt arbete, hade funnit det gråtande. Då hon kom in, satt han vid kaminen med den lilla i sina armar och lekte tittut med det lilla leende ansigtet. Huru skrattade hon ej, då han kallade henne en hårdhjertad moder och låtsade som han var ond, under det han hela tiden jollrade med barnet.

Allt återkallade hon i sitt minne. Kärlekens första dagar, då hon var en munter landtflicka på sin farfaders gård; deras äktenskap och de lyckliga år, som följde derpå, då han arbetade som timmerman och uppehöll välstånd i deras hus. Så kom barnet, det svaga, men så högt älskade barnet! Slutligen inträdde en förändring med David; det var den gamla historien om krogen och bränvinsflaskan och hon hade läst den ända till dess sorgliga slut. Denna natt läste hon den ånyo fastän ofrivilligt. Det smärtade henne att i minnet återkalla dessa eländets månader; dessa genomvakade nätter och qvalfulla dagar; dessa bittra tårar, då han vid hennes sida sof den druckues sömn och hon bad för honom hela den långa natten.

"Det var bränvinets skull, stackars David!" hviskade hon, döljande ansigtet i sina händer. "Han visste inte sjelf hvad han gjorde. Gud skall förlåta honom; han kan inte döma hårdare än den öfvergifna hustrun. Stackars David!"

Sådan hade hon återkommit till sitt gamla hem; kärleksfull och öfverseende, som man alltid återvänder till gamla sorgliga minnen. Hon hade aldrig förut öfvertänkt hur lång tiden varit sedan hon lemnade det. Tretton år, Sålänge hade hon varit allena, medan det lilla barnet hvilade under grästorfvan. Om hon blott visste hur han tillbringat sina dagar. Var hans lif fullt af brott, eller hade han funnit en förbarmare, ett stöd? Hade han glömt sin hustru, eller tänkte han någon gång på sitt fordna hem? Hon böjde sig ned och suckade: "Gud, min Gud, vänd dig icke ifrån honom!"

Och han, som i så många år varit ett stöd för henne, svek ej heller i detta ögonblick; hans välsignelse sänkte sig ned under qvällens frid, berörde hennes nedböjda hufvud, och göt tröstens balsam i hennes sargade hjerta.

———

Samma natt sutto några män i ett spelhus i Newyork; de voro ifrigt sysselsatta med spelet, och fyllde rummet med tobaksrök, romlukt samt eder. En man ådrog sig isynnerhet uppmärksamheten genom den hopplöshet, som afspeglade sig uti hans ansigte, oaktadt hans tvungna lustighet och druckna skämt. I hans matta ögon, hans darrande läppar, hans osäkra hållning, uppenbarade sig en svag själ, måhända kufvad af många års synder, men i sanning kufvad.

"Kom nu, Braddon," sade en kamrat och slog honom på axeln. "Hvad fattas dig, du ser så mörk ut?"

"Jag är utledsen vid alltsammans, Billeng," svarade den tilltalade häftigt. "Jag blir i grund förderfvad. — Om jag ändå egde ett hem!"

"Om du med hem menar hustru och en hop barn, så får jag säga, att jag mera tycker om detta lif."

"Har du verkligen små barn och vistas andå här?" sade Braddon med skälfvande läppar.

"Du måste vara full! Gå hem och lägg dig," sade kamraten med ett ohyggligt skratt och vände honom ryggen.

Braddon aflägsnade sig från det usla nästet, men stannade utanför dörren och betraktade en ensam stjerna, som fridfullt blickade ned genom en remna på en mörk sky. Hur stilla, klar och ren var den ej! ögonblicket derpå blef hans ansigte

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

Uppsyningsman Nordström. Uppsyningsman L. Jönsson. Skomakare J. P. Enelund. Bärare Per Nilssou. Arbetskarl P. Jönsson. Smedförman N. Holmberg. Timmergesäll N. E. Lundsröm. Korporal N. P. Andersson. Timmerman N. Nilsson. Timmerman B. Petersson. Timmerman Sven Sörensson. Hamnsmed J. G. Andersson. Hamnsmed L. Lundgren. Hamnsmed G. Carlsson. Hamnsmed P. Björklund. Hamnsmed J. P. Larsson. Smed O. P, Holmgren. Smedgesäll C. H. Malmström. Arbetskarl P. Persson. Svarfvare N. Holmström. Arbetskarl A. Johansson. Machinarbetare N. Lundsröm. Machinarbetare G. Möllerstedt. Machinarbetare A. Johansson. Machinarbetare F Olsson. Machinarbetare O. P. Nilsson. Machinarbetare N. Persson. Svarfvare A E. Liljedahl. Arbetskarl H. C. Jeppsson. Målare N. P. Olsson. Målare N. Hellberg. Målare H. Bengtsson. Målare J Stadler. Sadelmakare C. Andersson. Arbetskarl Jöns Nilsson. Arbetskarl Nils Olson. Arbetare J. M. Nilsson. Arbetare H. Joakimsson. Arbetare J. Malmström. Smedgesäll B. Holmberg. Smedgesäll C. Telin Arbetare J. W. Hedenskog. Timmerman A. P. Cronqvist. Arbetare O. Olsson. Arbetare A. Richter. Arbetare Sven Persson. Qvarnegare J. Hansson. Slagtare Nils Svensson. Arbetare Hans Jönsson. Smeden G. R. Westerman. Arbetare Hans Andersson. Arbetare P. P. Lundgren. Arbetare N. Andersson. Arbetare C. J. Stillman. Arbetare A. Hansson. Målare C. O. Eriksson. Arbetare P. Andersson. Korporal J. Lindqvist. Snickaregesäll Jöns Söderberg. Snickaregesäll Anders Efverberg. Snickare Nils Sjölin. Svarfvare P. J. Dahlqvist. Snickare M. Liljeqvist. Snickaregesäll Sven Petersson. Snickaregesäll H. Borgström. Bildhuggare C. G. Petersson. Snickaregesäll Jöns P. Andersson. Snickaregesäll Nils Andersson. Sadelmakare C. Andersson. Snickaregesäll Anders Sjöström. Snickaregesäll Henrik Jakobsson. Snickare J. E. Söderberg. Snickaregesäll B. Åkerberg. Snickaregesäll Hans Borggren. Murgesäll J. T. Jönsson. Snickaregesäll L. Malmberg. Snickaregesäll N. Holmgern. Snickaregesäll P. Andersson. Snicka-

regesäll L. C. Björklund. Svarfvare J. A. Svensson. Lokomotiveldare C. F. Persson. Lokomotivförare H. Lindell. Ingeniör A. Lindebrrg. Lokomotivförare B. P. Johansson. Banmästare C. P. Olsson. Banmästare Carl Johan Olsson Lokomotivförare F. O. Sandell. Eldare P. Larsson. Materialförvaltare Ekekergh. Materialbokhållare C. Sjöberg. Materialvaktmäst. Strömsten. Godsexpeditör J. A. Petersson. Vagnmästare Rüth. Jernvägsarbet. N. Mårtensson. Vagnförman S. Mårtensson. Lokomotivförare Hilbert. Eldare C. Johansson. Eldare N. Olsson. Murare Carl Draischer Lokomotivförare J. Möller. Eldare W. Sundblad. Eldare A. Andersson. Eldare C. J. Ljunggren.

Forts.

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

Forts. fr. N:r 5.

N:r 43. De fiendtliga grannarne. N:r 44. Konung Gustaf Adolfs kärlekshandel. N:r 45. P. E. Estrup, Lärobok i Insektologien. N:r 46. C. Molbeck, Resa i Sverige. N:r 47. Galetti, Lärobok i Verldshistorien. N:r 48. Hartman, Lärobok i Geografi. N:r 49. Kusin Stella. (2 band.) N:r 50. Snellman, Tyskland. N:r 51. J. Thomæus, Allmänna Verldshistorien. N:r 52. J. Biberg, Franska revolut. hist. N:r 53. J. W. von Schutz, Lärobok i Naturlära. N:r 54 R. Andersson, Aritmetiska öfningar. N:r 55. P. J. Brun, Beskrifning om Egypten. N:r 56. C. Stridsberg, Första grunderna i räknekonsten. N:r 57. Elementarbok i Geografien.. N:r 58. E. Forster, Arabien Nights. N:r 59. W. Scott, Sjöfröken. N:r 60. S. Rinman, Om jern och stålförädling. N:r 61. J. A. Remer, Den historiska verldens tillstånd. N:r 62. J. W. von Archenholtz, Beskr. om Engelska nationen. N:r 63. H. J. Woltemal, Genväg till Statens historia. N:r 64. G. A. Silfverstolpe, Allmän Geografi. N:r 65. Anteckningar under en resa till Paris. N:r 66. J. Sporschil, Nyaste Franska revolutionen. N:r 67. J. J. Thomæus Svensk Plutark. N:r 68. G. A. Silfverstolpe, Lärobok i Svenska Historien. N:r 69. Crusenstolpe, Skildringar ur det af dagens historia. (2 delar) N:r 70. A. F. Jambon, Populär astronomi. N:r 71. F. W. Kischke, Grundriige des Rechnungs Vesens. N:r 72. Promenader inom Fäderneslandet. N:r 73. d:o d:o (2 delar). N:r 74. A. Mankell, Lärobok i Musik och Sång N:r 75. Carl af Forsel, Statistiska upplysningar öjver Sverige. N;r 76. G. Åkerman, Elementarkurs i Kemien. N:r 77. N. G. Schultén, De första grunderna till mekaniken. N:r 78. J Göransson, Is Atlantica. N:r 79. G. J. Hartman, Lärobok i Geografien. N:r 80. E. Arago, Minnen af en blind. (2 band.) N:r 81. K. Winterfeld, Preussiska kriget 1866. N:r 82. Kapten Marryat, Percival Keen. N:r 83. Öhrlander, Lärobok i Franska språket. N:r 84. H. Martineau, Samhällslifvet i Amerika (2 delar). N:r 85. Kapten Marryat, Piraten. N:r 86. Ett år i Spanien. N:r 87. J. J. Thomæus, Allmänna kyrkohistorien, N:r 88. G. C. Raff, Naturhistoria för barn. N:r 89. Stein, Lärobok i allmänna Geografien. N:r 90. N. Lundeqvist, Stockholms stads historia. (2 delar) N:r 91. Påfven Clemens XIV:s bref. (2 delar). N:r 92. J. J. Hess, Apostlarnes historia.

(Forts.)

---

dystert och en ed gick öfver hans läppar. Hvad angick himmelen honom? En tanke slog honom — barnet! kanske det dväljes på denna lysande stjerna och skådade ned i den afgrund, som fanns i hans själ.

"Min Gud, min Gud! hvem räddar mig!" ljöd ett rop af förtviflan i hans inre och svaret kom likasom frågan, kanhända blott i hans inbillning: "Din högra hand har stjelpt dig, den skall äfven hjelpa!"

Hans högra hand? Med den hade han förut gripit i bränvinsflaskan, med den hade han bortstött hustru, hem och — hopp! Han kände svarets betydelse, reste sig och skyndade bort med glänsande ögon och flämtande andedrägt, medan de sammanpressade läpparne vittnade om ett oryggligt beslut.

Han skyndade utom staden, der han öfver åkrarne varseblef konturerna af en liten skog. Till den stod hans håg. Der var luften mildare samt uppfylld af balsamiska ångor; vinden hviskade så sakta mellan trädens grenar och himlen strålade klart öfver hans hufvud. Han strök med handen öfver sin feberheta panna, medan han ur fickan upptog en flaska, samt höll den emot ljuset.

"Här är jag och stämmer möte med Gud och djefvulen," utropade han med en vild uppsyn, "få se hvem som är starkast!"

Alla goda föresatser försvunno ur hans själ; flaskan, som han höll i handen, bedårade honom; han ville slunga den långt bort och aldrig vidröra den mer, men frestelsen var stor. Han ville återfinna sitt hem; var detta medlet dertill? Med en kraftfull ansträngning slungade han flaskan ifrån sig. Ögonblicket derefter kastade han sig åter till jorden, för att uppsöka den. Mannens själskraft, sådan den är innan den blir lastens slaf, reste sig inom honom i en förfärlig kamp mot begäret; med en styrka, hvars ursprung han ej kände. Han darrade från hufvud till fot, och en kall rysning genomfor honom.

"Det tjenar till intet! låt djefvulen taga mig!" utropade han slutligen utmattad, upptog flaskan, stödde sig mot ett träd och uppdrog korken.

Då hördes plötsligt genom skogens mystiska stillhet ljudet af ett barns stämma, svagt och långt borta, men liksom buret på osynliga vingar. I hans upprörda sinnesstämning trodde han att det kom från himmelen; att det var ett klagorop från hans lilla skydsengel, som såg ned på honom och igenkände sin fader. Han kastade sig omkull på marken, dolde ansigtet i gräset och utstötte ett krampaktigt rop — ett rop om hjelp — om Jane — om Gud.

Rösten kom närmare; slutligen var den i skogen; vid hans sida. Det var en liten flicka, som kommit vilse, och som nu, då skogen blifvit mörk och foglarne flugit i sina bon, bitterligen grät efter modersfamnen. Då hon varseblef Braddon, trippade hon fram till honom, utsträckte sina händer, och bad att han skulle följa henne hem. Den arme mannen ryste. Hur skulle han, den förtappade, kunna fatta ett oskyldigt barns hand? Innan han svarade, nedgräfde han med feberaktig häftighet flaskan i jorden, tillstampade densamma med foten, blottade sitt hufvud och reste sig som en man.

Med ett slags vördnad upplyfte han det skälfvande barnet i sina armar och gick långsamt framåt. Ljufva, flydda minnen befolkade hans själ och försänkte honom i sköna drömmar. På sådant sätt uppnådde han vägen, men väcktes då ur sin tankfullhet derigenom att flickan slet sig lös ur hans famn och sprang med jublande glädje emot en ung qvinna, som kom dem till möte — hon hade återfunnit sitt käraste på jorden, sin moder och sina syskon. Under många tacksägelser för hans godhet mot barnet blef han inbjuden i en usel koja. Den lyckliga modren bjöd honom på hvad hon egde, en kopp the, men denna var för honom en präktig anrättning; lilla Jenny lutade sig mot hans knä och muntrade honom med sitt joller. Hon räckte sina små röda läppar åt honom och klappade honom på kinden. — Det var oskuldens balsam på ett sjukt samvete.

En stund derefter aflägsnade han sig från detta hem, hvilket hos honom väckt så många ljufva minnen till lif. I porten mötte han en man, hvars ansigte han väl kände — det var Arthur Billengs lilla flicka, som hade blifvit en skydsengel för honom. Han återvände till sitt hem, men då han gick till hvila, tänkte han "Jag har syndat, och är icke värdig någon huslig sällhet!"

Svaret på denna tröstlösa tanke blef frid och förlåtelse, och denna natt sof han ett barns stilla och oskyldiga sömn.

———

En månad derefter blåste en kall genomträngande vind genom gatorna i den lilla staden. Det var afton och i mrs Braddons varma hvardagsrum befann sig mrs Risley med hela familjen församlad omkring kaminen. Mrs Risley tyckte att det var en mycket kall afton och detsamma tyckte mrs Braddon, i det hon steg upp, gick fram till fönstret och betraktade huru den hvirflande vinden lekte med de torra löfven i trädgården.

Samma tanke hade äfven en resande, som samtidigt inkom i staden samt mödosamt stretade sig fram mot vinden. Han skred framåt med sänkt hufvud och hatten djupt nedtryckt på pannan. Han hade likväl ingenting att frukta; ingen kunde igenkänna honom. Det lif han fört under tretton år hade allt för mycket förvandlat honom. Var han då glömd af alla? Hvarthän skulle han gå? Hon fanns säkerligen ej i den fordna bostaden. Han hadeju qvarlemnat henne i skuld, och hvad hade hon desutom der att göra? Hon hade säkert glömt honom, eller bevarade hon hans minne med en förbannelse? Nej, det kunde ändå inte Jane göra! Och hvad mer? — Kunde hon förlåta honom? Hvar skulle han finna henne? Kanske var hon för länge sedan död?

Han stod framför huset. De höga träden framför trappan gungade som fordom för vinden; de nedfallande löfven rasslade i trädgården, och ljusen sken klart ifrån hvardagsrummet. Hvem kan beskrifva hvad som föregick i denna mans själ, då han slutligen varseblef den husliga gruppen i rummet? — endast Gud vet det! Hans ansigte var blekt men obevekligt; hans blick stirrade på denna lugna varelse i den enkla drägten, liksom han velat uppfånga bilden och sedan dö. Jane satt vid elden och skalade kastanier åt barnen. Lilla Susanna hade krupit upp i hennes knä och lagt sin runda kind mot hennes skuldra; Jem stod och höll korgen, i det han på ett tafatt sätt sökte att hjelpa henne, och vid barnens glädje öfver att se den runda, hvita kärnan springa ut ur skalet, skrattade äfven hon. Hur hemtrefligt och fängslande var ej denna syn; mannen, som stod utanför, njöt den med begärlighet, och de skarpa dragen i hans ansigte framträdde ännu tydligare. Hvad hade han der att göra?

Kort derefter reste sig mrs Risley för att gå hem. Jane gaf barnen kastanierna, kysste dem samt tog ljuset för att följa dem ut. Då han drog sig tillbaka i skuggan af några syrenhäckar, nådde en långdragen skarp ton från kyrkklockan hans öra.

"Hvad var det?" frågade mrs Risley, stannande på tröskeln.

"Ett dödsfall," ljöd mrs Braddons lugna, klara stämma.

"Ja, det är sannt. Det är visst Sara Hodges. Jag hörde på eftermiddagen, att hon skulle ligga på sitt yttersta. Det var det bästa för henne, stackars menniska, att hon fick gå bort, så slipper hennes man längre pina henne."

"Men hvad skall det blifva af de stackars barnen?"

Mannen. som stod gömd i skuggan ryste. Jane var så nära honom, att han kunde vidröra henne. Han betraktade det bleka, men lugna ansigtet; såg fårorna på hennes panna, samt de klara blå ögonen. Vinden blåste och — ljuset i hennes hand släcktes.

"Barnen?" upprepade mrs Risley, "de falla naturligtvis fattigvården till last. Men att ni törs bo här ensam. Är ni inte rädd för tiggare?"

"Hos mig finnes plats för hvar och en, som är ute en sådan natt, som denna", svarade den tilltalade och kastade en drömmande blick ut i rymden.

"Ja, ni är olik alla andra", anmärkte väninnan, skakade på hufvudet, tog afsked och aflägsnade sig.

Dörren tillslöts, och David framträdde från sitt gömställe för att kasta ännu några förstulna blickar in i sitt gamla hem. Skulle han gå in? Nej, nej! En tiggare skulle vara välkommen, erhålla föda och husrum; men der fanns ingen plats för honom. Han hade öfvergifvit den ömma, fördragsamma qvinnan; hon kunde ej förlåta honom. Och likväl hade hon en gång älskat honom. En gång — men det var mycket länge sedan. Han kastade ännu en nästan förtviflad blick på henne, drog en djup suck och försvann i mörkret.

En stund derefter reste hon sig från sin plats vid kaminen, kastade en sjal öfver skuldrorna och gick ut i trädgården. I nattens tystnad ville hon tala ett ögonblick med sitt barn. Hon stannade vid den lilla grafhögen, men blef förskräckt, då hon såg en manlig skepnad ligga knäböjande vid densamma, med ansigtet mot jorden, medan nattvinden bar hans suckar bort på sina vingar.

Hennes hjerta anade likväl snart hvem hon hade funnit; det fanns blott en, som kunde knäböja vid den lilla grafhögen. Hon gick derför fram, och lade sin hand på hans skuldra; hennes ansigte var blekt, men stämman fullkomligt fast, då hon hviskade hans namn. Han upplyftade hufvudet och såg på henne, men vände sig straxt åter bort och dolde ansigtet i sina händer.

"Vill du följa hem med mig, David?" frågade hon med mild röst.

"Dertill är jag ovärdig," svarade han snyftande.

"För vårt lilla barns skull," bad hon vidare.

Han svarade ej, men hon fattade hans hand och ledde honom som ett barn till det trefliga och varma rummet. Hon satte sig framför eldstaden, lade hans hufvud i sitt knä och strök med handen det fuktiga håret från pannan. Denna kärleksfulla behandling återgaf honom modet. Han talade ej utan tillslöt uttröttad ögonen, men fasthöll hennes hand. Efter en stund upplyfte han åter sitt hufvud och sade tvekande:

"Jenny, då Herren tog bort vårt lilla barn, så hatade jag honom. Jag frågade ej efter något och försjönk i lastens bottenlösa djup. Jag har likväl bittert ångrat mig, och tanken på vårt barn förde mig tillbaka. Jag längtade efter att få knäböja vid den lilla grafven. Jenny, kan du förlåta mig? Anser du mig vara värdig en kyss, som i fordna dagar?"

Hon villfor hans begäran. Fridens ande rådde åter i det tarfliga hemmet. De sutto tysta med tanken på dera lilla bortgångna engel, samt på Herren i hvars boning hon vistades till dess de alla tre der skulle råkas. (Slut.)

Charad.

Uti den nyttiga förening,
Som sluter sig kring jordens rund —
Ett brödraskap i högre mening —
Bör hwar och en mitt första wara
Uti sitt kall, hwar tid och stund;
Och lyckan skall helt wißt sitt klara,
Mitt andra, sprida på hans stig,
Uti mitt hela swärmar gerna
Förälskad swen och dito tärna
Samt rimma lätt på "mig och dig".
Men om det hånfullt speglar sig
Uppå en trettiårings änne,
Ren kalt, då han war tjugotre,
Jag gömmer mig och will ej se
Än mindre lysa så, som denne.

Ave.

Uttydning till charaden i föreg. n:r: Rimfrost.

Blickar i Tittskåpet.

Dålig skogsaffär. En husbonde, berättar Mariestads Weckoblad, känd för sin owanliga snålhet, hade öfwertalat sin dräng att tillegna sig litet af grannens wed, för att desto mer kunna spara på sin egen. — Grannen öfwerraskade dem emellertid med en wisit, just som de woro sysselsatta med pålaßning. — Han syntes mycket lugn, men war i det hela bra förargad. — "Behåll du weden, Jonas," sade han, "wi kunna ju komma öfwerens om priset en annan gång." — Wedtjufwen efterkom hans önskan, och de skiljdes åt. Några dagar derefter inbjöds wedspekulanten till den bestulne grannen på en liten tillställning; han kom och fann många grannar der församlade. — Under det de drucko, sade wärden mycket förbindligt, att Jonas köpt wed af honom för 80 rdr, att denne redan war hemtad af Jonas, men att han ännu icke fått någon skuldsedel på beloppet. — Denna wille han nu ha, då wittnen woro till hands.

Wedspekulanten, slagen med häpnad, höll ändå god min i elakt spel, och utfärdade den begärda reversen, ångrande bittert sin skogsaffär.

Störd bröllopsglädje. En dag i November månad skulle Kyrkoherden Florell i Dimbo fira sin dotters bröllop med en sergeant Swensson, F., ansedd som en glad och treflig wärd, hade inbjudit så många af sina församlingsbor som utrymmet möjligen medgaf; ty han wille på denna för honom och hela familjen så glada dag se så många af sina wänner som möjligtwis kunde få rum i hans gästfria boning. Dock alla kunde icke inbjudas, det war omöjligt. Emellertid förbigingos trenne förmögna bondtärnor, hwilka bespetsat sig på att blifwa inbjudna till nämnda högtidlighet; men deras beräkning slog fel. Detta mankemang harmade dem mycket, och de beslöto. att på bröllopsdagen spela ett puts, oerhördt i sitt slag och hwilket skulle störa bröllopsglädjen. De utsågo en stackars dräng till syndabock och öfwertalade honom att utföra dådet, för hwilket han skulle erhålla en riklig betalning, hwilket lockade den enfaldige mannen att gå deras wrånga ärender.

Då bruden, strålande af glädje skulle klädas i sin skrud, intogos kokerskan och hennes biträden af så stor nyfikenhet att "se bruden", att de öfwergåfwo kastruller, grytor och stekpannor och gingo att begapa henne. Under tiden passade drängen på, smög sig in i köket, der en förfärlig mängd af mat tillagades, wände upp och ned på alla pannor och grytor, som stodo på elden, hwarwid allt deras innehåll blandades med askan. Man kan lätt föreställa sig kokerskans häpnad och förtwiflan wid åsynen af denna hemska tafla.

Bondtärnorna, roten och upphofwet till detta, hwilka befunno sig straxt intill, skyndade, sedan de sett drängen lyckligt utföra sitt ruskiga dåd, med största snabbhet derifrån qwarlemnande honom i sticket, som sedermera med en månads fängelse fick umgälda sitt tilltag.

Amerikanskt. En elegant klädd herre inkom på ett hotell i Philadelfia, lät rätterna wid table d'hote sig wäl smaka och underlät icke att dricka mycket champagne. Sedan han ätit sig riktigt mätt, skänkte han några råtter, som han hemligt medfört, friheten. Deraf uppstod naturligtwis oro och skrik bland gästerna, hwilket tog så öfwerhand att äfwen främlingen blef närvös, gick sin wäg och glömde att betala.

Halsbrytande. Twenne husarer som redo förbi en åker, warseblefwo en bonde som sådde. "Det är bra, min Gubbe", sade den ena till honom, "så på der, det kommer wåra strupar till nytta". Jojo, det kan nog hända, ty jag sår hampa, swarade bonden.

Sannolikt. Twenne damer, som ämnade sätta sig på en bänk i en promenad, hejdades af en soldat hwilken upplyste om att sitta war förbjudet. Trotsande detta satte sig den ena, men den andra frågade soldaten hwad orsaken kunde wara till att man ej finge sätta sig. — Förmodligen derför att bänken är nymålad, swarade den tillfrågade och aflägsnade sig lugnt

Från Norköping berättas följande historia:

En derstädes bosatt ung tysk med ganska fördelaktigt utseende hade till den grad gjort en ung flicka om 45 år "pin" kär uti sig, att hon friade sjelf till honom. Nåja — hwad gör inte tysken för pengar? — gumman hade mynt följaktligen war här etwas zu verdinen! Förlofningen försiggick och tysken knogade litet emellanåt ut och promenerade med sin gamla galanta under armen.

Men — en wacker dag fick han tag på en wacker flicka och sam dertill hade "micke pengar" — mer än den förra "waran". Följaktligen war här ett bättre "geschäft" att göra och tysken, som på den korta tiden troligtwis kommit underfund med att hans "ljufwa brud" ej war att leka med, ansåg för rådligast, att skriftligen underrätta henne om upslagningen, hufwudsakligast emedan "han hatte ein so dåligt linne!" (lynne förmodligen!)

Följande dagen erhöll denne nye trolöse Don Juan från sin öfwergifna Elvira — ett dussin superfina skjortor Hollandslärft.

Historien förmäler ej om den spiken drog! —

Också en tröst. För att trösta f. d. drottning Isabella af Spanien i hennes nuwarande ställning har Påfwen sändt henne ett egenhändigt bref jemte sin wälsignelse. Full valuta bekommen!